

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA MYSŁOWICE

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+”

Na podstawie art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 3 pkt.3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1259 z późn. zm.).

Rada Miasta Mysłowice

uchwała:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji dokument pn. „Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr LIII/996/14 Rady Miasta Mysłowice z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Strategia zrównoważonego rozwoju Mysłowice 2020+” jako aktualizacji dokumentu pn. „Strategia zrównoważonego rozwoju dla miasta Mysłowice do roku 2020”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Mysłowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta Mysłowice

(-) Dariusz Wójtowicz

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+

Projekt

Opracowanie pt.

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+

przygotowane przez firmę:

Instytut Badawczy IPC sp. z o.o.

ul. Ostrowskiego 9
53-238 Wrocław

na podstawie umowy nr AP-II.272.14.2022.DS pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą z dnia 13.04.2022 r.

Skład autorski opracowania:

kierownik projektu – Marek Karłowski
Artur Kotliński
Jarosław Sawicki
Damian Śliwiński
i inni

Skład i opracowanie graficzne:

Natalia Jamróż
Aleksandra Szelezin

Październik 2023 rok

SŁOWNIK POJĘĆ

Atrakcyjność inwestycyjna - Zespół przewag danego miejsca (kraju, regionu, miasta) dla działalności gospodarczej. Kluczowe znaczenia mają takie uwarunkowania jak kapitał ludzki, lokalizacja, komunikacja, dostępność terenów inwestycyjnych, wsparcie publiczne, jakość kształcenia.

Ewaluacja - Badanie, którego celem jest usprawnienie procesu, w tym przypadku procesu wdrażania i realizacji założeń Strategii.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) - Naturalny zbiornik wodny znajdujący się pod powierzchnią ziemi, gromadzący wody podziemne i spełniający szczególne kryteria ilościowe i jakościowe. Główne zbiorniki wód podziemnych mają strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju.

Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) - Podstawowa jednostka gospodarki wodnej (łącznie z ochroną środowiska) w myśl polskiego prawa wodnego, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną. Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro (włączając w to inne naturalne zbiorniki, np. naturalne stawy), sztuczny zbiornik wodny, ciek (struga, strumień, potok, rzeka, kanał), a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) - Za JCWPd uznaje się określoną objętość wód podziemnych znajdującą się wewnątrz warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Korytarz ekologiczny - Obszar łączący podobne siedliska, będący drogą wybieraną przez zwierzęta do przemieszczania się między nimi. Oprócz drogi wędrówki zwierząt jest też drogą rozprzestrzeniania się roślin i grzybów. Dla całego obszaru Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, która obejmuje korytarze główne (o znaczeniu międzynarodowym, a nawet kontynentalnym) oraz uzupełniające je korytarze krajowe i lokalne.

Misja - Nadrzędny cel rozwoju, wskazujący ponadczasowy cel i zasady, które są ważne przy realizacji działań rozwojowych.

Monitoring - Regularne jakościowe i ilościowe pomiary lub obserwacje zjawiska, w tym przypadku postępu realizacji Strategii.

Obszar szczególnego zagrożenia powodzią - Zgodnie z ustawą Prawo wodne są obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem,

w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne oraz pas techniczny.

Odnawialne źródła energii (OZE) - Źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w relatywnie krótkim czasie. Takimi źródłami są słońce, wiatr, woda (rzeki, pływy i fale morskie), a także energia jądrowa w zamkniętym cyklu paliwowym, biomasa, biogaz, biopłyny oraz biopaliwa. Do energii odnawialnej zalicza się również ciepło pozyskane z ziemi (energia geotermalna), powietrza (energia aerotermalna), wody (energia hydrotermalna).

Opracowanie ekofizjograficzne - Dokumentacja sporządzana na potrzeby planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, charakteryzujące poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania na obszarze objętym planem lub studium.

Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) - Rejestr REGON jest bieżąco aktualizowanym zbiorem informacji o podmiotach gospodarki narodowej prowadzonym w systemie informatycznym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wpisowi do rejestru REGON podlegają osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, jednostki lokalne wymienionych podmiotów.

Rewitalizacja - Ogół działań, w tym o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym, których celem jest wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego.

Strategia rozwoju - Długoterminowy plan działania, który ukierunkowany jest na osiągnięcie założonych wyzwań rozwojowych, poprzez realizację zaplanowanych działań, priorytetów oraz celów.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko - Postępowanie administracyjne, stanowiące jeden z instrumentów prawnych ochrony środowiska, którego celem jest określenie, w sposób jak najbardziej prawdopodobny, jakie skutki mogą powstać dla środowiska w przyszłości, w przypadku realizacji strategii. W postępowaniu tym musi zostać zapewniony udział społeczeństwa, które jest informowane o skutkach dla środowiska zaplanowanych do realizacji w strategii działań.

Subregion Centralny Województwa Śląskiego - Jeden z czterech subregionów województwa, obejmuje swoją powierzchnią ponad 5,5 tys. km² oraz zamieszkiwany jest przez ponad 2,6 mln ludności. Subregion stanowi Miejski Obszar Funkcjonalny miasta wojewódzkiego Katowice (MOF).

Suburbanizacja - Jedna z faz rozwoju miasta, polegająca na wyludnieniu się centrum i rozwoju strefy podmiejskiej. Wynikiem suburbanizacji jest rozwój infrastruktury (zabudowa mieszkaniowa, punkty handlowo-usługowe, połączenia komunikacyjne) na obszarach podmiejskich oraz tworzenie się tzw. sypialni, których mieszkańcy dojeżdżają do pracy w centrum miasta.

Wizja - Docelowy obraz przemian, który jest pożądany z perspektywy teraźniejszej, zbudowany w oparciu o realne możliwości wdrożenia zmian.

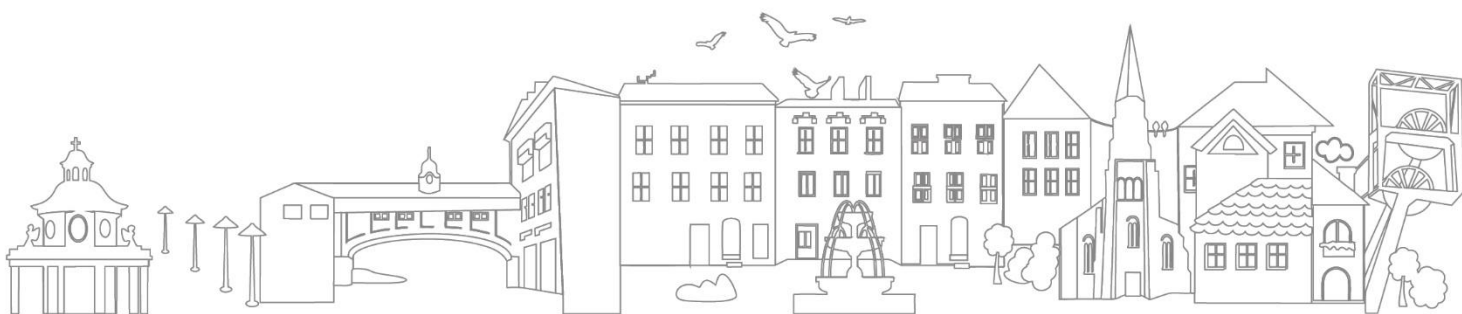
Wyzwanie rozwojowe - Najważniejsze, kluczowe dla przyszłego rozwoju „dążenia i przemiany”.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	8
2.	Podsumowanie diagnozy.....	10
2.1.	Sfera społeczna.....	10
2.2.	Sfera gospodarcza	21
2.3.	Sfera przestrzenna.....	26
3.	Wyzwania rozwojowe Mysłowic	38
4.	Wizja oraz cele rozwoju Mysłowic	43
5.	Priorytety oraz kierunki działań	49
6.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	65
6.1.	Założenia struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w kontekście ustaleń Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+	65
6.2.	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mysłowicach	74
7.	System zarządzania strategią	84
7.1.	Zasady wdrażania i monitoringu	84
7.2.	Ramy finansowe i źródła finansowania.....	85
7.3.	Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	89
7.4.	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	95
8.	Spójność Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ z krajowymi dokumentami strategicznymi	103
9.	Spójność Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ ze Strategią Rozwoju województwa....	110
10.	Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ a obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa	122
11.	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	126
12.	Spis map, rysunków, tabel i wykresów	128

1. WSTĘP

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ jest dokumentem, który wytycza ścieżkę rozwoju w perspektywie wieloletniej. Zbudowana została na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej oraz oceny uwarunkowań przestrzenno-środowiskowych. W projektowaniu założeń dokumentu uwzględniono opinie i potrzeby mieszkańców, liderów lokalnych, jak też uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju miasta.

Ramy prawne dla opracowania i realizacji Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ tworzą:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094).

Perspektywa realizacji Strategii to 2030 rok. PLUS (+) oznacza, że podjęte działania rozwojowe powinny być realizowane i kontynuowane także poza 2030 rok. Logika ta wynika m. in. z długoterminowych trendów rozwoju, które wpłyną na sposób prowadzenia polityki rozwoju. Nie bez znaczenia są bowiem takie polityki jak: społeczna, środowiskowa czy też przestrzenna.

Podejście partycypacyjne towarzyszyło praktycznie całemu procesowi prac nad Strategią. Zaangażowanie mieszkańców w tworzenie najważniejszego dokumentu rozwoju miasta, pozwala lepiej zaplanować i przeprowadzić także proces rozwoju. Współautorami dokumentu są mieszkańcy – co oznacza, że stają się oni współodpowiedzialni za realizację postulatów ujętych w tym dokumencie.

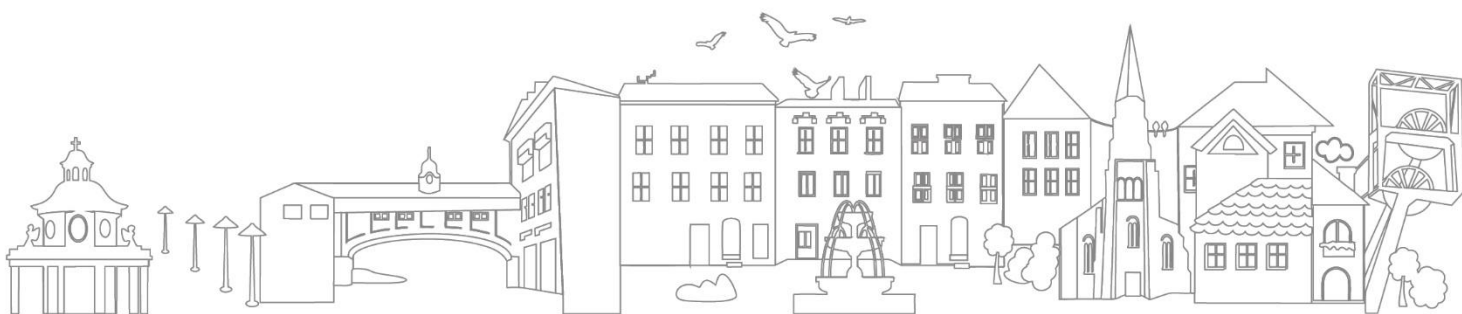
Patrząc na wyzwania rozwoju Mysłowic w perspektywie 2030 roku należy podkreślić, iż miasto chce podtrzymać korzystną dynamikę rozwoju w wielu sferach i jednocześnie wejść na właściwą ścieżkę rozwoju uwzględniając posiadane przez Mysłowice potencjały. Kluczowym atutem Mysłowic jest lokalizacja, która może zagwarantować sukces rozwoju. Aby zdynamizować procesy rozwoju gospodarczego i społecznego należy przezwyciężyć szereg barier przestrzennych, do których zaliczyć należy m. in. degradację przestrzeni miasta oraz infrastruktury technicznej, odziedziczone po transformacji węglowej.

Miasto musi zmierzyć się z wyzwaniami wynikającymi z sytuacji demograficznej. Mieszkańcom i Miastu zależy na tym, aby wzmocnić dostęp do oferty mieszkaniowej jak też tworzyć strefy wypoczynku i rekreacji. Do ważnych wyzwań należy zaliczyć konieczność dostosowania się do założeń polityki klimatycznej i poprawy jakości środowiska.

Warto podkreślić, iż sukces realizacji założeń Strategii zależeć będzie od współpracy, w równym stopniu lokalnej jak też ponadlokalnej oraz komplementarności poszczególnych działań.

2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

2.1. SFERA SPOŁECZNA

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I RUCH LUDNOŚCI

W okresie pomiędzy 2012 a 2020 rokiem w Mysłowicach nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców. Mysłowice w 2012 roku liczyły 75 305 mieszkańców, a w 2020 było to już 74 559 osób. Oznacza to, że miasto straciło 1,0% mieszkańców.

Wskaźniki salda migracji w 2019 i 2020 były dodatnie, w odróżnieniu do okresu pomiędzy 2012, a 2018 rokiem. Ogólnie średnioroczne saldo migracji na 1000 mieszkańców dla przedziału czasowego pomiędzy 2012 a 2021 roku wynosiło -0,7.

Mysłowice, podobnie jak całe województwo śląskie, cechowało się niskimi wskaźnikami urodzeń. Najwyższe wskaźniki urodzeń na 1000 mieszkańców w analizowanym okresie od 2012 do 2020 roku odnotowano w 2017 (11,05) oraz 2018 roku (10,53). Wartość średnioroczna dla całego okresu wyniosła 9,93. Była to wartość zbliżona do średniej krajowej (9,84), jednocześnie wyższa od średniej dla województwa śląskiego (9,26).

Dane dotyczące przyrostu naturalnego wskazują, że w Mysłowicach w analizowanym okresie od 2012 do 2020 roku więcej osób zmarło niż się urodziło. Średnioroczny przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wyniósł dla tego okresu -0,5. Warto odnotować wyraźnie niższe wartości tego wskaźnika w okresie pandemii COVID-19, co związane było z nadmiarowymi zgonami. W 2020 roku wartość wskaźnika wyniosła -3,55.

W Mysłowicach widoczne były zjawiska związane ze starzeniem się społeczeństwa. Duża dynamika tych zmian wynikała z tego, że w strukturze wiekowej dominują dwa wyższe demograficzne, tzw. powojenny wyż demograficzny oraz wyż z przełomu lat 70 – 80-tych XX wieku.

W Mysłowicach, podobnie jak w kraju i województwie śląskim, przybywało osób w wieku poprodukcyjnym, malała jednocześnie liczba osób w wieku produkcyjnym. Zmiany te widoczne są w udziale poszczególnych ekonomicznych grup wiekowych w ludności ogółem. W przypadku ludności w wieku poprodukcyjnym udział zwiększył się z poziomu 16,9% w 2012 roku do 21,6% w 2020 roku. Odwrotnie proporcjonalnie zmniejszył się udział ludności w wieku produkcyjnym z poziomu 65,9% do 60,0%. Struktura wiekowa Mysłowic zbliżona jest do średniej krajowej. Jest przy tym korzystniejsza w porównaniu do Katowic i Sosnowca. W Katowicach odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym wynosił w 2020 roku 26,8%, w Sosnowcu 28,6%. Korzystniejszy w takim zestawieniu był ponadto udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. W 2020 roku wynosił on dla Mysłowic 18,4% ludności ogółem i zwiększył się z poziomu 17,2% w 2012 roku. W Katowicach odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w 2020 roku wynosił 15,3% a w Sosnowcu 14,6%.

Niekorzystna struktura demograficzna wpłycić będzie na rozwój miasta. Zakłada się, że do 2030 roku spadek liczby mieszkańców miasta będzie umiarkowany. W 2030 roku Mysłowice mogą liczyć około 71,7 tys. mieszkańców.¹ W kolejnych dekadach spadek liczby ludności miasta może być jednak jeszcze większy, co związane jest przede wszystkim ze zjawiskami naturalnymi. Prognoza demograficzna nie uwzględnia przy tym zjawisk takich jak dynamika migracji czy też wzrost liczby urodzeń.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Na tle kraju Mysłowice charakteryzowały się umiarkowanymi wskaźnikami dostępności do zasobów mieszkaniowych. W 2020 roku na 1000 mieszkańców miasta było 397,1 mieszkań, o 7,64% więcej niż w 2012 roku. Wskaźnik dostępności do zasobów mieszkaniowych był nieznacznie korzystniejszy od średniej krajowej (392,4), niższy do średniej wojewódzkiej (401,5), wyraźnie niższy od wartości notowanej dla Katowic (515,6) i Sosnowca (471,5).

Analiza porównawcza Mysłowic z miastami o podobnej funkcji w kraju (miasta na prawach powiatu w Polsce) wskazuje na mniej korzystną sytuację w Mysłowicach. Średnia dla tych miast wynosiła w 2020 roku 468,0 mieszkania na 1000 mieszkańców. Mysłowice charakteryzowały się przy tym korzystniejszą relacją dochodów mieszkańców do cen mieszkań. W 2020 roku za średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w Mysłowicach można było kupić 1,19 m² mieszkania, w grupie porównawczej 1,13 m². Należy uzupełnić, iż dostęp do zasobów mieszkaniowych w porównaniu do standardów europejskich, czy też większych miast nadal jest niewystarczający. Wg danych OECD wskaźnik dostępności zasobów mieszkaniowych dla UE wynosił 495 mieszkań na 1000 mieszkańców i ten poziom w Polsce przekroczyło zaledwie 13 powiatów. Problemy mieszkalnictwa związane są również ze standardem mieszkań oraz dostępnością cenową. Istotne są problemy lokalizacyjne w sferze budownictwa wielorodzinnego – developerskiego, w tym brak odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych oraz odpowiedniej infrastruktury, co wpływa na dostępność mieszkań.

W perspektywie 30 lat należy zakładać w Mysłowicach konieczność wymiany części zasobów mieszkaniowych, nie wykluczając ich odtworzenia na nowych terenach. Uzasadniona może

¹ Wyjaśnienie: prognozę demograficzną sporządzono na podstawie danych GUS w odniesieniu do danych prezentujących liczbę ludności w przedziałach wieku co 5 lat (0-4, 5-9, itd.). Istotne dla sporządzenia prognozy było zachowanie 5-letnich okresów „przejścia” danej kategorii wiekowej do kolejnej. Tj. założono, że kategoria wieku 0-4 za 5 lat przesunie się w całości do kategorii wieku 5-9, a za 10 lat do kategorii wieku 10-14. W prognozie uwzględniono również aktualne wskaźniki odnoszące się do ruchu naturalnego oraz migracji, tj. takie, które notowane były w okresie pomiędzy 2010 a 2020 rokiem. Tym samym „przesunięcie” danej kategorii wiekowej korygowano o wskaźnik „zmiany” jaka nastąpiła w okresie pomiędzy 2010 a 2020 w odniesieniu do wybranej kategorii wiekowej. W odniesieniu do liczby urodzeń założono podobne do obecnych wskaźniki urodzeń. W tym celu obliczono proporcję liczby osób urodzonych w danej dekadzie, czyli osób w wieku 0-9, (tj. osób urodzonych w przedziale czasu pomiędzy 2010 a 2020) do liczby osób w wieku rozrodczym (wiek 20-44). Na podstawie tej proporcji prognozowano liczbę nowych mieszkańców miasta w kategoriach 0-4 i 5-9 w kolejnych dekadach.

być likwidacja zasobów w strefach mało atrakcyjnych dla funkcji mieszkaniowej ze względu na sąsiedztwo zabudowy przemysłowej, magistralnych elementów infrastruktury technicznej, uciążliwych ciągów komunikacyjnych, rozgęszczenie lub zmniejszenie intensywności zabudowy starych osiedli zabudowy robotniczej itp.²

PROBLEMY I POMOC SPOŁECZNA

Wg danych GUS w 2021 roku w rejestrze osób bezrobotnych w Mysłowicach pozostawało 1 514 mieszkańców, przy 2 828 osobach w 2012 roku. Oznacza to, że nastąpił znaczący spadek skali bezrobocia. Trend spadku liczby bezrobotnych widoczny był w całym analizowanym okresie od 2012 do 2021 roku, poza wzrostem pomiędzy 2019 a 2020, czyli w okresie pandemii COVID-19. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w 2021 roku wynosił w Mysłowicach 3,4%, przy średniej dla województwa śląskiego wynoszącej 2,9%, a dla kraju 4,0%. Poziom bezrobocia w sąsiednim Sosnowcu wynosił 3,9%, a w Katowicach 2,4%.

Poprawa sytuacji na rynku pracy skorelowana była ze spadkiem zasięgu ubóstwa. Mysłowice cechowały się niskim zasięgiem korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w porównaniu z innymi gminami. W 2020 roku udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności miasta ogółem wynosił 2,2%, tj. mniej niż w skali kraju (4,1%), województwa śląskiego (2,8%), jak również Sosnowca (3,2%) i Katowic (3,6%). Jednocześnie warto podkreślić, iż sytuację na rynku pracy cechuje duża niepewność związana ze zdarzeniami globalnymi. Przede wszystkim wysoka inflacja, jak też brak stabilności zjawisk makroekonomicznych w istotny sposób kształtują konkurencyjność przedsiębiorstw działających w Mysłowicach. Wpłynąć to może na pogorszenie sytuacji wybranych przedsiębiorstw, być może także na pogorszenie sytuacji na rynku pracy, w tym wzrost bezrobocia oraz spadek dochodów mieszkańców.

Zadania pomocy społecznej w Mysłowicach wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) i jego jednostki organizacyjne, pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. osób niepełnosprawnych oraz wybrane merytoryczne Wydziały Urzędu Miasta. Ponadto - odpowiednio do potrzeb i zakresu posiadanych kompetencji – angażowane są też inne podmioty publiczne oraz organizacje pozarządowe.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej koordynowane są działania związane z realizacją Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Mysłowicach na lata 2021-2030 oraz innych gminnych programów.

Do głównych przyczyn przyznania pomocy społecznej w 2021 roku w Mysłowicach należały: długotrwała lub ciężka choroba (391 rodzin), niepełnosprawność (350), bezrobocie (308) oraz ubóstwo (246), bezdomność (99), potrzeba ochrony macierzyństwa (59), alkoholizm (49). Pomimo systematycznego spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej,

² Za: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

nadal znaczną grupę odbiorców świadczeń pomocy społecznej stanowią rodziny, w których ubóstwo jest wynikiem sytuacji zdrowotnej członków rodziny.

POLITYKA SENIORALNA

Wg danych GUS w Mysłowicach nastąpił znaczący wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 lat). Liczba ludności pomiędzy 2012 a 2020 rokiem w tej kategorii wiekowej zwiększyła się z 12 713 do 16 125 osób, co oznacza wzrost o 26,8%. Prognozy demograficzne wskazują przy tym, iż udział ludności w wieku senioralnym w Mysłowicach będzie wysoki, osiągając około 28% w 2030 roku, utrzymując się co najmniej na tym poziomie przez kolejne dwie dekady.

Skala zjawisk demograficznych wskazuje na potrzebę inwestowania w politykę senioralną, w szczególności w kwestie związane z opieką społeczną oraz opieką zdrowotną. Problemy Mysłowic, podobnie jak całego kraju, związane są m.in. z deficytem kadr medycznych, np. w zakresie geriatry, rehabilitacji, brak jest odpowiedniej ilości miejsc stacjonarnej opieki. Szczególnym problemem osób w wieku senioralnym jest zjawisko samotności.

Należy podkreślić, iż seniorzy to bardzo zróżnicowana grupa społeczna. Są grupą o znacznej aktywności na tle innych grup wiekowych w Mysłowicach. W mieście mogą korzystać z wielu form aktywności i wsparcia.

Potencjał dla prowadzenia i rozwijania polityki senioralnej związany jest zarówno z instytucjami publicznymi, jak też aktywnością organizacji społecznych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania obejmuje pomocą seniorów niepełnosprawnych, niezaradnych życiowo, pozbawionych opieki i wsparcia ze strony rodziny, przede wszystkim poprzez organizację usług opiekuńczych. Na terenie Mysłowic funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez samorząd i zapewnia opiekę dla 50 pensjonariuszy.

W mieście realizowany jest program Senior+, adresowany do Seniorów po 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo. Zapewnia wsparcie w zakresie aktywizacji społecznej i ruchowej, a także w zakresie wsparcia psychologicznego. W ramach programu Senior+ funkcjonują dwa dzienne domy przeznaczone łącznie dla 45 osób. W placówkach zapewniona jest opieka, zajęcia aktywizujące, zdrowotne i uspołeczniające osoby starsze.

Mysłowice przystąpiły do projektu ŚLĄSKA KARTA SENIORA. Jest to oferta specjalnych usług, ulg oraz szczególnych uprawnień pozwalających na udostępnienie zasobów instytucji kultury, rekreacji i edukacji na terenie Województwa Śląskiego w celu dodatkowego wsparcia i wzbogacenia życia osób, które ukończyły 60 roku życia.³ Przywileje w ramach projektu Śląska Karta Seniora oferują między innymi następujące jednostki miejskie: Muzeum Miasta Mysłowice, Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Centralna, Miejski Ośrodek Sportu

³ Wyjaśnienie: Dokumentem uprawniającym do korzystania z przywilejów i ulg w ramach programu jest dowód osobisty.

i Rekreacji w Mysłowicach, Hala Widowiskowo – Sportowa, Mysłowicki Ośrodek Kultury. Seniorzy mogą skorzystać z wielu usług kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych, zdrowotnych, profilaktycznych oraz wielu innych nie tylko na terenie województwa śląskiego.

W Mysłowicach działa Mysłowicka Rada Seniorów, która ma charakter opiniotawczo – doradczy. Stowarzyszenia i kluby organizujące środowiska senioralne są wspierane przez Miasto. Osoby starsze niepełnosprawne mogą korzystać m. in. ze wsparcia w ramach realizacji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mysłowicach, zadań dofinansowanych ze środków PFRON.

Mysłowicka Rada Seniorów, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mysłowicach oraz Urzędem Miasta Mysłowice w 2022 r. realizuje program pn. „Wśród swoich - Senior dla Seniora”. Program skierowany jest do osób z terenu miasta Mysłowice, powyżej 60 roku życia, które z uwagi na swoją sytuację życiową potrzebują rozmowy i kontaktu z drugim człowiekiem. Wolontariusze – członkowie Mysłowickiej Rady Seniorów, pełnią dyżury telefoniczne w wyznaczone dni tygodnia pod dedykowanym numerem telefonu i oferują swoje wsparcie w postaci rozmowy, a także udzielają podstawowych informacji m. in. o działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mysłowicach, w zakresie ofert usług dla seniorów.

KULTURA

Mysłowice charakteryzowała dobra dostępność do oferty kultury oraz rosnący popyt na nią. Widoczna była rosnąca aktywność instytucji i organizacji społecznych w zakresie kształtowania oferty czasu wolnego, choć ograniczona została w okresie pandemii COVID-19.

Zadania w obszarze działalności kulturalnej na rzecz mieszkańców Mysłowic realizują Mysłowicki Ośrodek Kultury (wraz z filiami Brzezinka, Brzęczkowice, Dzieńkowice, Krasowy, Morgi, Wesoła), Młodzieżowy Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna wraz z 10 filiami oraz Muzeum Miasta Mysłowice.

Strategia rozwoju kultury w mieście Mysłowice na lata 2017 – 2022 wytyczyła 4 cele:

1. Zwiększenie dostępności do dóbr kultury mieszkańcom miasta Mysłowice;
2. Modernizacja infrastruktury myślowickich instytucji kultury;
3. Podniesienie jakości oferty kulturalnej myślowickich instytucji kultury;
4. Usprawnienie komunikacji z mieszkańcami miasta w celu promocji Mysłowic przez kulturę.

Instytucje kultury współpracują z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami miejskimi (np. oświatowymi). Działania instytucji są nakierowane przede wszystkim na upowszechnianie różnych form sztuki, rozwijanie zainteresowań plastycznych, muzycznych i literackich oraz zachowanie tradycji i historii.

W mieście działają liczne zespoły muzyczne tworzące muzykę popularną, orkiestry oraz zespoły folklorystyczne. W 2016 r. w Mysłowicach otwarto wielosalowe komercyjne kino sieci „Oh Kino” (obecnie „Go Kino”). Mimo braku w ofercie kulturalnej teatru, czy instytucji

kultury związanej z muzyką (takiej jak opera, operetka czy filharmonia), poprzez lokalizację miasta w centralnej części Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM), mieszkańcy Mysłowic mają zapewniony relatywnie dogodny dostęp do wielu instytucji kulturalnych zlokalizowanych w miastach ościennych.

Wielofunkcyjna hala widowiskowo-sportowa zlokalizowana jest w dzielnicy Bończyk-Tuwima. Odbývają się w niej liczne imprezy sportowe oraz koncerty, targi i inne wydarzenia kulturalne. Sala widowiskowa znajduje się ponadto w Mysłowickim Ośrodku Kultury.

W Mysłowicach funkcjonują dwa muzea: Centralne Muzeum Pożarnictwa oraz Muzeum Miasta Mysłowice. Muzeum Miasta powstało w 2006 r. Prowadzi działania związane z badaniem przeszłości miasta, organizowaniem spotkań i wystaw czasowych, edukacją muzealną. Centralne Muzeum Pożarnictwa otwarte zostało w 1975 r. Jego misją jest przechowywanie, gromadzenie, dokumentowanie oraz eksponowanie dorobku i dziedzictwa polskiego pożarnictwa. Jest największą tego typu placówką w Polsce i jednym z największych w Europie. Od 2006 roku znajduje się na szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego.

Oferta kulturalna, dziedzictwo kulturowe i historia stanowią istotny element kształtowania tożsamości miasta, jak też potencjał do rozwoju oferty turystycznej, w tym turystyki historycznej. W Mysłowicach znajdowała się między innymi największa stacja emigracyjna na terenach Polski, znajdują się tu tereny pokopalniane oraz Trójkąt Trzech Cesarzy, będąc przykładem ciekawej historii miasta oraz regionu.

Wg danych GUS w Mysłowicach w 2021 roku działało 11 grup artystycznych (4 mniej w stosunku do 2012 r.), 78 klubów i kół oraz sekcji (o 23 więcej niż w 2012 roku), co wskazuje na względną stabilność takich form aktywności kulturalnej. Jednocześnie w mieście spadła liczba imprez. W okresie do 2019 roku notowano względnie stabilną i jednocześnie dużą liczbę imprez. W 2020 odnotowano spadek liczby imprez (odbyło się ich 378, przy 983 w 2019 roku). Ten spadek widoczny był jednocześnie w skali całego kraju i spowodowany był przez pandemię COVID-19.

Wg danych GUS mieszkańcy Mysłowic mniej chętnie na tle średniej krajowej i wojewódzkiej zostawali czytelnikami biblioteki. Wskaźnik liczby czytelników na 1000 ludności w 2020 roku wynosił w mieście 116, przy średniej krajowej wynoszącej 128 i wojewódzkiej wynoszącej 137. Warto dodać, iż wskaźnik ten zmniejszył się w porównaniu do 2012 roku o 30,5%. Podobny trend zaobserwowano w skali kraju i województwa śląskiego.

SPORT I REKREACJA

Mysłowice charakteryzowały się rozwojem oferty w zakresie sportu i rekreacji. Bazę sportową w mieście tworzą obiekty zarządzane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz boiska, obiekty szkół i przedszkoli, place zabaw, siłownie napowietrzne. Warto podkreślić, iż ze względu na bliskie sąsiedztwo mieszkańcy Mysłowic korzystają z oferty i infrastruktury zlokalizowanej poza granicami miasta, np. w Katowicach czy też w Sosnowcu i Jaworznie.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji funkcjonuje jako jednostka budżetowa Miasta. Posiada w swoim zarządzie liczne obiekty, umożliwiające organizację zawodów rangi krajowej, jak też amatorskie uprawianie sportu.

Organem opiniodawczym i doradczym Prezydenta Mysłowic w zakresie kultury fizycznej i sportu jest Rada Sportu. W mieście działają stowarzyszenia i kluby sportowe. Mysłowice realizują koncepcję rozwoju sportu w oparciu o strategię rozwoju sportu. Cele rozwoju sportu w Mysłowicach związane są z modernizacją i utrzymaniem infrastruktury sportowej, zapewnieniem sprawnej organizacji sportu oraz promocją sportu i poprzez sport. Miasto promuje w szczególności takie dyscypliny sportowe jak: siatkówka, piłka ręczna, tenis stołowy i zapasy, jak też sporty walki, co umotywowane jest wieloletnią tradycją oraz licznymi osiągnięciami zawodników niniejszych dyscyplin. Aktywność sportowa ma istotne znaczenia dla integracji i aktywności społecznej, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Aktywności fizycznej mieszkańców sprzyja dostępność do terenów zieleni i terenów rekreacji w mieście oraz w jego otoczeniu. W obrębie miasta znajduje się wiele terenów zieleni i lasów o istotnym znaczeniu dla struktury funkcjonalno-przestrzennej Mysłowic.

Dane GUS odnoszące się do aktywności fizycznej wskazują na jej rozwój. W 2020 roku na terenie Mysłowic działalność prowadziło 17 klubów sportowych, w których funkcjonowały 23 sekcje. W porównaniu do 2012 roku liczba klubów sportowych wzrosła o 4, a liczba sekcji wzrosła o 3. Kadre klubów sportowych w 2020 roku tworzyło 46 trenerów, o 25 więcej niż w 2012 roku.

Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców widoczny był we wskaźnikach liczby osób ćwiczących w klubach sportowych w Mysłowicach. W 2012 roku liczba osób ćwiczących w klubach sportowych wynosiła 768, w 2020 roku wzrosła do 1 053 osób (wzrost o 37%).

Na tle miast z grupy porównawczej (miasta na prawach powiatu w Polsce) Mysłowice charakteryzowały się jednak wyraźnie niższymi wartościami wskaźnika liczba członków klubów sportowych na 1000 mieszkańców. W 2020 roku na 1000 mieszkańców Mysłowic przypadało 12,6 osób ćwiczących, a w grupie porównawczej średnia wynosiła 32,4 osób. Taka duża dysproporcja wynika również z faktu, iż mieszkańcy Mysłowic ze względu na bliskie sąsiedztwo zostają członkami i ćwiczą w klubach zlokalizowanych poza granicami miasta, np. w Katowicach, Sosnowcu, Jaworznie, Łędzinach.

EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI

Dostęp do oferty edukacyjnej na terenie Mysłowic od poziomu przedszkolnego do ponadpodstawowego jest szeroki. Mysłowice jako miasto na prawach powiatu, a zarazem gmina realizuje zarówno zadania gminne jak i powiatowe, określone w ustawie o systemie oświaty. Głównym zadaniem oświatowym jednostki samorządu terytorialnego jest zapewnienie kształcenia, wychowywania i opieki w prowadzonych przez siebie szkołach i placówkach.

W strukturach Urzędu Miasta wydziałem merytorycznym odpowiedzialnym za kwestie oświaty jest Wydział Edukacji.

Jednostki oświatowe Miasta Mysłowice to:

- 2 licea ogólnokształcące,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (składające się z 8 jednostek: Centrum Kształcenia Zawodowego, 3 technika, 3 branżowe szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcące dla dorosłych),
- Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Zespole Szkół Specjalnych,
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Zespole Szkół Specjalnych,
- 13 szkół podstawowych, w tym Szkoła Podstawowa Sportowa i Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi,
- 4 szkoły podstawowe w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych,
- Szkoła Podstawowa Specjalna w Zespole Szkół Specjalnych,
- 19 przedszkoli, w tym:
 - 4 przedszkola w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych,
 - 2 przedszkola z oddziałami integracyjnymi,
 - Przedszkole integracyjne.
- Inne placówki oświatowe, w tym: Młodzieżowy Dom Kultury, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

W Mysłowicach realizowano zadania związane ze wsparciem edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży za pośrednictwem programu stypendialnego. Kontynuowano realizację Programu Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego, które koordynowane było przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mysłowicach.

W Mysłowicach nastąpiła znacząca poprawa w dostępności do opieki żłobkowej. Wg danych GUS w 2012 roku odsetek dzieci objętych opieką przedszkolną wynosił 4,4%. W 2021 roku odsetek ten wzrósł do 18,1%. W skali kraju wskaźnik ten osiągnął wartość 15,5%, a w województwie śląskim 15,2%.

Wg danych GUS Mysłowice cechowały się umiarkowanymi wartościami wskaźnika dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat. W 2020 roku na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat do przedszkoli, punktów przedszkolnych i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 878 dzieci.

Mysłowice są ośrodkiem kształcenia ponadpodstawowego. Według danych GUS w roku 2020 do liceów ogólnokształcących bez specjalnych potrzeb na terenie miasta uczęszczało 838 osób, do techników 505, do branżowych szkół I stopnia 209. Od 2012 roku odnotowano wzrost liczby uczniów liceów ogólnokształcących o 12,8% i spadek liczby uczniów techników o 28,2%.

Należy przy tym wspomnieć, że wg przedsiębiorców z Mysłowic kształcenie zawodowe ma wciąż zbyt niski prestiż. Bariery dla podniesienia jakości kształcenia zawodowego związane są

z niskim poziomem wynagrodzeń nauczycieli, słabym w stosunku do potrzeb wyposażeniem dydaktycznym oraz niską samodzielnością szkół w podejmowaniu decyzji np. odnoszących się do współpracy z biznesem. Należy jednak zaznaczyć, iż na terenie miasta widoczna jest współpraca biznesu ze szkołami zawodowymi.

OPIEKA ZDROWOTNA

Pomoc medyczną w Mysłowicach można uzyskać w postaci pomocy doraźnej, leczenia zamkniętego, ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie, ośrodki zdrowia) i prywatnych gabinetów lekarskich. Na terenie miasta funkcjonują 2 szpitale: Mysłowickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Szpital nr 1, przy ul. Mikołowskiej 1 oraz SP ZOZ Szpital Nr 2 im. dr. Tadeusza Boczonja, przy ul. Bytomskiej 41.

Wg danych GUS na 2021 r. na terenie Mysłowic infrastruktura służby zdrowia składa się z 45 przychodni i 19 aptek ogólnodostępnych.⁴ Na 10 tys. mieszkańców przypadało 6 przychodni, czyli tyle samo co średnia dla kraju i województwa śląskiego, jak też sąsiedniego Sosnowca. Większe nasycenie przychodniami widoczne było w Katowicach (11 przychodni na 10 tys. mieszkańców).

W 2021 r. w Mysłowicach udzielono łącznie 361 420 porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, więcej o 23,1% w porównaniu do 2012 roku. W ramach ambulatoryjnej podstawowej opieki zdrowotnej w 2021 roku udzielono 564 656 porad, więcej o 8,5% w porównaniu do 2012 roku.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Mysłowice, położone w centrum Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii są miastem bezpiecznym. Cechuje je, notowany od kilku lat spadek ilości wszczętych przez policję postępowań o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa przeciwko mieniu oraz ilości zdarzeń drogowych.

Mysłowice charakteryzuje spadek liczby popełnianych przestępstw, zarówno w odniesieniu do przestępstw przeciw życiu i zdrowiu, przeciw mieniu oraz przestępstw drogowych. Na tle miast na prawach powiatu w Polsce Mysłowice charakteryzowały w 2020 roku niższe wskaźniki liczby popełnionych przestępstw przeciw życiu (4,20 w Mysłowicach wobec średniej w grupie porównawczej wynoszącej 5,67). Wyraźnie niższe w tym porównaniu były w Mysłowicach wskaźniki przestępstw przeciw mieniu (103,5 w Mysłowicach wobec średniej w grupie porównawczej wynoszącej 145,9). Nieznacznie wyższe w porównaniu do średniej dla grupy porównawczej były wskaźniki przestępstw drogowych (15,4 w Mysłowicach wobec średniej w grupie porównawczej wynoszącej 14,1).

Wskaźnik dynamiki wszczęć w kategorii bójka i pobicie dla Mysłowic za 2022 rok wynosił 73,3%, a dla województwa śląskiego 103,9% i kraju 102,0%. Podobnie wyglądała sytuacja

⁴ Wg danych z 28.02.2023 na terenie miasta funkcjonuje 17 aptek.

w kategorii „kradzież cudzej rzeczy”, gdzie wskaźnik ten dla Mysłowic wynosi 96,6%, a dla województwa 110,0% i kraju 112%. Równie korzystnie wyglądała sytuacja bezpieczeństwa w ruchu drogowym – mniej było o 20% wypadków w odniesieniu do 2021 roku, a dla województwa było ich mniej o 10,4%. Wskaźniki te są wyraźnie niższe od średniej wojewódzkiej i krajowej. Wszystko to wpływa na jakość życia i powoduje, że mieszkańcy Mysłowic czują się bezpiecznie w swoim mieście.

Podstawowe zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizują Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Miejska. Zadaniem Rad Dzielnic w Mysłowicach w zakresie bezpieczeństwa

i porządku jest współdziałanie ze Strażą Pożarną, Strażą Miejską i Policją. Państwową Straż Pożarną wspomagają: Ochotnicza Straż Pożarna Mysłowice – Janów, Ochotnicza Straż Pożarna Mysłowice – Dzieńkowice, Ochotnicza Straż Pożarna Mysłowice – Kosztowy oraz Zakładowa Straż Pożarna KWK Mysłowice – Wesoła.

W Mysłowicach występują tereny uznane za zamknięte, ustanowione przez ministra właściwego do spraw transportu, tj. tereny, przez które przebiegają linie kolejowe (zarządzane przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA), określone dla Mysłowic Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury z 2020 r. poz. 38). Tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe, obejmują w mieście obszar o powierzchni ok. 100 ha.

SPÓŁCZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Mysłowice charakteryzowały się niskim nasyceniem liczby organizacji pozarządowych w relacji do liczby mieszkańców. Wg danych GUS w 2020 roku wskaźnik ten wynosił 22 organizacje na 10 tys. mieszkańców, co było wartością zauważalnie niższą od średniej krajowej (41 organizacji) oraz niższą od średniej dla województwa śląskiego (30 organizacji). Pozytywnie należy ocenić dynamikę wzrostu tego wskaźnika, w szczególności pomiędzy 2020 a 2021 rokiem (najwyższy wzrost w okresie pomiędzy 2012 a 2021 rokiem). Mniej korzystnie dla Mysłowic kształtowało się porównanie z grupą miast na prawach powiatu. Średnia wartość wskaźnika liczby organizacji na 1000 mieszkańców dla tej grupy była prawie dwukrotnie wyższa. Wyższe było również kwoty wydatków na dotacje do organizacji pożytku publicznego w relacji do liczby mieszkańców oraz w relacji do wydatków bieżących budżetu miasta. W 2020 roku Mysłowice przeznaczały na dotacje do organizacji pożytku publicznego 55,4 tys. zł w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, przy średniej dla grupy porównawczej wynoszącej 88,4 tys. zł. Wydatki te w Mysłowicach w 2020 roku stanowiły 1,1% wydatków bieżących, przy średniej w grupie porównawczej wynoszącej 1,5%. Pozytywne jest to, że udział ten w Mysłowicach zwiększył się z poziomu 0,8% w 2016 roku.

Współpraca miasta z organizacjami pozarządowymi realizowana jest w oparciu o corocznie przygotowywany dokument pn.: Roczny program współpracy miasta Mysłowice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku

publicznego. Współpraca samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi odbywa się zarówno w zakresie pozafinansowym, jak i finansowym.

W Mysłowicach funkcjonuje Mysłowicki Budżet Obywatelski, który polega na wydzieleniu przez samorząd części środków z miejskiego budżetu i przeznaczeniu ich na inwestycje zaproponowane do realizacji przez samych mieszkańców.

Kolejnym narzędziem współpracy samorządu z mieszkańcami jest inicjatywa lokalna, która umożliwia realizację działań zgłaszanych przez mieszkańców w ich bezpośrednim otoczeniu. Działania w ramach inicjatywy lokalnej uzupełniają już funkcjonujące instrumenty – zadania realizowane przez Rady Dzielnic oraz Budżet Obywatelski. W jej ramach mieszkańcy zgłaszają pomysły i deklarują udział w ich realizacji, który może mieć formę wkładu rzeczowego, finansowego lub pracy społecznej.

Tabela 1. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze społecznej

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawiająca się sytuacja materialna mieszkańców. 2. Potencjał instytucjonalny służb pomocy społecznej, w tym również w zakresie prowadzenia polityki senioralnej. 3. Aktywność instytucji i organizacji społecznych w zakresie kształtowania oferty czasu wolnego, w tym kultury, sportu i rekreacji. 4. Rosnący popyt na ofertę kultury, w tym rosnący poziom uczestnictwa w ofercie kultury. 5. Rosnący popyt na ofertę sportu i rekreacji. 6. Dobra dostępność do edukacji podstawowej i ponadpodstawowej, w tym szkolnictwa branżowego. 7. Dobra dostępność do opieki przedszkolnej. 8. Poprawiająca się dostępność do opieki żłobkowej. 9. Względnie dobra dostępność do opieki zdrowotnej. 10. Dobrze rozwinięty i funkcjonalny system zapewniający bezpieczeństwo publiczne oraz poprawiające się bezpieczeństwo publiczne. 11. Rosnący poziom aktywności społecznej przy jednoczesnym rozwijaniu narzędzi wspierających organizacje społeczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadająca liczba mieszkańców oraz prognoza wskazująca na przyspieszenie ubytku liczby mieszkańców w przyszłości. 2. Starzenie się społeczeństwa miasta, widoczne m. in. w rosnącej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym i wysokim udziale tej grupy wiekowej w ludności ogółem. 3. Deficyty w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej generowane przez rosnący popyt na aktywność fizyczną i oczekiwania mieszkańców. 4. Niedostateczny dialog i komunikacja społeczna z wybranymi grupami społecznymi.

Szanse	Zagrożenia
1. Napływ nowych mieszkańców do miasta.	1. Ograniczona dostępność do specjalistycznej opieki zdrowotnej związana m. in. z rosnącą liczbą osób w wieku senioralnym, przy jednoczesnym deficycie kadr medycznych. 2. Rosnące koszty życia, m.in. związane z rosnącymi cenami paliw, energii, żywności, mieszkań co pogłębiać będzie negatywne zjawiska ubóstwa. 3. Silna konkurencja o zasoby ludzkie w przestrzeni kraju, skutkująca ubytkiem mieszkańców wskutek migracji.

Źródło: opracowanie własne

2.2. SFERA GOSPODARCZA

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Mysłowice to miasto położone pomiędzy głównymi miastami Górnego Śląska i Zagłębia. Atutem tego położenia jest niewielka odległość do dwóch międzynarodowych lotnisk oraz bliskie sąsiedztwo głównych węzłów komunikacyjnych. Lokalizacja oraz powiązania komunikacyjne kształtują w istotny sposób atrakcyjność inwestycyjną.

Na terenie Mysłowic prowadzona jest eksploatacja górnicza, zarówno podziemna, wydobywająca węgiel kamienny, jak i odkrywkowa, wydobywająca kruszywa (dolomity). Pod względem lokalizacji i wpływu eksploatacji górniczej, miasto znajduje się w obszarze działania 6 przedsiębiorstw górniczych. Z uwagi na wieloletnią i historyczną przemysłową przeszłość tego obszaru, obecnie w wielu częściach miasta odczuwalne są negatywne skutki antropogeniczne, oddziałujące na przestrzeń i zasoby środowiska (deformacje ciągłe i nieciągłe /statyczne/ oraz wywołane wstrząsami górniczymi /dynamiczne/). W roku 2021 Samorząd Mysłowic przejął od Spółki Restrukturyzacji Kopalń (SRK) warte ponad 11,3 mln zł tereny (ok. 9 ha) i obiekty dawnej kopalni Mysłowice, w tym zabytkowe budynki.

Wg danych GUS w 2021 roku na terenie Mysłowic działalność prowadziło 7 941 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów na przestrzeni lat 2012-2021 rosła. Ogółem w 2021 roku liczba podmiotów gospodarki narodowej była o 15% wyższa niż w 2012 roku. Na tle analizowanych jednostek administracyjnych Mysłowice cechowały się umiarkowanym poziomem przedsiębiorczości. W 2020 roku na 10 tys. mieszkańców miasta przypadało 1 072 podmiotów wpisanych do rejestru REGON i była to wartość niższa od średniej krajowej (1 270 podmiotów), wojewódzkiej (1 144), jak też wartości notowanej dla Katowic (1 799)

i Sosnowca (1 167). Warto zauważyć, że we wszystkich jednostkach administracyjnych wskaźnik liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON przyjmował coraz wyższe wartości. Wzrost wskaźnika w okresie pomiędzy 2012 a 2021 rokiem wyniósł 23,1% w Mysłowicach 16,9%, w skali województwa śląskiego 16,5%, w Katowicach 25,5% i w Sosnowcu 4,4%.

W strukturze podmiotów ujętych w REGON w Mysłowicach dominują firmy mikro, tj. podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracowników. W 2021 roku stanowiły one 95,6% wszystkich przedsiębiorstw. Ich liczebność zwiększyła się od 2012 roku o 17%. W tym czasie zmalała o 56 podmiotów liczba podmiotów zatrudniających 10-49 pracowników (spadek o 16,7%). W Mysłowicach było 58 podmiotów zatrudniających 50-249 pracowników. W tym przypadku również nastąpił spadek o 17,1% w stosunku do 2012 r. 10 podmiotów w Mysłowicach zatrudniało od 250 do 999 osób i w tym przypadku liczba ich nie uległa zmianie.

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Mysłowicach najliczniej reprezentowane były jednostki działające w sekcji: G, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W 2021 roku ich liczba wynosiła 1 881, co stanowiło 23,8% wszystkich podmiotów gospodarczych w mieście. Kolejna pod względem liczebności okazała się sekcja: F, budownictwo (953 podmioty, tj. 12,1%) oraz sekcja M, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (848 podmiotów, tj. 10,7%).

Na tle grupy porównawczej, tj. miast na prawach powiatu, Mysłowice charakteryzowały się niższym od średniej nasyceniem liczby podmiotów w REGON w relacji do liczby mieszkańców. W 2020 roku było to w Mysłowicach 103 podmiotów na 1000 mieszkańców przy średniej wynoszącej 141 podmiotów. Mysłowice charakteryzowały się również niższymi przychodami budżetu z tytułu udziału w podatku PIT. W 2020 roku było to w Mysłowicach 2 620 zł na mieszkańca przy średniej wynoszącej 2 831 zł. Niższe były dochody we wpływach Budżetu Państwa z CIT w relacji do liczby mieszkańców. Dane te świadczą o słabszym od średniej dla miast na prawach powiatu poziomie rozwoju gospodarczego bezpośrednio w granicach miasta (mniej podmiotów gospodarczych, niższe dochody z CIT), co realnie przekłada się na dochody budżetu miasta.

W Mysłowicach od 2015 roku organizowane są Spotkania z Biznesem. Mają one charakter otwarty. Na spotkania zapraszani są specjaliści z przeróżnych dziedzin. Są to m.in. przedstawiciele banków, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego, Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości, Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Funduszu Górnośląskiego oraz specjaliści zajmujący się szeroko pojętym biznesem i przedsiębiorczością.

W październiku 2019 została powołana pierwsza Mysłowicka Rada Biznesu, która powstała z inicjatywy Prezydenta Miasta. Rada Biznesu ma charakter opiniotwórczy i doradczy w zakresie spraw związanych z rozwojem gospodarczym miasta.

RYNEK PRACY

Dane dotyczące bezrobocia wskazują, że mieszkańcy Mysłowic posiadają dobry dostęp do rynku pracy. Zmiany liczby podmiotów ujętych w REGON wskazują, iż rośnie liczba zatrudnionych w mikroprzedsiębiorstwach, przy jednoczesnym spadku zatrudnienia na terenie Mysłowic w większych podmiotach. Zjawisko to potwierdzają dane dot. liczby osób pracujących ogółem. Liczba osób pracujących na terenie Mysłowic wg GUS wynosiła w 2020 roku 17 439 osób. Na przestrzeni lat 2012-2020 widoczny był spadek liczby pracujących. Maksymalny poziom 20 771 osób pracujących miał miejsce w 2013 roku, minimalny poziom pracujących osiągnięto w 2020 roku. Warto przy tym dodać, iż powyższe dane dotyczą zatrudnionych w podmiotach zatrudniających minimum 10 osób.

Wskaźnik pracujących na 1000 ludności pozwala porównać sytuację w mieście oraz w innych jednostkach administracyjnych. W 2020 roku na 1000 mieszkańców Mysłowic przypadało 234 osoby pracujące, co było wartością niższą od średniej krajowej (252 osoby), wojewódzkiej (275), jak również Katowic (588) i Sosnowca (254). Dane te świadczą o tym, iż mieszkańcy Mysłowic korzystają z oferty rynku pracy zlokalizowanej poza granicami miasta, w szczególności na terenie Katowic.

Mysłowice mniej korzystnie na tle średniej dla miast na prawach powiatu wypadają pod kątem wysokości wynagrodzeń. W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających 10 i więcej osób wynosiło 4 776 zł, przy średniej w grupie porównawczej wynoszącej 5 507 zł.

Do kluczowych zasobów, kształtujących konkurencyjność podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Mysłowic, oprócz lokalizacji, należy zaliczyć dostępność kadr, a precyzyjniej, dostępność specjalistów dla branż funkcjonujących w mieście oraz w obrębie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Należy zauważyć mocno niekorzystne dla gospodarki zmiany demograficzne, których skutkiem jest spadek liczby aktywnych zawodowo mieszkańców. Problem ten może się pogłębiać, gdyż struktura wiekowa społeczeństwa miasta, jak też regionu, jest mocno niekorzystna. Oceniając sytuację gospodarczą należy podkreślić, iż zagrożeniem dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego w przyszłości może być niska i malejąca aktywność ekonomiczna mieszkańców. Nie można również wykluczyć wpływu kryzysu gospodarczego w kraju, co wyraźnie podkreślają przedsiębiorcy działający w Mysłowickiej Radzie Biznesu.

Mysłowice dysponują potencjalnym zasobem terenów pod inwestycje gospodarcze. Są to jednak obszary przemysłowe wymagające znaczących nakładów (tereny o niskiej wartości ekonomicznej). Są to m.in.: teren osadników mułowych KWK Mysłowice (pow. 23 ha) oraz były zakład (A) KWK Mysłowice. Zakład (B) KWK Mysłowice (pow. około 13 ha) posiada potencjał i wartość ekonomiczną. Zidentyfikowano także dwa inne tereny przemysłowe: teren byłej cegielni przy ul. Laryskiej (6 ha) oraz zrekultywowane osadniki elektrowni Jaworzno (170 ha). Ogólna powierzchnia terenów rozwojowych o funkcjach usługowych i produkcyjno-usługowych wynosi w Mysłowicach około 327 ha.

BUDŻET MIASTA

W 2020 roku dochody miasta wyniosły 489,38 mln zł. W okresie od 2012 do 2020 roku miasto Mysłowice istotnie zwiększyło swoje dochody. W 2012 roku dochody miasta wyniosły 274,51 mln zł.

Analiza struktury dochodów miasta Mysłowice pod względem działów klasyfikacji budżetowych pozwala stwierdzić, że głównym źródłem dochodów są dochody z działu 756, dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem (183,38 mln zł, tj. 37,5% dochodów w 2020 r.). W 2012 roku udział dochodów z działu 756 w ogóle dochodów miasta kształtował się na wyższym poziomie (53,1%). Ponadto w 2020 r. wysokie dla miasta, pod względem wysokości, dochody klasyfikowane były także w dziale 758, różne rozliczenia (120,14 mln zł, tj. 24,5% dochodów) oraz w dziale 855 rodzina (105,49 mln zł, tj. 21,6% dochodów).

Natomiast w przypadku wydatków z budżetu miasta Mysłowice w 2020 r. największy był udział wydatków klasyfikowanych w dziale 801 oświata i wychowanie (ok.134,31 mln zł, tj. 28,5% wydatków) oraz w dziale 855 rodzina (224,73 mln zł, tj. 24,4% ogółu wydatków miasta w tym roku).

Znaczącą kategorię wydatków miasta stanowiły również wydatki w dziale 900, gospodarka komunalna i ochrona środowiska (50,87 mln zł, tj. 10,8% wydatków), w dziale 600, transport i łączność (45,42 mln zł, tj. 9,6% wydatków miasta) oraz w dziale 750, administracja publiczna (34,44 mln zł, tj. 7,3% wydatków).

Analizując dochody własne budżetu Mysłowic warto zwrócić uwagę na te, które przynoszą największe korzyści finansowe w dłuższej perspektywie czasu oraz charakteryzują się istotnym potencjałem wzrostu. Do kategorii najważniejszych własnych źródeł dochodów należy zaliczyć dochody pochodzące z PIT (prawie 118 mln zł) i podatek od nieruchomości (47 mln zł). Wymienione źródła dochodów charakteryzowały się istotnym udziałem w dochodach ogółem, a w przypadku dochodów z PIT także istotnym wzrostem w latach od 2012 do 2019 (z wyjątkiem 2020 roku, gdzie odnotowano spadek z przyczyn epidemii COVID). W tym miejscu warto zaznaczyć, iż w odniesieniu do dochodów pochodzących z PIT rezerwy wzrostu związane są z poziomem aktywności ekonomicznej mieszkańców oraz poziomem wynagrodzeń.

Tabela 2. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze gospodarczej

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> Potencjał do rozwoju funkcji gospodarczej, kształtowany m. in. przez uwarunkowania lokalizacyjne oraz powiązania komunikacyjne. Struktury współpracy i wsparcia rozwoju biznesu. 	<ol style="list-style-type: none"> Kurczące się zasoby kadr na rynku pracy, połączone z niską aktywnością ekonomiczną mieszkańców. Zmiany struktury gospodarczej na terenie Mysłowic oraz w sąsiednich miastach, związane m. in. z odchodzeniem od węgla w dłuższej perspektywie czasu. Wysokie koszty dostosowania terenów przemysłowych pod funkcje gospodarcze. Niższe od średniej dla miast na prawach powiatu dochody budżetu miasta w oparciu o udział w podatkach PIT, CIT oraz podatek od nieruchomości.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> Środki zewnętrzne, które mogą wspierać dalszy rozwój Mysłowic, w tym w ramach Planu odbudowy dla Europy oraz środki unijne z budżetu na lata 2021-2027. Napływ migrantów spoza Unii Europejskiej do Polski uzupełniający potrzeby rynku pracy. Sąsiedztwo terenów o wysokim potencjale gospodarczym, które pozwalają na kreowanie rozwoju Mysłowic. 	<ol style="list-style-type: none"> Możliwy kryzys gospodarczy w kraju, związany przede wszystkim z deficytem kadr oraz rosnącą inflacją, którego skutki negatywnie odbiją się na rozwoju społeczno-gospodarczym Mysłowic.

Źródło: opracowanie własne

2.3. SFERA PRZESTRZENNA

UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE KSZTAŁTUJĄCE PRZESTRZEŃ MIASTA

Początki Mysłowic sięgają czasów osady targowej, położonej na szlakach handlowych z Krakowa i Oświęcimia do Bytomia. Osada ta najprawdopodobniej w drugiej połowie XIII w. została lokowana na prawie magdeburskim. Wytyczono wówczas prostokątny rynek [Stary Rynek]. W czasach, z których pochodzi najstarszy dokument o mieście (1360 r.) było we władaniu Czech. W późniejszych czasach przeszło pod władanie austriackich Habsburgów. Obszar miasta nie uległ zmianie aż do XVIII w. Po wojnie śląskiej między Austrią a Prusami, w 1742 r. Mysłowice weszły w skład Prus, tracąc prawa miejskie. Do połowy XIX w. wokół miasta rozwijały się wsie: Słupna, Brzęczkowice, Brzezinka, Kosztowy, Krasowy, Dzieńkowice oraz kolonie i przysiółki wokół zakładów przemysłowych. Dynamiczny rozwój miasta rozpoczął się od oddania do użytku linii kolejowej z Mysłowic do Wrocławia (1846 r.), przedłużonej w roku następnym do Krakowa. Dalszy wzrost znaczenia miasta wiązał się z budową linii do Nowego Bierunia (1859 r.) i do Oświęcimia (1863 r.). Druga połowa XIX w. przyniosła rozwój terytorialny w wyniku wcielenia do obszaru miejskiego ww. enklaw. Konsekwencją rozwoju było odzyskanie praw miejskich w 1861 r.

W drugiej połowie XIX w. równoległe do procesów inkorporacyjnych rozpoczęła się ekspansja zabudowy w trzech kierunkach. W północnej części miasta ukształtowało się duże osiedle robotnicze (górnictwo, teren Piasku). Na zachód od miasta lokacyjnego lokalizowane były głównie uciążliwe zakłady przemysłowe (cegielnie, tartak, kopalnie, rzeźnia i inne) oraz nieco później budownictwo patronackie. W kierunku południowym, tj. w kierunku dworca kolejowego kształtowało się tzw. Nowe Miasto z tzw. Nowym Rynkiem (1853 r., obecnie Plac Wolności). Nowy Rynek stał się centrum administracyjno-kulturalnym miasta. Wokół rynku stopniowo pojawiały się nowe funkcje związane ze szkolnictwem, administracją, kulturą obsługą ruchu granicznego i przemysłem. Zasadnicza część Nowego Miasta zamykała się pomiędzy przejściem granicznym Mysłowice - Modrzejów w części północnej, a obszarem stacji i dworca kolejowego na południu oraz pomiędzy rzeką Przemszą na wschodzie i linią kolejową na zachodzie. Mysłowice były miastem wielokulturowym, o istotnych funkcjach granicznych.

Po I wojnie światowej miasto utraciło położenie nadgraniczne i zakończył się okres gospodarczej koniunktury. Jednak do poważniejszych zmian doszło po 1945 r., co wiązało się z monofunkcyjnym nakierowaniem gospodarki Mysłowic na górnictwo.

Miejscowości wchodzące aktualnie w administracyjny obszar Mysłowic posiadają swoją genezę oraz ukształtowały się jako odrębne jednostki osadnicze z własną historią. Dzielnicami miasta stały się stosunkowo późno. Skutkuje to ograniczoną spójnością południowych części miasta z północnym, zasadniczym rdzeniem Mysłowic. Problem ten pogłębiają istniejące bariery przestrzenne, m.in. autostrada A4 oraz zwarty kompleks lasów.

Mysłowice podzielone są na 15 dzielnic, stanowiących w sensie prawnym jednostki pomocnicze miasta.

Gminny program opieki nad zabytkami miasta Mysłowice na lata 2022 – 2025 wymienia m.in. następujące potencjały:

- zachowany w centrum miasta oryginalny układ historycznego miasta lokacyjnego;
- ślady dawnej wielokulturowości miasta - kościoły katolickie i ewangelicki, cmentarz żydowski;
- ślady dziedzictwa historycznego i kultury materialnej, zachowane w przestrzeni i krajobrazie gminy;
- zachowane obiekty zabytkowe, prezentujące rozwój architektury XIX i początków XX w.;
- obszary o wartościowym krajobrazie i walorach historycznych (pasmo Przemszy z Trójkątem Trzech Cesarzy);
- bogata historia gminy;

Wskazane zostały przy tym „słabe strony”, takie jak:

- peryferyjne położenie historycznego centrum miasta w jego (obecnej) strukturze urbanistycznej;
- osłabienie funkcji historycznego centrum miasta;
- zdegradowane centrum miasta w wymiarze gospodarczym, społecznym i infrastrukturalnym;
- niewystarczające wyeksponowanie obiektów zabytkowych w mieście.⁵

KRAJOBRAZ

Mysłowice są miastem mocno zróżnicowanym krajobrazowo. Występują tu zarówno krajobrazy wielkomiejskie i przemysłowe, jak również wiejskie czy leśne. Jakość krajobrazu w poszczególnych częściach miasta jest też mocno zróżnicowana. Na jednym biegunie są zdegradowane krajobrazy poprzemysłowe, a na drugim harmonijne krajobrazy wiejskie, których walory wzmacnia rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Najwyższe walory krajobrazowe w skali miasta reprezentują zrębowe wzgórza, znajdujące się w południowej części miasta. Tereny te są dobrze eksponowane widokowo, a w ich obrębie znajdują się również atrakcyjne punkty widokowe.

Do terenów o wysokich walorach krajobrazowych należy zaliczyć również Stare Miasto wraz z terenami zieleni w dolinie Przemszy. W tym przypadku o atrakcyjności krajobrazowej tego miejsca decyduje nagromadzenie wartościowych elementów kulturowych.

⁵ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

Najmniej wartościowy krajobraz jest związany z obszarami przemysłowymi i poprzemysłowymi, z silnie zaburzonym łańdkiem przestrzennym, często zdegradowanym. Są to przede wszystkim: tereny przemysłowe i poprzemysłowe w Stawiskach i Szabelni, tereny przemysłowe w Ćmoku oraz tereny przemysłowe we wschodniej części Brzezinki.⁶

HYDROGRAFIA

Obszar miasta Mysłowice znajduje się w dorzeczu Przemszy, która jest dopływem Wisły. Wyjątkiem jest ciek Przyrwa, który jest dopływem rzeki Mleczna, należącej do dorzecza Gostyni. Stan sieci hydrograficznej miasta jest efektem zmian, jakie zaszły na tym terenie w okresie wielowiekowej działalności gospodarczej. Wody stojące na terenie Mysłowic tworzą sztuczne zbiorniki wodne powstałe w miejscach dawnej eksploatacji piasku lub gliny, a także w nieckach osiadań, zapadlisk terenu. Jedynym większym powierzchniowo zbiornikiem jest położony przy granicy z Sosnowcem i Katowicami Staw Hubertus III.

Na terenie Mysłowic występuje niewielkie zagrożenia powodziowe, którego źródłem są ciekami wód powierzchniowych (powódzie rzeczne). Bardziej prawdopodobne są podtopienia o charakterze lokalnym, spowodowane długotrwałymi i intensywnymi opadami deszczu, gwałtownymi roztopami śniegu lub w wyniku niedrożności rowów i przepustów kanalizacyjnych. Oprócz tego, występuje zagrożenie związane z eksploatacją górniczą, która prowadzi do powstawania zalewisk, niecek bezodpływowych oraz do uszkodzenia obiektów kubaturowych wodnych i infrastruktury technicznej.⁷

Urbanizacja terenów porolniczych jest przyczyną likwidacji i przerywania przewodów drenażowych, które odwadniały dawne pola uprawne. Proces ten ma wpływ na zmianę stosunków wodnych i podtapianie terenów, które przez dziesięciolecia były osuszone. Jednocześnie należy wspomnieć, że wygaszanie kopalń ma wpływ na podnoszenie poziomu wód gruntowych.

UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

Grunty rolne zajmują w Mysłowicach (według ewidencji gruntów) 19,3 km² (29,4% pow. miasta). Rolnictwo w Mysłowicach ma marginalne znaczenie w strukturze gospodarczej miasta. Użytkowanie rolnicze gruntów odbywa się wyłącznie w dzielnicach miasta położonych na południe od autostrady A4.

Lasy obejmują 29,9% powierzchni miasta Mysłowice. Zwarte kiedyś kompleksy leśne na terenie Mysłowic uległy fragmentacji i rozczłonkowaniu. W większości lasy Mysłowic mają zaburzoną strukturę i funkcję, dominują w nich gatunki iglaste.

Dwa największe zespoły leśne o dużym potencjale biologicznym występują w centralnej i południowej części miasta. Pierwszy z nich to Lasy Mysłowickie – kompleks leśny położony

⁶ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

⁷ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

w obniżeniu pomiędzy najbardziej zurbanizowaną częścią miasta (obejmującą Janów Miejski, Ćmok i Centrum), a dzielnicami o charakterze podmiejskim (Morgi i Stara Wesoła). Drugim rozległym kompleksem są Lasy Ławecko-Dzieńkowickie, obejmujące zwartą strefę leśną w południowej części miasta.

W opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Mysłowice (2015) wskazano 21 obszarów, które powinny być pozostawione jako tereny o głównej funkcji przyrodniczej. Są one istotne dla funkcjonowania sieci ekologicznych powiązań w mieście i regionie. Jednocześnie zapewniają zachowanie różnych typów siedlisk, w tym najcenniejszych fragmentów siedlisk przyrodniczych (od lasów liściastych, poprzez łąki do muraw kserotermicznych), zapewniając zachowanie różnorodności biologicznej na poziomie fitocenotycznym, gatunkowym (rośliny i związane z nimi zwierzęta) i genetycznym.

W granicach administracyjnych Mysłowic zlokalizowane są elementy sieci korytarzy ekologicznych województwa śląskiego. Przez obszar miasta przebiegają korytarze: ichtiologiczne, ornitologiczne, chiropterologiczne, spójności oraz zlokalizowany jest fragment obszaru węzłowego korytarza teriologicznego - dla ssaków kopytnych.⁸

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Układ drogowy Mysłowic został ukształtowany wzdłuż osi: północ - południe (droga ekspresowa S1 oraz droga wojewódzka DW934) oraz wschód - zachód (autostrada A4 oraz droga krajowa DK79). Powiązania autostrady A4 z układem drogowym miasta zapewniają dwa węzły:

- węzeł „Brzęczkowice” z drogą ekspresową S1,
- węzeł „Mysłowice” z drogą powiatową S6490 Sosnowiec - Brzezinka (ul. Obrzeźna Zachodnia).

W obszarze miasta bezpośrednie powiązania drogowe pomiędzy dzielnicami północnymi i południowymi realizowane są za pośrednictwem ciągów:

- DK79 (ul. Katowicka) i DW934 (ulice: Oświęcimska - gen. Ziętka - Brzezińska - Kosztowska - odcinek S1 - Imielińska),
- oraz drogi powiatowej S6490 (ciąg ulic: Obrzeźna Zachodnia - Pukowca).

Inne, ważne wewnętrzne osie komunikacyjne stanowią:

- ulice Bończyka - Obrzeźna Północna (droga powiatowa S6490),
- ul. Mikołowska (droga powiatowa S8804),
- odcinek ul. Laryskiej (droga powiatowa S8901) od ul. Pukowca do ul. Brzezińskiej,
- ul. Długa (droga powiatowa S8800), zapewniająca połączenie z Dzieńkowicami.

⁸ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

Podstawowym problemem obsługi północnej części miasta przez układ drogowy jest jego multifunkcyjność. Droga krajowa nr 79 prowadząca ruch kołowy z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w kierunku Krakowa, a także jej „oświęcimską odnogą” w postaci DW934, przebiegają przez silnie zurbanizowaną dzielnicę śródmiejską. Utrzymujący się brak połączenia leżącego w ciągu DK79 katowickiego węzła „Wilhelmina” z ul. Obrzeżną Zachodnią (uzyska pełny kształt dopiero przy realizacji planowanej Drogowej Trasy Średnicowej „Wschód”), uniemożliwia znaczące przemieszczenie tranzytowego ruchu kołowego z rejonu centralnego Mysłowic na jego zachodnie obrzeże i istotne odciążenie osi komunikacyjnej.

Kluczowe znaczenie dla rozwoju transportu kołowego (samochodowego) w Mysłowicach będzie miała planowana Drogową Trasa Średnicową o klasie GP /główna – przyspieszona/. Połączy Mysłowice z największymi miastami regionu, wpływając istotnie na wzrost przepustowości ruchu, komfort podróżowania oraz odciążenie lokalnego układu komunikacyjnego. Planowana Drogowa Trasa Średnicowa będzie miała szczególne znaczenie w kontekście integrowania różnych rodzajów transportu. Inwestycja ta zakłada stworzenie nowych korytarzy dla transportu publicznego, nowej infrastruktury rowerowej, łączącej dotychczasową oraz planowaną sieć tras, połączenie drogowe licznych osiedli Mysłowic z nowym przystankiem kolejowym Sosnowiec Jęzor oaz planowanym w jego sąsiedztwie centrum przesiadkowym (w miejsce istniejących – łącznik S1 z DK79 przy stacji paliw) oraz ciągów pieszych spajających i okalających zwartą zabudowę miasta.

Istotne znaczenie dla rozwoju transportu rowerowego w Mysłowicach będą miały prace prowadzone w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii nad wdrożeniem metropolitalnego systemu tras rowerowych. Trwają prace projektowe nad tzw. Velostradą, która będzie łączyć miasta Śląska i Zagłębia i ma przebiegać przez dawne tereny poprzemysłowe i nieczynne trasy kolejowe. Będzie odseparowana od ruchu samochodowego oraz ruchu pieszych z systemem bezkolizyjnych zjazdów oraz skrzyżowań. Droga rowerowa zostanie wybudowana zgodnie ze Standardami i wytycznymi kształtowania infrastruktury rowerowej, będzie posiadała m.in. dwa wyznaczone pasy ruchu o minimum 4 metrach szerokości. Dodatkowo, na jej trasie, pojawią się miejsca obsługi rowerzystów. W drugim i trzecim wariantcie przewidywany jest przebieg przez Mysłowice; ma liczyć od około 20 do 30 km. Łącznie na terenie Mysłowic planowane są dwa odcinki Velostrady, nr 6: Katowice (Giszowice – Brynów) – Mysłowice (osiedle Ćmok/ centrum); nr 8: Katowice (Borki) – Mysłowice (wzdłuż Przemszy) – Sosnowiec (Jęzor).

Przez Mysłowice przebiegają następujące linie kolejowe:

- nr 134 relacji Jaworzno Szczakowa - Mysłowice (magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);
- nr 138 relacji Katowice - Oświęcim (magistralna, dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);
- nr 180 relacji Sosnowiec Jęzor - Mysłowice Brzezinka (magistralna, jednotorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);

oraz

- nr 171 Tychy - Mysłowice Kosztowy MKSB1;
- nr 179 Tychy - Mysłowice Kosztowy MKSB1;
- nr 180 Dorota - Mysłowice Brzezinka;
- nr 655 Mysłowice - Katowice Muchowiec;
- nr 698 Mysłowice Kosztowy MKSA - Mysłowice Kosztowy;
- nr 883 Mysłowice Kosztowy MKSC - KWK Wesoła;
- ponadto zlokalizowane są linie przemysłowe (popiaskowe) podlegające stopniowej likwidacji.

Zgodnie z opracowaniem pn. „Koncepcja Kolei Metropolitalnej dla Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z wykorzystaniem metod inżynierii systemów” (Katedra Systemów Transportowych i Inżynierii Ruchu Wydział Transportu Politechniki Śląskiej, grudzień 2018), Mysłowice - na odcinku od granicy z Katowicami do dworca kolejowego w Mysłowicach - są rozpatrywane (w ramach wariantu 2. i 3.) jako element kolei metropolitalnej. Rozwój Kolei Metropolitalnej będzie mieć istotne znaczenie dla usprawnienia komunikacji w ujęciu aglomeracyjnym. Na podstawie opracowania „Wstępne Studium Wykonalności Kolei Metropolitalnej na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii” z 2020 r. (wariant 8a – elementy przewidziane do realizacji do 2035 r.) na terenie Mysłowic zaplanowano 3 nowe przystanki.

W kontekście rozwoju transportu kolejowego należy zauważyć, iż linia kolejowa nr 138 jest w planach modernizacyjnych PKP PLK. Zakres planowanej modernizacji obejmować będzie:

- modernizację stacji Mysłowice, co wpłynie zdecydowanie na komfort obsługi pasażerów oraz poprawę przepustowości linii kolejowej,
- prace studialne pod kątem przyszłej rozbudowy odcinka Katowice Zawodzie – Mysłowice do układu 4-torowego, co da efekt w postaci odseparowania ruchu dalekobieżnego od lokalnego,
- prace studialne pod kątem przyszłej modernizacji odcinka Mysłowice – Nowy Bieruń i zakładanych zmian w lokalizacji przystanków kolejowych w południowych dzielnicach miasta (Brzęczkowice, Brzezinka, Kosztowy).

W Mysłowicach publiczny transport zbiorowy realizowany jest przez komunikację autobusową i tramwajową. Komunikację tramwajową uruchomiono w 1900 r. Obejmuje połączenia z Katowicami i z Sosnowcem (od 1954 r.) Przeprowadzona analiza dostępności układu komunikacji zbiorowej (w ramach „Aktualizacji studium komunikacyjnego miasta Mysłowice, etap I, materiały wejściowe oraz analizy stanu istniejącego”, grudzień 2015 r.) pozwoliła sformułować wniosek o „dobrym rozmieszczeniu przystanków (szczególnie komunikacji autobusowej) na terenie Mysłowic”. W strefie dojazdu 500 m do przystanków autobusowych i tramwajowych znajduje się 96% ludności miasta, a w strefie 300 m - 73%.⁹

⁹ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA KOMUNALNA

Wg danych GUS długość rozdzielczej czynnej sieci wodociągowej na terenie miasta Mysłowice wynosiła w 2020 roku 326,6 km. Od 2012 roku zwiększyła się o 3,6 km, tj. o 1,1%. Wzrosła liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, z 7 815 w 2012 roku do 9 456 w 2020 roku (wzrost o 21%). Na przestrzeni lat 2012-2022 wielkość wody dostarczanej gospodarstwom domowym nieznacznie spadała. Sprzedaż wody na terenie miasta Mysłowice wyniosła w 2012 roku 2 918 669,18 m³ natomiast w 2022 roku 2 735 338,0 m³. Dostęp do sieci wodociągowej na terenie miasta Mysłowice można uznać za powszechny. W 2020 roku odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej ukształtował się w mieście na poziomie 99,9% w porównaniu do 99,2% w 2012 roku.

Zaopatrzenie w wodę miasta realizuje Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach, poprzez sieć magistralną „Dzieńkowice”. Głównym podmiotem eksploatującym sieć wodociągową na terenie Mysłowic jest Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Zakup wody pokrywa potrzeby wszystkich odbiorców podłączonych do sieci wodociągowej.

Zmniejszenie zapotrzebowania na wodę skutkuje zmniejszeniem prędkości jej przepływu w sieci co wpływa na korozję rurociągów, a tym samym daje niekorzystne zmiany jakości doprowadzanej wody. Stan techniczny sieci wodociągowej i przyłączy na obszarze miasta jest niezadowolający. Systematycznie poprawia się stan techniczny sieci wodociągowej, co prowadzi do spadku ilości awarii w ciągu roku.

Mysłowice nie posiadają własnej oczyszczalni ścieków. Ścieki kierowane są do oczyszczalni „Radocha II” w Sosnowcu oraz do oczyszczalni „Jaworzno Dąb” w Jaworznie (ścieki z dzielnicy Dzieńkowice). Ścieki pochodzące z gospodarstw nie przyłączonych do sieci kanalizacyjnych dostarczane są wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni.

Wg danych GUS sieć kanalizacyjną na terenie Mysłowic w 2020 roku tworzyło 274,8 km czynnej sieci i 7 344 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Na przestrzeni lat 2012-2020 dostęp do kanalizacji w mieście poprawił się. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem zwiększyła się wprawdzie nieznacznie (o 0,6%), ale liczba przyłączy wzrosła o 21%. Jednocześnie w latach 2012-2020 liczba ludności korzystającej w mieście z sieci kanalizacyjnej wzrosła z 61 467 do 62 827 osób, tj. o 2%. W 2020 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 84,3% mieszkańców miasta, co było odsetkiem zdecydowanie niższym w porównaniu do Katowic (95,6%) i Sosnowca (91,7%).

Kanalizacja deszczowa została rozbudowana przy realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w Mysłowicach”. Przed rozpoczęciem realizacji ww. projektu wody opadowe w większości odprowadzane były do kanalizacji ogólnospławnej. Po zakończeniu projektu nastąpił częściowy rozdział kanalizacji deszczowej od sanitarnej.

Niemniej w Mysłowicach wskazuje się na konieczność podjęcia działań zmierzających do zapewnienia źródeł finansowania systemu odprowadzania wód opadowych. Celem

zmniejszenia opłat za usługi wodne proponuje się zastosowanie alternatywnych metod odprowadzania wód opadowych polegających na zagospodarowaniu wód w miejscu ich powstania, m.in. poprzez zastosowanie systemu drenażowego odprowadzającego wody opadowe do studni chłonnych lub zbiornika, skrzynek retencyjnych z rozsączaniem lub zbiorników retencyjnych umożliwiających gromadzenie i wykorzystywanie wód opadowych. Uzasadnionym kierunkiem działania jest ograniczenie zagospodarowywania terenów i pozostawienie w większym zakresie terenów biologicznie czynnych, w tym umożliwiających retencję wód.

Głównym podmiotem świadczącym usługi w zakresie wywozu odpadów komunalnych jest Zakład Oczyszczania Miasta Sp. z o.o. Na terenie Mysłowic nie funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane są do instalacji komunalnych zlokalizowanych poza miastem Mysłowice. Stare składowisko, zlokalizowane w wyrobisku po eksploatacji iłów i iłotupków zlikwidowanej cegielni przy ul. Dzierżonia w Mysłowicach - Wesołej zostało zamknięte w lutym 2001 r. i zrehabilitowane. W Mysłowicach zlokalizowane są dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych: ul. Miarki 38 (baza ZOM Sp. z o.o.), ul. Piaskowa. Wg danych GUS w 2020 roku na terenie miasta Mysłowice zebrano łącznie 3 380,90 t zmieszanych odpadów. W porównaniu do 2012 roku wielkość odpadów zmieszanych zebranych w mieście zmniejszyła się ogółem o 87,1%. Mniej niż połowa odpadów zmieszanych to odpady pochodzące z gospodarstw domowych. W 2012 roku stanowiły one 80,1% ogólnej wielkości zebranych odpadów zmieszanych, zaś w 2020 roku ich udział spadł do 49,8%.

Miejscem czasowego magazynowania odpadów przemysłowych jest byłe składowisko odpadów elektrownianych Elektrowni Jaworzno III w dzielnicy Dzieńkowice. Część południowa składowiska została zrehabilitowana, natomiast w części północnej czynne są osadniki, gdzie odbywa się magazynowanie żużli i popiołów paleniskowych oraz pyłów z kotłów, dostarczanych z terenu elektrowni rurociągami. Planowane jest zaprzestanie magazynowania odpadów na tym terenie i przeprowadzenie rekultywacji, która obejmie niezrehabilitowaną dotychczas część dawnego składowiska.¹⁰

CIĘPŁOWNICTWO, GAZOWNICTWO, ENERGETYKA

Odbiorcy z terenu Mysłowic zasilani są w ciepło poprzez następujące źródła:

- Zakład Produkcyjny 3 „Mysłowice”,
- Zakład Produkcyjny 9 „Wesoła”,
- elektrownia „Jaworzno III”.

Wymienione źródła zbiorowego zaopatrzenia w ciepło tworzą trzy odrębne systemy ciepłownicze miasta („Mysłowice”, „Jaworzno” i „Wesoła”). Oprócz tego energia cieplna na potrzeby mieszkań pochodzi z kotłowni lokalnych oraz ze źródeł indywidualnych.

¹⁰ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

Mysłowice zaopatrywane są w gaz ziemny z gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 PN 4,0 MPA Oświęcim – Szopienice – Tworzeń, będącego pod nadzorem spółki Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach. Przez teren miasta przebiegają również gazociągi wysokoprężne i podwyższonego ciśnienia Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy w Zabrze.

Sieć gazowa na terenie Mysłowic jest w dobrym stanie technicznym i może być źródłem gazu potencjalnych odbiorców. Inwestycje związane z rozbudową sieci gazowej będą realizowane w miarę występowania potencjalnych odbiorców o warunki techniczne podłączenia do sieci gazowej i spełniania warunku opłacalności ekonomicznej. Do roku 2035 nie są planowane inwestycje związane z siecią przesyłową gazu. Stacje redukcyjno-pomiarowe posiadają duże rezerwy, które pozwalają na zwiększenie liczby odbiorców gazu sieciowego.

Mysłowice zasilane są w energię elektryczną liniami wysokiego napięcia z krajowego systemu elektroenergetycznego. Za pośrednictwem linii napowietrznych 110 kV energia elektryczna doprowadzana jest do stacji elektroenergetycznych (tzw. Głównych Punktów Zasilania) „Mysłowice” i „Brzezinka”, w których dokonywana jest transformacja napięcia 110 kV/SN.

Zasilanie do poszczególnych odbiorców przemysłowych i komunalnych realizowane jest za pośrednictwem linii i stacji transformatorowych SN 20 kV i 6 kV. W mieście funkcjonuje niemal 300 stacji transformatorowych. Ponadto, przez miasto przebiegają linie tranzytowe 220 kV, będące własnością Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA:

- relacji Łagisza - Byczyna / Halemba, Katowice - Kopanina oraz Halemba - Byczyna / Łagisza, Katowice -Kopanina,
- relacji Byczyna - Halemba / Łagisza.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, plan 2020+” (Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.) wskazuje, iż „na terenie województwa śląskiego występują przeciętne w skali Polski możliwości wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, z wyjątkiem energii biomasy oraz biogazu z odpadów i osadów ściekowych, których potencjał regionalny można uznać za duży. Z oceny dostępności odnawialnych zasobów środowiska i ich potencjału energetycznego wynika, że rozwój energetyki odnawialnej w województwie powinien zmierzać w kierunku energetyki rozproszonej, opartej na budowie małych jednostek wytwórczych w miejscach najlepiej predestynowanych do wykorzystania konkretnych zasobów środowiska (energii wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalnej, biomasy)”. Mysłowice zostały wskazane jako obszar o korzystnych warunkach geotermalnych. Niewielkie, zachodnie fragmenty miasta zostały określone jako obszar o potencjale technicznym wiatru 450 - 600 kWh/m²/rok.¹¹

¹¹ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

REWITALIZACJA I RESTRUKTURYZACJA MYŚŁOWIC

Rewitalizacja starych dzielnic miejskich i terenów przemysłowych – szczególnie tych, w których istnieje zabytkowa zabudowa o wysokich walorach architektonicznych i kulturowych – oraz ich integracja z organizmem miejskim, poprzez nadanie tym obszarom nowych, trwałych funkcji – są kluczowymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej Mysłowic.

Mysłowice prowadzą działania rewitalizacyjne w oparciu o programy rewitalizacji. Miejski Program Rewitalizacji dla Miasta Mysłowice na lata 2016-2020+ definiuje główny cel, którym jest aktywizacja mieszkańców na rzecz wyeliminowania negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych oraz rewaloryzacja, zwiększenie aktywności gospodarczej i nadanie nowych funkcji zdegradowanym terenom. Na podstawie kumulacji negatywnych zjawisk społecznych (w trakcie konsultacji społecznych) wyznaczono priorytetowe obszary rewitalizacji: A – Piasek; B – Dąbrowskiego – Słowackiego; C – Wałowa; D – pl. Mieroszewskich; E – Rynek – Grunwaldzka; F – Powstańców; G – Miarki – Robotnicza Klachowiec; H – Górnicza – Słupecka; J – Klachowiec – rejon ul. Lompy.

Istotnymi elementami ważnymi dla kształtowania struktury przestrzennej miasta, podlegającymi przekształceniom są ponadto:

1. teren po zlikwidowanej przemysłowej (piaskowej) linii kolejowej biegnącej od ul. Mikołowskiej (na granicy z Katowicami) na południowy - wschód, przez obszar pomiędzy Brzęczkowicami a Brzezinką, do Jaworzna, który może spełniać rolę istotnego ciągu komunikacyjnego, o niesprecyzowanej obecnie funkcji (ciąg drogowy, odtworzenie ciągu kolejowego, trasa rowerowa, itp.); nowa droga na tym przebiegu, w tym odcinek od ul. Obrzeżnej Zachodniej do planowanej drogi łączącej się z ul. Chrzanowską poprawiłaby możliwości komunikacyjne w mieście. Droga ta może stanowić istotne uzupełnienie układu komunikacyjnego;
2. teren zlikwidowanego torowiska linii piaskowej zaczynającej się na północy miasta w rejonie części myśłowickiej stawu Hubertus III, biegnącej wzdłuż rzeki Przemszy;
3. tereny po zlikwidowanej kop. „Mysłowice” w północnej części miasta, dla których dodatkową szansą na restrukturyzację może być planowana kolej metropolitalna, z lokalizacją przystanku (tzw. „Północny”); tereny są propozycją lokalizacyjną dla szeroko rozumianych usług, dla zabudowy mieszkaniowej, jak również dla nieuciążliwej działalności produkcyjnej;
4. tereny lasów po północnej stronie planowanej DTŚ (w przebiegu „Jaworznickim”, w rejonie ul. Stadionowej) - zakłada się ich przekształcenie w miejski park leśny, co istotnie zwiększy potencjał Parku Słupna i możliwości rekreacyjne dla mieszkańców, szczególnie z północnej części miasta. Należy przy tym unikać nadmiernej antropopresji.¹²

¹² Za: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

Tabela 3. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze przestrzennej

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. System przyrodniczy miasta oraz walory krajobrazowe, warunkujące jakość życia, dostęp do terenów zielonych, wpływające na atrakcyjność mieszkaniową. 2. Materialne dziedzictwo kulturowe, w tym zachowany układ historyczny, zabytki, obszary o wartościowym krajobrazie i walorach historycznych. 3. Poprawiający się jakościowo i zwiększający ilościowo zasób mieszkaniowy. 4. Zorganizowany system komunikacji publicznej oraz korzystne powiązania drogowe w ujęciu aglomeracyjnym. 5. Zorganizowany system gospodarki odpadami komunalnymi, który podlegać będzie dalszym przemianom. 6. System zaopatrzenia w ciepło systemowe oraz gaz. 7. Wysoki udział powierzchni miasta objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Występujące zdegradowane i wymagające restrukturyzacji obszary miasta, w tym zarówno o funkcji mieszkaniowej, jak też tereny przemysłowe. 2. Liczne bariery przestrzenne dzielące przestrzeń miasta i jego społeczność, w tym autostrada A4, droga ekspresowa S1, linie kolejowe, tereny przemysłowe. 3. Znaczące potrzeby inwestycyjne w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. 4. Ciągłe niski poziom rozwoju OZE. 5. Duża presja inwestycyjna, w szczególności w zakresie budownictwa mieszkaniowego w południowej części miasta, zagrażająca spójności systemu ekologicznego miasta. 6. Problemy środowiskowe związane z jakością powietrza.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca ponadlokalna, ukierunkowana na kompleksowe rozwiązywanie problemów i wykorzystanie atutów rozwojowych w układach funkcjonalnych, w tym w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. 2. Realizacja działań strategicznych przez Polskę i Unię Europejską zakładających osiągnięcie znaczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych w perspektywie do roku 2050 – przekładająca się na dostępność środków pomocowych z tego zakresu dla samorządów, mieszkańców, przedsiębiorców. 3. Rozwój aglomeracyjnego układu komunikacyjnego w oparciu m. in. o Drogową Trasę Średnicową oraz wzrost znaczenia kolei. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany klimatu, skutkujące negatywnym oddziaływaniem na produktywność, jakość życia, bezpieczeństwo publiczne np. wskutek długotrwałych suszy, ulewnych deszczy.

Źródło: opracowanie własne

3. WYZWANIA ROZWOJOWE MYSŁOWIC

3. WYZWANIA ROZWOJOWE MYŚŁOWIC

Ostatnim etapem podsumowania diagnostycznego było sformułowanie wyzwań rozwojowych Mysłowic w perspektywie strategicznej. Poniżej przedstawiono najważniejsze czynniki, determinujące rozwój miasta.

Mysłowice charakteryzuje znaczący potencjał lokalizacyjny dla rozwoju funkcji gospodarczej i mieszkaniowej, związany z położeniem przy skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych kraju, w bezpośrednim sąsiedztwie centrum Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Jednocześnie wybrane uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne uniemożliwiają wykorzystanie tego potencjału, hamują dynamikę rozwoju gospodarczego i społecznego miasta.

- Układ drogowy Mysłowic został ukształtowany wzdłuż osi: północ – południe (droga ekspresowa S1 oraz droga wojewódzka DW934) oraz wschód – zachód (autostrada A4 oraz droga krajowa DK79). Powiązania autostrady A4 z układem drogowym miasta zapewniają dwa węzły. Kształtuje to potencjalną znaczącą atrakcyjność inwestycyjną, zarówno w odniesieniu do funkcji gospodarczej, jak też mieszkaniowej.
- Miasto charakteryzują umiarkowane wskaźniki nasycenia podmiotami gospodarczymi. Rozwój funkcji gospodarczej ogranicza m. in. deficyt odpowiednich przygotowanych terenów inwestycyjnych (wysokie koszty ich przygotowania).
- Mysłowice dzięki lokalizacji oraz atrakcyjności krajobrazowej i przyrodniczej, charakteryzując się niższymi cenami gruntów i nieruchomości w porównaniu do sąsiednich Katowic, mogą być pożądanym miejscem dla rozwoju funkcji mieszkaniowej, w szczególności w południowej części miasta.
- Na terenie Mysłowic występuje szereg barier przestrzennych oraz obszarów, które wymagają przekształceń. Wpływa to na sposób funkcjonowania miasta, w tym jego spójność społeczną, dostępność usługową. Obszary zdegradowane, w tym wymagające przekształceń, zarówno tereny zdegradowane o funkcji mieszkaniowej w centrum Mysłowic oraz tereny przemysłowe, ograniczają możliwości rozwoju gospodarczego i społecznego.
- Mysłowice charakteryzują się umiarkowanymi, niższymi w porównaniu do średniej dla miast na prawach powiatu dochodami budżetowymi, które wynikają m. in. z umiarkowanego rozwoju gospodarczego w swoich granicach.
- Pełna rewitalizacja Mysłowic wymagać będzie znaczących nakładów oraz czasu. Mysłowice można uznać za modelowy przykład miasta, które bez kompleksowego wsparcia w ramach transformacji węglowej nie będzie w stanie szybko wykorzystać posiadanych potencjałów rozwoju.

Mieszkańcy Mysłowic posiadają dobrą dostępność do usług publicznych oraz rynku pracy, co należy uznać za elementy konkurencyjności miasta.

- Mieszkańcy mają do dyspozycji dobrze rozwinięty system opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, dobrze funkcjonujący system edukacji podstawowej oraz ofertę edukacji ponadpodstawowej.
- Miasto poprawiło dostępność do oferty sportu i rekreacji oraz jest aktywne w zakresie tworzenia i rozwijania oferty kulturalnej. Widoczny jest przy tym rosnący popyt na tą ofertę. Mieszkańcy oczekują inwestowania w rozwiązania zapewniające ofertę czasu wolnego, w tym rekreacji i wypoczynku w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania.
- W mieście dobrze rozwinięta jest infrastruktura ciepłownicza oraz gazowa, funkcjonuje system gospodarki odpadami.
- Mysłowice charakteryzuje wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.
- Atutem Mysłowic jest położenie w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz wysoka dostępność komunikacyjna, w tym poprzez publiczne środki komunikacji publicznej. Zapewnia to mieszkańcom dobrą dostępność do usług publicznych oraz rynku pracy zlokalizowanych również poza miastem.

Potencjał miasta w coraz większym stopniu tworzą mieszkańcy i ich aktywność, którzy oczekują aktywności i dialogu ze strony miasta przy kreowaniu pomysłów na rozwój Mysłowic, w tym tworzenia rozwiązań gwarantujących bliskość oferty usług publicznych:

- W Mysłowicach zachodzą pozytywne zmiany w zakresie aktywności społecznej różnych form. Widoczny jest wzrost aktywności kulturalnej oraz obywatelskiej i społecznej.
- Cechą specyficzną miasta jest jego geneza. Miejscowości wchodzące aktualnie w skład administracyjny Mysłowic ukształtowały się jako odrębne jednostki osadnicze z własną historią. Skutkuje to ograniczoną spójnością południowych części miasta z północnym, zasadniczym rdzeniem Mysłowic. Problem ten pogłębiają istniejące bariery przestrzenne, m.in. autostrada A4 oraz zwarty kompleks lasów.
- Uwarunkowania przestrzenne i geneza powstania miasta wskazują na potrzebę połączenia funkcjonalno-przestrzennego oraz społecznego miasta. Z drugiej strony mieszkańcy oczekują rozwijania wybranej oferty, m. in. kulturalnej, rekreacyjnej – blisko miejsc zamieszkania. Badania przeprowadzone z mieszkańcami oraz debaty z liderami – wskazują na potrzebę inwestowania w ofertę czasu wolnego.
- Wzrost świadomości obywatelskiej i aktywności społecznej należy traktować jako jedno z kluczowych, pozytywnych i pożądaných w perspektywie długookresowej zmian w mieście. Warto przy tym zwrócić uwagę na konieczność kształtowania tożsamości miasta, wykreowania pozytywnego wizerunku, w tym w oparciu o dziedzictwo kulturowe, przyrodnicze, historię miasta.

Istotne bariery w rozwoju Mysłowic związane mogą być z wymiarem demografii. Mysłowice posiadają przy tym atuty, które pozwolą wzmocnić konkurencyjność oferty zamieszkania, co pozwoli na zatrzymanie młodych i przyciąganie do miasta nowych mieszkańców:

- Mysłowice charakteryzowało w dłuższej perspektywie czasu ujemne saldo migracji, które jednak w ostatnich latach udało się częściowo zniwelować. Zjawiska demograficzne wpłyną będą na skalę i zakres pomocy społecznej i opieki zdrowotnej oraz kształtować będą sytuację na rynku pracy.
- Szczególnym wyzwaniem będzie dostosowanie rynku pracy do deficytów kadrowych. Dotyczyć to może także szeregu usług publicznych świadczonych przez gminę. Te potrzeby wskazują na konieczność inwestowania w edukację i kształcenia kadr.

Dostęp do środków zewnętrznych, w tym unijnych wspierać będzie dalsze procesy rozwojowe na terenie Mysłowic, choć należy zwrócić uwagę na znaczną skalę potrzeb inwestycyjnych:

- Dostępność środków na dalszy rozwój i modernizację Mysłowic wymagać będzie konsolidowania działań w wymiarach terytorialnych, w tym partnerstwa z sąsiednimi samorządami w ujęciu aglomeracyjnym. Dotyczy to między innymi kwestii związanych z rozwojem układu drogowego, w tym m. in. kluczowej dla Mysłowic inwestycji budowy Drogowej Trasy Średnicowej.
- Priorytetem rozwoju będzie polityka klimatyczna, związana z tzw. Zielonym Ładem. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną będzie istotnym wyzwaniem, rozłożonym w czasie, zarówno dla gospodarki, podmiotów publicznych oraz mieszkańców. W przypadku Mysłowic należy dodać, iż miasto nie odejdzie w pełnym zakresie od węgla. Na terenie miasta nadal funkcjonować będzie przemysł górniczy. Jednocześnie miasto, aby wykorzystać swoją szansę na rozwój potrzebuje istotnego wsparcia zewnętrznego, m. in. na modernizację systemów gospodarki wodno-ściekowej, zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, które pozwolą wzmocnić jego konkurencyjność i w pełni wykorzystać atuty lokalizacyjne.

Analiza pozwoliła ostatecznie na zdefiniowanie kluczowych wyzwań rozwojowych, stojących przed Mysłowicami:

- Budowanie spójności społecznej i zwiększanie aktywności mieszkańców.
- Rozwój nowoczesnej i konkurencyjnej oferty edukacji i wychowania.
- Rozwój atrakcyjnej oferty mieszkaniowej.
- Wielowymiarowa ochrona środowiska, poprawiająca jakość życia.
- Integracja i uporządkowanie struktury przestrzenno-funkcjonalnej, ukierunkowane na zwiększenie wewnętrznej spójności miasta oraz poprawę dostępności komunikacyjnej w wymiarze ponadlokalnym.

- Kompleksowa rewitalizacja Mysłowic – ukierunkowana na zachowanie dziedzictwa kulturowego, ożywienie Centrum oraz tworzenie lokalnych centrów aktywności.
- Rozwój Mysłowic jako miasta nowych szans dla biznesu.
- Rozwój systemów i sposobu zarządzania miastem w oparciu o ideę SMART (miasta inteligentnego, energooszczędnego, konkurencyjnego, zarządzanego przez mieszkańców).

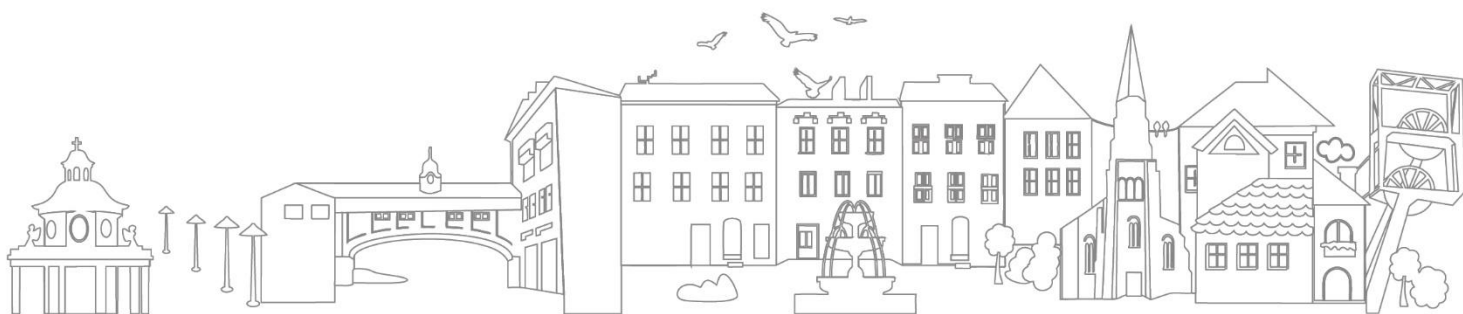
Rysunek 1. Wyzwania rozwojowe Mysłowic

Źródło: opracowanie własne

4. WIZJA ORAZ CELE ROZWOJU MYSŁOWIC

4. WIZJA ORAZ CELE ROZWOJU MYŚŁOWIC

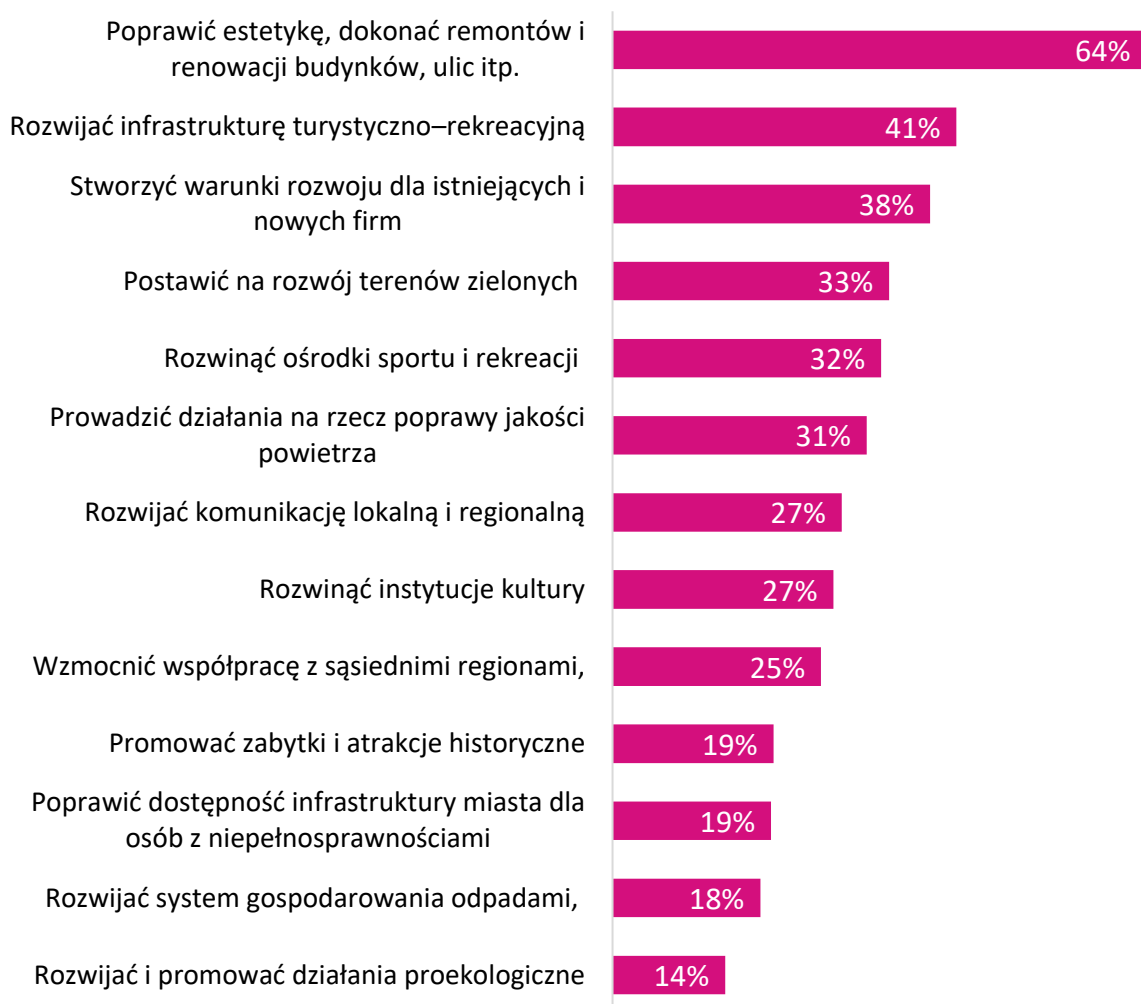
Wizja jest swoistym wyobrażeniem przyszłości, do której prowadzą kreowane na poziomie lokalnym i ponadlokalnym działania instytucji publicznych i partnerów prywatnych.

Treść wizji powstała na bazie oczekiwań mieszkańców oraz uczestników warsztatów.

Wynika z nich, że mieszkańcy oczekują inwestowania w wygląd miasta i wizerunek (estetyka, remonty budynków, ulic), rozwijania oferty czasu wolnego (sport i rekreacja, rozwój terenów zieleni), podnoszenia konkurencyjności rynku pracy (rozwój firm).

Z kolei liderzy, uczestnicy spotkań warsztatowych zwracali uwagę na potrzebę podjęcia szeregu nowych inicjatyw społecznych, związanych z rozwojem gospodarczym i społecznym oraz ochroną środowiska.

Wykres 1. Działania, które przede wszystkim należy finansować w perspektywie najbliższych lat

Źródło: badanie ilościowe PAPI/CAWI z udziałem mieszkańców Mysłowic [n=997osób]

Praca nad wizją odbywała się w trakcie prac warsztatowych z przedstawicielami instytucji publicznych, liderów społecznych, przedsiębiorców. W trakcie warsztatów szukano odpowiedzi na pytania:

- Jak wyobrażamy sobie Mysłowice w 2030 roku?
- Jaka funkcja będzie dominująca w 2030 roku?
- Jaką funkcję rozwiniemy w największym zakresie?
- Jacy będą nasi mieszkańcy, czym będą się zajmować, w jaki sposób będą funkcjonować w gminie?
- Co będzie kluczowym czynnikiem sukcesu?

Mając na uwadze oczekiwania mieszkańców oraz konsultacje, warsztaty i prowadzone badania, jak też wyzwania rozwojowe, zdefiniowano następującą treść wizji rozwoju Mysłowic dla perspektywy 2030+.

Wizja Mysłowice 2030+

Miasto aktywne społecznie, otwarte na biznes, które dokonało zasadniczego zwrotu w kierunku ekologii.

W SFERZE SPOŁECZNEJ

- Mysłowice to aktywna społeczność. Miasto jest zintegrowane społecznie – zarówno w ujęciu lokalnym, jak też ponadlokalnym na różnych poziomach.
- Mieszkańcy są dumni z historii miasta, jak też z pozytywnych zmian, które w mieście zachodzą, a które charakteryzują się znaczną dynamiką.
- Aktywność społeczną mieszkańcy mogą rozwijać na bazie zasobów miejskich, takich jak oferta kultury, sportu i rekreacji, jak też zasobów lokalnych – czyli ofercie zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania.
- Miasto rozwinęło atrakcyjną ofertę mieszkaniową, wykorzystując swoje atuty lokalizacyjne i przestrzenne, do których należy zaliczyć dostęp do terenów zielonych, miejsc rekreacji i wypoczynku. Miasto rozwinęło przy tym ofertę usług społecznych, w tym dla rodzin z dziećmi oraz seniorów.
- Mysłowice kontynuują rewitalizację, w działaniach tych dążą do „odzyskiwania” wybranych przestrzeni dla mieszkańców, w tym dla biznesu i turystów. Dotyczy to m. in. centrum miasta, jak też terenów pokopalnianych, które stają się miejscami aktywności mieszkańców.

W SFERZE GOSPODARCZEJ

- Mysłowice to miasto otwarte na biznes, będące świadome swoich atutów lokalizacyjnych i potencjału związanego z położeniem w obrębie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Współpracuje i wspiera przedsiębiorców już działających w Mysłowicach, stara się szukać wspólnie z nimi rozwiązań, które pozwolą podtrzymać ich konkurencyjność, m. in. poprzez inwestowanie w rozwój kadr gospodarki.
- Mysłowice są otwarte na nowe biznesy, w szczególności takie, które wspierać będą atrakcyjność miasta do zamieszkania w nim osób młodych i kreatywnych, które zwiążą się z miastem długotrwale.
- Zarządzający miastem są świadomi tego, że rozwój miasta jest możliwy dzięki wielowymiarowej współpracy, zarówno na poziomach ponadlokalnych, jak też lokalnych, w szczególności z mieszkańcami, organizacjami społecznymi i przedsiębiorcami.

W SFERZE ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNEJ

- Mysłowice dokonały zasadniczego zwrotu w kierunku ekologii stając się miastem, które eksponuje swoje atuty środowiskowe związane z dostępem do terenów zieleni, rozwija rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska, przyrody jednocześnie przynoszące korzyści ekonomiczne dla budżetu miasta.
- Miasto jest powiązane lokalnie i ponadlokalnie niskoemisyjną komunikacją, która sprzyja budowaniu więzi społecznych, ale też służy do realizacji celów życiowych.

W strukturze celów rozwoju ważną rolę odgrywa misja. Misja jest faktycznie celem nadrzędnym prowadzonej polityki rozwoju lokalnego, odwołuje się do odbiorców działań i wskazuje w oparciu o jakie wartości powinna być prowadzona.

Misja co do zasady powinna być niezmienna w czasie, gdyż w przypadku działania samorządu lokalnego niezmiennie pozostają cele jego działania, a odbiorcami byli, są i będą mieszkańcy. Misja Mysłowic podkreśla przede wszystkim, iż rozwój miasta odbywać się będzie na zasadach dialogu i współpracy (potencjał kapitału społecznego). Zasadniczym dążeniem jest kreowanie rozwoju, tak aby Mysłowice wykorzystały swoje naturalne uwarunkowania związane z doskonałą lokalizacją, kierując się przy tym zasadą zrównoważonego rozwoju.

Misja Mysłowic

Miasto blisko mieszkańca, wykorzystujące swoje potencjały rozwojowe, w tym potencjał kapitału społecznego i lokalizacyjnego – kierujące się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Z wizji, misji oraz wyzwań rozwojowych płyną cele rozwojowe oraz priorytety, które nawiązują do wymiaru społecznego, środowiskowego i gospodarczego. W celach skupiono się na dwóch wymiarach, tj. wymiarze odnoszącym się do ochrony środowiska oraz aktywności społeczno-gospodarczej. Połączenie wymiaru społecznego i gospodarczego wynika z tego, że bazuje on na wspólnych potencjałach – związanych m. in. z lokalizacją oraz problemach rozwoju – związanych z degradacją Mysłowic i potrzebą kompleksowej rewitalizacji i transformacji.

Cele strategiczne Mysłowic w perspektywie 2030+

**1. Cel strategiczny
Mysłowice dla mieszkańców i dla biznesu**

**2. Cel strategiczny
Mysłowice dla środowiska**

Rysunek 2. Cele i priorytety Strategii Rozwoju Myśłowice 2030+

Źródło: opracowanie własne

5. PRIORYTETY ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

5. PRIORYTETY ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Struktura hierarchiczna strategii ma swoje rozwinięcie w postaci kierunków działań, które przypisane zostały do poszczególnych priorytetów. Kierunki działań wynikają bezpośrednio z diagnozy oraz potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje społeczne, a ich brzmienie bazuje na zdolnościach realizacyjnych Miasta. Realizacja kierunków działań przyczyni się do osiągnięcia obrazu przyszłości nakreślonego w wizji rozwoju. Przy realizacji wybranych projektów i przedsięwzięć odpowiadających kierunkom działań należy brać pod uwagę ustalenia wpisane w misję. Część wskazanych kierunków działań będzie możliwa do zrealizowania wyłącznie w oparciu o potencjał współpracy ponadlokalnej.

Cel 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu

Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej

Mysłowice budując Strategię rozwoju postawiło na bardzo mocne uspołecznienie procesu formułowania problemów rozwoju i oczekiwanych kierunków działań. Proces uspołecznienia dotyczył zarówno części prac związanych z diagnozą oraz związanych z definiowaniem postulatów rozwoju Mysłowic. W trakcie licznych debat, spotkań, warsztatów, wywiadów, czy to z mieszkańcami, czy też z przedstawicielami sektora pozarządowego i biznesu z Mysłowic – zwracano uwagę na konieczność komunikowania i konsultowania pomysłów na rozwój miasta. Ważna przy tym była potrzeba efektywniejszej komunikacji pomiędzy jednostkami zarządzającymi miastem a jego mieszkańcami. Dotyczy to szeregu wymiarów funkcjonowania miasta, zarówno w sferze planowania rozwoju, informowania o ważnych dla mieszkańców wydarzeniach, jak też promocji oferty i usług publicznych, np. z zakresu kultury, rekreacji i sportu, edukacji. Kwestie usprawnienia procesu komunikacji społecznej potraktowano w Strategii rozwoju Mysłowic jako jeden z priorytetów, nadając im tym samym odpowiednią rangę. Oczekiwany efektem przypisanych do priorytetu działań powinno być zwiększenie aktywnego udziału mieszkańców w procesach rozwojowych. Pozwoli to w efektywniejszy sposób korzystać z pomysłów mieszkańców i zwiększyć poziom zaufania społecznego. Docelowo pozwoli zwiększyć współodpowiedzialność za rozwój miasta wśród mieszkańców i innych ważnych grup społecznych i gospodarczych.

Mając na względzie powyższe oczekiwane rezultaty Mysłowice dążyć będą do zwiększenia skuteczności i zasięgu informacji nt. działań i aktywności miejskich – w tym poprzez narzędzia komunikacji internetowej, jak też rozwiązania analogowe i kontakt bezpośredni. Ważne jest zachowanie różnorodności form kontaktu z mieszkańcami, mając na względzie skuteczność wybranych form w stosunku do odbiorców.

Mysłowice podążać będą z duchem czasu i wdrażać będą rozwiązania cyfrowe w usługach publicznych. Rozwiązania te ukierunkowane będą na poprawę efektywności zarządzania, poprawę współpracy służb, instytucji i wydziałów miejskich. Pozwolą łatwiej korzystać z miasta i jego usług przez mieszkańców i innych interesariuszy, np. przedsiębiorców.

Kształtowanie rozwiązań SMART, czyli rozwiązań inteligentnych, realizowane będzie nie tylko w oparciu o nowoczesne technologie cyfrowe, ale także w taki sposób, aby zwiększyć udział mieszkańców w procesach zarządzania miastem.

Mysłowice kontynuować będą już sprawdzone i funkcjonujące w mieście narzędzia wspierające partycypacyjny model zarządzania, takie jak budżet obywatelski, inicjatywy lokalne czy też konsultacje społeczne. Zakłada się, iż ważnym partnerem we wdrażaniu koncepcji „miasta bliskiego mieszkańcom” będą organizacje pozarządowe i społeczne. Miasto inwestować będzie w rozwój kompetencji i aktywności organizacji pozarządowych – próbując pomóc tym organizacjom zwiększyć ich zasięg działania w skali miasta.

Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki

Mysłowice ukształtowały się w wyniku szeregu procesów gospodarczych i politycznych. Początki miasta związane są położeniem na skrzyżowaniu szlaków handlowych, dzięki którym rozwinęła się osada targowa. W swojej historii miasto było ośrodkiem przygranicznym, bardzo różnorodnym pod względem kulturowym. Dzisiejsze Mysłowice składają się z jednostek osadniczych, które posiadają własną historię. W historii Mysłowic nie można pominąć górnictwa i dziedzictwa z tym związanego. Mysłowice potrzebują wzmocnienia swojego pozytywnego wizerunku głównie wśród mieszkańców. Potencjał dziedzictwa kulturowego może być ważnym elementem budowy spójności i tożsamości społecznej, która przyczyniać się będzie do wzmocnienia wizerunku miasta. Miasto potrzebuje pozytywnego wizerunku, aby stać się bardziej konkurencyjnym i innowacyjnym ośrodkiem pośród miast z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii i wykorzystać swoje naturalne atuty lokalizacyjne. Tożsamość miasta wspierać będzie również rozwój społeczny. Nawiązanie do bogatej historii i dziedzictwa kulturowego pozwoli przełamać schematy obrazujące Mysłowice jako miasto przemysłowe i górnicze. Odkrycie tożsamości miasta związanej z historią, kulturą, jak też przyrodą będzie ważnym elementem rewitalizacji miasta, zmiany stosunku mieszkańców do miejsca, w którym żyją. Pozwoli także na kształtowanie oferty turystycznej.

Kształtując tożsamość miasta i budując jego pozytywny wizerunek ważne jest dotarcie do najmłodszych mieszkańców miasta. Zakłada się zatem prowadzenie działalności edukacyjnej, w tym w szczególności poprzez szkoły, np. na temat lokalnej historii, przyrody. Ważne dla podtrzymania tożsamości mieszkańców będzie utrzymanie miejsc pamięci oraz kultywowanie pamięci o historii i ważnych wydarzeniach z życia miasta. Zakłada się rozwój muzeum historii miasta, które powinno stać się miejscem odwiedzanym przez mieszkańców,

łąząc np. funkcję edukacyjną z komercyjną. Warto podkreślić, iż Mysłowice posiadają potencjalne zasoby terenów i obiektów pokopalnianych, które mogą zostać wykorzystane w tym celu.

Ekspozowanie i zachowanie dziedzictwa oraz historii miasta pozwoli kształtować i rozwijać funkcję turystyczną oraz rozpoznawalność miasta. W tym kontekście uzupełnieniem będą działania z zakresu informacji i promocji turystycznej. Nie bez znaczenia dla tożsamości, jak też kształtowania oferty usługowej miasta, będzie dążenie do poprawy estetyki, jak też zachowania obiektów zabytkowych.

Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe

Położenie Mysłowic stanowi kluczowy atut rozwojowy. Położenie przy głównych szlakach komunikacyjnych, w bezpośrednim sąsiedztwie Katowic i w obszarze metropolitalnym gwarantuje korzyści dla niektórych działalności gospodarczych, ale także w wymiarze społecznym. Pozytywny wpływ sąsiedztwa dużych, dynamicznie się rozwijających miast związany jest z dostępem do usług metropolitalnych i miejsc pracy. Jednocześnie należy podkreślić, iż Mysłowice konkurują z innymi miastami w obrębie metropolii. Kluczowe jest zatem budowanie przewag konkurencyjnych. Atutem Mysłowic mogą być między innymi niższe koszty zamieszkania i inwestowania. Aby wykorzystać te atuty konieczne jest inwestowanie w rozwój usług publicznych, w tym komunikacji zbiorowej, usług społecznych i gwarantujących ofertę czasu wolnego. Ważne przy tym będzie wyeksponowanie sąsiedztwa i dostępu do terenów zieleni.

Rozwój funkcji mieszkaniowej wykorzystuje naturalne atuty lokalizacyjne Mysłowic. Przyciąganie nowych mieszkańców gwarantuje wzrost dochodów budżetu miasta oraz wpływa na konkurencyjność lokalnych usług. Mając na uwadze powyższe Mysłowice dążąc będą do rozwijania infrastruktury mieszkaniowej wraz z komplementarnymi i modelowymi rozwiązaniami z zakresu dostępu do usług publicznych, terenów zielonych oraz mobilności miejskiej (aglomeracyjnej). Nastawiając się na przyciąganie młodych mieszkańców ważne będzie inwestowanie w rozwiązania poprawiające dostęp i jakość usług opieki nad dziećmi. Mieszkańcy oczekują poprawy dostępu do oferty czasu wolnego. Jest to postulat zgłaszany najczęściej w konsultacjach społecznych przez mieszkańców Mysłowic. Miasto dążąc będzie do tworzenia stref wypoczynkowych możliwie blisko stref zamieszkania, jak też rozwijać będzie tzw. miejskie strefy wypoczynkowe, dedykowane wszystkim mieszkańcom miasta oraz przyjezdnym. Potencjał rozwoju dla takich miejsc tworzą między innymi Park Słupna, czy też tereny rekreacyjne wzdłuż rzeki Przemszy.

Idea bliskości dotyczyć będzie również stref aktywności społecznej. Wynika to m. in. z genezy Mysłowic oraz sposobu funkcjonowania miasta – składającego się z odrębnych jednostek osadniczych. Idea bliskości stref aktywności społecznej wpisuje się w zrównoważony rozwój

miasta. Zakłada się, że w każdej z dzielnic Mysłowic mieszkańcy powinni mieć dostęp do takich stref aktywności. Ich rozwój oparty będzie na lokalnych potencjałach, np. na istniejącej lub możliwej do utworzenia ofercie rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej, w tym również instytucjonalnej (publicznej i społecznej). W związku z tym ważne będzie wspieranie przez Miasto lokalnych społeczności, w tym organizacji społecznych, liderów, którzy gwarantować będą rozwój oferty na rzecz mieszkańców. Miasto wspierać będzie również społeczności lokalne pod kątem potrzeb związanych z infrastrukturą i miejscami umożliwiającymi rozwój aktywności, np. przestrzeni publicznych wyposażonych w małą infrastrukturę, terenów spacerowych, miejsc zieleni.

Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta

W priorytecie „Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów” sformułowano zasadniczą potrzebę dokonania przemiany miasta. Strategia rozwoju Mysłowice 2030+ podtrzymuje zatem potrzebę kontynuowania procesu rewitalizacji miasta, wskazując przy tym pożądane przez społeczność kierunki przemian. Rewitalizacja w Polsce co do zasady realizowana jest w oparciu o programy rewitalizacji, które mają swoje oparcie w ustawodawstwie. Wskazuje się przy tym, iż punktem ciężkości rewitalizacji są problemy społeczne, współwystępujące z szeregiem innych negatywnych problemów, np. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych. Geneza zasadniczych problemów w Mysłowicach związana jest z procesem transformacji węglowej, zarówno w sensie społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzenno-funkcjonalnym. Transformacja węglowa na terenie Mysłowic będzie procesem wieloletnim i należy ją traktować jako proces zmian, który docelowo pozwoli wykorzystać posiadane przez Mysłowice zasoby, w tym lokalizacyjne i społeczne. Słowo „odzyskane” wskazuje na to, że mieszkańcy odzyskają miasto i jego części na rzecz swoich potrzeb i możliwości rozwoju. Obszary wymagające szczególnego wsparcia i nadania nowych funkcji zlokalizowane są zarówno w obrębie stref mieszkaniowych, jak też związane są ze zdegradowanymi terenami przemysłowymi i pokopalnianymi. Nie można oczywiście pominąć faktu, iż na terenie Mysłowic wciąż prowadzi się działalność górniczą. Ten fakt wskazuje na to, że proces przemian będzie rozłożony na dziesięciolecia.

Mając na uwadze powyższy obraz Mysłowic, dążyć się będzie do wspierania rozwoju funkcji usługowej obszaru rewitalizacji, w tym w zakresie usług dla ludności. Zwiększy to atrakcyjność przebywania i zamieszkania, wspierać będzie również transformację gospodarczą. Kolejnym ważnym kierunkiem działania będzie rewitalizacja miejskich zasobów mieszkaniowych, pozwalająca na zwiększenia atrakcyjności zamieszkania w strefie zabudowy wielorodzinnej. Strefa ta posiada szereg atutów, w tym lokalizacyjnych, komunikacyjnych, dostępności do usług publicznych, które dzięki poprawie estetyki i stanu technicznego obiektów mieszkalnych – zostaną mocniej wyeksponowane. W Mysłowicach nie można pominąć rewitalizacji terenów zdegradowanych przez górnictwo.

Zakłada się, że „odzyskanie” tych terenów na rzecz społeczności miasta realizowane będzie w oparciu o model partycypacyjny, z uwzględnieniem potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie

Integracja społeczna w Mysłowicach dotyczy nie tylko wymiaru terytorialnego i równego dostępu do usług publicznych, miejsc rekreacji i wypoczynku, ma również wymiar międzypokoleniowy. Problemy społeczne w coraz większej skali generowane są przez sytuację demograficzną, w szczególności ich skala będzie zależeć od liczby osób starszych mieszkających w mieście. Prognozy demograficzne wskazują, iż udział ludności w wieku senioralnym utrzymać się będzie w Mysłowicach na wysokim poziomie. Dotyczyć to będzie co najmniej 2-3 dekad. Oznacza to, że inwestowanie w politykę senioralną będzie mieć wymiar strategicznych i długoterminowych rozwiązań.

Oceniając potrzeby osób starszych należy zaznaczyć, iż seniorzy są bardzo zróżnicowaną grupą społeczną, co przekłada się również na różnorodność potrzeb. Dane systemu pomocy społecznej wskazują, iż do kluczowych problemów należy zaliczyć kwestie długotrwałej choroby, samotności, ubóstwa gospodarstw jednoosobowych, niepełnosprawności.

Seniorzy w Mysłowicach to jednocześnie grupa bardzo aktywna społecznie. Oczekują oni wsparcia z zakresu możliwości rozwijania zainteresowań, kontaktów społecznych, uczestnictwa w kulturze.

Idea miasta zintegrowanego społecznie zakłada wspieranie mieszkańców będących w szczególnej sytuacji życiowej. Ważnym zagadnieniem polityki społecznej w Mysłowicach będzie zatem polityka senioralna. Zakłada się, że w mieście rozwijać się będzie system usług opieki nad osobami starszymi, w tym takich jak mieszkania treningowe, czy też hostele zwiększające aktywność senioralną. Miasto dążyć będzie do wspierania profilaktyki zdrowia, zwiększania dostępu do usług zdrowotnych, w tym uwzględniając potrzeby osób starszych.

Zagadnienia i szczegółowe kierunki polityki pomocy społecznej definiowane będą w strategiach rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniając w szczególny sposób potrzeby osób samotnych i wykluczonych społecznie.

Mysłowice kontynuować będą działania zwiększające dostęp do miasta, jego przestrzeni i usług, między innymi w kontekście potrzeb osób z niepełnosprawnościami, np. poprzez likwidację barier architektonicznych.

Mieszkańcy Mysłowic oczekują realizacji działań zwiększających bezpieczeństwo publiczne, np. poprzez rozbudowę monitoringu miejskiego, doświetlenie miejsc publicznych, przejść dla pieszych.

W Mysłowicach widoczna jest również potrzeba wspierania aktywizacji zawodowej mieszkańców. Potrzeba ta wynika m. in. ze zmian jakie zachodzą na rynku pracy, potrzeb zgłaszanych przez przedsiębiorców oraz potrzeb rozwiązywania problemów związanych

z ubóstwem. Aktywizacja zawodowa realizowana będzie przy ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes

Zmiany zachodzące w wymiarze demograficznym stanowią istotne wyzwanie dla biznesu i myśłowickich przedsiębiorców. Pogłębiający się deficyt specjalistycznych kadr dotyka większości działalności gospodarczych, w tym również sektor górniczy. Przedsiębiorcy z Mysłowic wskazują przy tym, iż sytuacja kryzysowa wywołana przez sytuację polityczną w Europie, a wcześniej przez pandemię COVID-19, może istotnie wpłynąć na konkurencyjność prowadzonych działalności gospodarczych, w tym również na kwestie wielkości zatrudnienia. Zjawiska kryzysowe kumulując się w czasie mogą negatywnie wpłynąć na decyzje podmiotów gospodarczych, np. w zakresie inwestowania w rozwój, w innowacje, w kadry. Trudno precyzyjnie prognozować w jakim zakresie widoczny kryzys wpłynie na sytuację gospodarczą kraju, regionu i przedsiębiorców w Mysłowicach. W dłuższej perspektywie wydaje się, że potencjał konkurencyjności myśłowickich przedsiębiorców kształtować będzie dostępność wykwalifikowanych kadr na rynku pracy. Ponadto istotne jest podtrzymanie i rozwinięcie kanałów komunikacji i współpracy miasta z przedsiębiorcami – co pozwoli lepiej i precyzyjniej planować działania rozwojowe, jak też wspierać przedsiębiorców w obliczu kryzysu.

Dla perspektywy wieloletniej ważne jest zwrócenie uwagi na potencjał lokalizacyjny Mysłowic. Porównując Mysłowice do innych miast z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, czy też miast na prawach powiatu w skali kraju, można wskazać, iż potencjał dla rozwoju funkcji gospodarczej nie został jeszcze wykorzystany w optymalnej skali. Pożądane jest zatem tworzenie warunków sprzyjających lokowaniu na terenie miasta nowych podmiotów lub inwestycji gospodarczych.

Mysłowice zamierzają podtrzymać i wzmocnić kanały komunikacji i współpracę z przedsiębiorcami, co pozwoli na lepsze ukierunkowanie się na rozwiązania problemów, wsparcie w sytuacjach kryzysowych oraz kreowanie pomysłów na rozwój miasta sprzyjający biznesowi. Przedsiębiorcy z Mysłowic oczekują współpracy w zakresie rozwoju i promocji szkolnictwa zawodowego. Ten potencjał jest widoczny w mieście i zakłada się jego wzmocnienie w celu ukierunkowania kształcenia na potrzeby gospodarki miasta i regionu.

Zaspokojenie potrzeb rynku pracy związane będzie ze wspieraniem aktywności zawodowej, w tym również osób starszych i wykluczonych z rynku pracy, jak też migrantów.

Potencjał lokalizacyjny Mysłowic wskazuje na możliwość rozwijania na terenie miasta nowych działalności gospodarczych. W tym kontekście ważne jest, aby potencjał ten został wykorzystany w sposób optymalny dla miasta, tj. taki, który pozwoli stworzyć dobrze płatne miejsca pracy na terenie miasta i przynosić korzyści ekonomiczne do budżetu miasta. W tym celu miasto wspierać będzie inkubację nowych biznesów i wspierać będzie kształtowanie przedsiębiorczości także wśród tzw. małego i innowacyjnego biznesu. Mysłowice rozwijają

będą infrastrukturę, która umożliwi lokowanie się nowych przedsiębiorstw lub inwestycji firm już działających na terenie miasta i regionu. Możliwości rozwoju biznesu na terenie miasta będą aktywnie promowane, uwzględniając przy tym głosy, potrzeby i pomysły przedsiębiorców.

Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane

Wymiar komunikacji w powiązaniu z potencjałem lokalizacyjnym kształtuje w zasadniczy sposób konkurencyjność miasta, w szczególności w wymiarze mieszkaniowym. Dobre powiązania komunikacyjne otwierają dostęp do rynku pracy i szeregu usług w ujęciu aglomeracyjnym. Przebieg dróg szybkiego ruchu wraz z węzłami kształtuje w znaczący sposób atrakcyjność terenów inwestycyjnych pod funkcje gospodarcze.

W powyższym kontekście dla Mysłowic priorytetowe są powiązania przestrzeni miejskich z system komunikacji zbiorowej Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Należy założyć, iż inwestycje realizowane z różnych poziomów administracyjnych zmierzać będą do zwiększania wzrostu udziału transportu zbiorowego w przewozach pasażerskich, w tym również obejmować będą zwiększenie roli transportu kolejowego w obsłudze powiązań zarówno lokalnych, jak też ponadlokalnych. Dla Mysłowic szczególnie ważna jest budowa Drogowej Trasy Średnicowej, która jest traktowana jako priorytetowa inwestycja o charakterze metropolitalnym.

Kwestie i problemy komunikacyjne dotyczą również powiązań wewnątrz miasta. Geneza powstania Mysłowic jako jednego organizmu miejskiego nie przebiegała równomiernie z procesem integracji przestrzenno-funkcjonalnej. Dzielnice miasta stały się nimi stosunkowo późno na skutek połączenia osobnych miejscowości. Wpływa to na ograniczoną spójność południowych części miasta z północnym, zasadniczym rdzeniem Mysłowic. Problem ten zasadniczo pogłębiają istniejące bariery przestrzenne, m.in. autostrada A4, droga S1, linia kolejowa PKP, rzeka Przemsza oraz zwarte kompleksy lasów. Kształtuje to dostępność do usług publicznych oraz konkurencyjność wybranych przestrzeni miasta.

Mysłowice dążyć będą zatem do zwiększania spójności przestrzennej (wewnętrznej i transgranicznej), m. in. poprzez zwiększenie ilości połączeń oraz poprawę możliwości komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi dzielnicami w mieście jak i miastami granicznymi, w tym w oparciu o system dróg i ścieżek pieszo-rowerowych. Ważne dla bezpieczeństwa i spójności systemu komunikacyjnego będzie inwestowanie w rozbudowę i modernizację infrastruktury komunikacyjnej miasta.

Mysłowice dążyć będą do rozwijania niskoemisyjnych rozwiązań komunikacyjnych. Rolę tą pełnić będzie zasadniczo komunikacja publiczna, w tym również wzrost znaczenia przewozów kolejowych. Przewiduje się również, iż sukcesywnie zwiększać się będzie udział pojazdów z napędem elektrycznym, co wymaga dostosowania infrastruktury i zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc ładowania takich pojazdów.

Tabela 4. Priorytety i kierunki działań ujęte w celu 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu

Priorytety	Działania
<p>Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej</p>	<p>1.1.1. Zwiększenie skuteczności i zasięgu informacji nt. działań i aktywności miejskich – w tym poprzez narzędzia komunikacji internetowej, rozwiązania analogowe i kontakt bezpośredni oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy uczestnikami życia społecznego i współpracy pomiędzy poszczególnymi dzielnicami.</p> <p>1.1.2. Wdrażanie rozwiązań cyfrowych w zakresie usług publicznych, w tym integrowanie miejskich baz danych – sprzyjające poprawie efektywności zarządzania miastem i współpracy służb, instytucji i wydziałów miejskich.</p> <p>1.1.3. Kształtowanie rozwiązań z zakresu SMART w zarządzaniu miastem (rozwiązań inteligentnych, skupiających się na potrzebach mieszkańców).</p> <p>1.1.4. Kontynuacja i rozwijanie narzędzi wspierających partycypacyjny model zarządzania miastem, w tym poprzez budżet obywatelski, inicjatywy lokalne, konsultacje społeczne.</p> <p>1.1.5. Wspieranie rozwoju, kompetencji oraz aktywności organizacji pozarządowych oraz liderów lokalnych – traktowanych jako partner polityki rozwoju lokalnego w Mysłowicach.</p>
<p>Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki</p>	<p>1.2.1. Prowadzenie działalności edukacyjnej wzmocniającej tożsamość mieszkańców, w tym poprzez szkoły, nt. lokalnej historii, kultury, dziedzictwa przyrodniczego.</p> <p>1.2.2. Utrzymanie miejsc pamięci oraz kultywowanie pamięci o historii i ważnych wydarzeniach z życia miasta.</p> <p>1.2.3. Rozwój muzeum historii miasta – i jednocześnie miejsc spotkań mieszkańców miasta – połączoną z funkcją komercyjną – wykreowaną na bazie posiadanych zasobów, w tym obiektów pokopalnianych.</p> <p>1.2.4. Rozwój funkcji turystycznej i rozpoznawalności atrakcji turystycznych miasta – np. poprzez utworzenie mapy i oznaczenie punktów historycznych miasta, wirtualny spacer, informator turystyczny.</p> <p>1.2.5. Dbłość o zabytki miejskie, w tym również ich promocja.</p>

Priorytety	Działania
<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p>	<p>1.3.1. Rozwijanie infrastruktury mieszkaniowej wraz z komplementarnymi i modelowymi rozwiązaniami z zakresu dostępu usług publicznych, terenów zielonych oraz mobilności miejskiej</p> <p>1.3.2. Rozwijanie usług opieki nad dziećmi.</p> <p>1.3.3. Rozwój stref wypoczynkowych na poziomie poszczególnych osiedli oraz miejskich stref wypoczynkowych (np. basen, Słupna, wykorzystanie rekreacyjne rzeki Przemszy).</p> <p>1.3.4. Rozwój stref aktywności społecznej, w tym osób młodych – powiązanych z ofertą rekreacyjną, sportową, kulturalną oraz dostępem szerokopasmowego Internetu – w tym przy wykorzystaniu lokalnych (dzielnicowych) struktur i infrastruktury społecznej oraz zaangażowania społecznego (organizacji społecznych).</p> <p>1.3.5. Kształtowanie i wspieranie dostępu mieszkańców do kultury, sportu i rekreacji, poprzez inwestycje w infrastrukturę oraz wspieranie instytucji i organizacji tworzących ofertę miasta w tym zakresie.</p> <p>1.3.6. Rozwój małej infrastruktury wspierającej aktywność społeczną i dostęp do przestrzeni publicznych, takiej jak ławki, tereny spacerowe, miejsca zieleni, oświetlenie publiczne, toalety publiczne.</p>
<p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p>	<p>1.4.1. Wspieranie rozwoju funkcji usługowej obszaru rewitalizacji, w tym w zakresie usług dla ludności, np. wsparcie ginących zawodów rzemieślniczych (np. promocja branży rzemieślniczej, akademia rzemieślników), rozwój gastronomii, kultury, rekreacji.</p> <p>1.4.2. Rewitalizacja miejskich zasobów mieszkaniowych.</p> <p>1.4.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych przez górnictwo – w tym w kierunku przestrzeni „dostępnych” dla mieszkańców, przy ścisłej współpracy ze społecznością miasta (wyznaczanie kierunków rozwoju terenów pokopalnianych przy udziale społeczności miasta).</p>
<p>Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie</p>	<p>1.5.1. Likwidacja barier architektonicznych, ułatwiających dostęp do przestrzeni i obiektów miejskich osobom z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami.</p>

Priorytety	Działania
	<p>1.5.2. Rozwijanie usług opieki nad osobami starszymi oraz innymi osobami potrzebującymi wsparcia, w tym rozwiązań takich jak „mieszkania treningowe”, hostele zwiększające aktywność senioralną.</p> <p>1.5.3. Wspieranie profilaktyki zdrowia, dostępu do usług zdrowotnych, w szczególności osób starszych.</p> <p>1.5.4. Wdrażanie programów i rozwiązań na rzecz wsparcia osób samotnych i wykluczonych społecznie, w szczególności w oparciu o założenia strategii rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>1.5.5. Inwestowanie w bezpieczeństwo publiczne, w tym poprzez rozbudowę monitoringu miejskiego.</p> <p>1.5.6. Aktywizacja zawodowa mieszkańców, w szczególności przy współpracy z PUP.</p>
<p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p>	<p>1.6.1. Współpraca i stały kontakt z przedsiębiorcami – ukierunkowana na rozwiązywanie problemów, wsparcie biznesu w sytuacjach kryzysowych, kreowanie pomysłów na rozwój miasta i biznesu.</p> <p>1.6.2. Rozwój i promocja szkolnictwa zawodowego na terenie Mysłowic, przy współpracy z biznesem, ukierunkowana na przyszłe potrzeby gospodarki miasta i regionu.</p> <p>1.6.3. Wspieranie aktywności zawodowej, w szczególności osób starszych i wykluczonych z rynku pracy, jak też migrantów.</p> <p>1.6.4. Wspieranie inkubacji nowych biznesów – wsparcie rozwoju przedsiębiorczości (np. w formie inkubatora przedsiębiorczości, w tym tworzenie atrakcyjnych warunków do rozwoju małego oraz innowacyjnego biznesu).</p> <p>1.6.5. Rozwijanie infrastruktury kluczowej dla lokowania się i rozwijania biznesu - w tym infrastruktury terenów inwestycyjnych, dróg dojazdowych, systemu komunikacji publicznej – przy ścisłej współpracy z biznesem.</p> <p>1.6.6. Promocja gospodarcza miasta, przy współpracy z przedsiębiorcami, w oparciu o atuty i tożsamość gospodarczą miasta oraz potencjał lokalizacyjny.</p>

Priorytety	Działania
Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane	<p>1.7.1. Wspieranie rozwoju DTŚ – kluczowego dla dostępności komunikacyjnej miasta łącznika drogowego w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.</p> <p>1.7.2. Wspieranie integracji powiązań i połączeń komunikacyjnych, w tym w układach lokalnych i aglomeracyjnych.</p> <p>1.7.3. Zwiększenie ilości połączeń oraz poprawa możliwości komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi dzielnicami w mieście, w tym w oparciu o system dróg i ścieżek pieszo-rowerowych.</p> <p>1.7.4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej miasta, w tym również w zakresie zwiększenia atrakcyjności połączeń kolejowych.</p> <p>1.7.5. Wsparcie zeroemisyjnego taboru komunikacji publicznej wraz ze stacjami ładowania.</p> <p>1.7.6. Wspieranie rozwoju punktów i miejsc ładowania pojazdów elektrycznych.</p> <p>1.7.7. Wspieranie rozwoju komunikacji rowerowej, w tym Systemu Roweru Metropolitalnego.</p>

Źródło: opracowanie własne

Cel 2. Mysłowice dla środowiska

Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta

Mysłowice są miastem, które odczuwa w szczególny sposób skutki zmian klimatycznych. Dotyczą one zarówno wymiaru gospodarczego, społecznego, jak też środowiskowego. Na terenie miasta występują między innymi liczne zdegradowane przez przemysł tereny, które stanowią istotną barierę w rozwoju. Jednocześnie Mysłowice posiadają istotne walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. W opracowaniu ekofizjograficznym wskazano 21 obszarów, które powinny być pozostawione jako tereny o głównej funkcji przyrodniczej. Są one istotne dla funkcjonowania sieci ekologicznych powiązań w mieście i regionie. Sąsiedztwo funkcji przyrodniczej i mieszkaniowej wpływa na postrzeganie miasta jako obszaru zielonego, gwarantującego kontakt z przyrodą, nawet pomimo historii miasta związanej z przemysłem

i górnictwem. System przyrodniczy i bliskość przyrody są istotnym czynnikiem kształtującym atrakcyjność funkcji mieszkaniowej. Konieczne jest zatem zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych i budowanie wizerunku miasta o wysokich walorach przyrodniczych.

W odniesieniu do potrzeby dostosowania się do zmian klimatycznych istotne jest zwiększanie odporności systemu przyrodniczego i miejskiego na negatywne zjawiska, takie jak deficyt wody, długotrwałe susze, czy też gwałtowne zjawiska pogodowe. Ważne jest wykorzystanie potencjału miasta do zwiększania produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i zmniejszanie kosztów zużycia energii.

W powyższym kontekście Mysłowice budować będą wizerunek miasta, które inwestuje w ochronę środowiska oraz ochronę systemu przyrodniczego. Miasto prowadzi i będzie wspierać termomodernizacje oraz zwiększać będzie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gminnych instytucjach publicznych i jednostkach gminnych. Wspierać będzie rozwój i działalność inicjatyw, które pozwolą na generowanie oszczędności zużycia energii, jak też zwiększanie produkcji energii z odnawialnych źródeł energii. Kontynuowane będą działania z zakresu edukacji ekologicznej na różnych poziomach organizacyjnych, w tym również w instytucjach i obiektach zarządzanych przez miasto.

Kluczowe dla zachowania jakości funkcji przyrodniczej a tym samym również jakości funkcji mieszkaniowej będzie czynna i bierna ochrona przyrody, w tym również krajobrazu. Miasto przy współpracy z partnerami publicznymi i prywatnymi dążyć będzie do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej, gwarantującej zachowanie bioróżnorodności miejskiego ekosystemu. Dążyć będzie przy tym do zwiększania zdolności retencjonowania wody.

Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi

Zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu do 2050 roku Europa ma stać się pierwszym neutralnym dla klimatu kontynentem. Aby to osiągnąć, konieczne jest włączenie się wszystkich państw członkowskich we wdrożenie założeń Europejskiego Zielonego Ładu, w tym przede wszystkim przejście na gospodarkę cyrkularną. Zielony Ład dotyka bardzo wielu sektorów życia: energetyki, sektora wydobywczego, budownictwa, transportu i mobilności, odpadów i gospodarki cyrkularnej, rolnictwa, zarządzania wodą.

W Mysłowicach zagadnienia związane z Zielonym Ładem nabierają szczególnego znaczenia w związku z historią górnictwa i przemysłu. Miasto odziedziczyło szereg problemów, których przejawem są m. in. zdegradowane tereny pogórnice i poprzemysłowe, ale też degradacja tkanki mieszkaniowej oraz infrastruktury technicznej. Dotyczy to również rozwiązań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Gospodarka wodno-ściekowa wymaga dalszego porządkowania systemu sieci wodno-kanalizacyjnych, w tym przebudowy starych sieci, budowy nowych, zwłaszcza jeśli chodzi o sieć kanalizacji deszczowej. Konieczne jest dokonanie dalszego rozdziału sieci

ogólnospławnych, odseparowania ścieków sanitarnych od wód opadowych co zmniejszy dotychczasowe obciążenia pompowni ścieków. Warto przy tym zwrócić uwagę, że Mysłowice są przestrzenią atrakcyjną pod względem rozwoju funkcji gospodarczej i mieszkaniowej. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej ze względu na dużą skalę kosztów, nie będzie możliwa do realizacji bez wsparcia zewnętrznego. Inwestycje w tym zakresie należy postrzegać jako jedne z kluczowych w procesie transformacji węglowej, które pozwolą w istotny sposób zwiększyć konkurencyjność miasta, zarówno pod kątem funkcji mieszkaniowej oraz gospodarczej. Przyczyniać się będą ponadto do realizacji idei Zielonego Ładu w zakresie oszczędzania zasobów energii i wody.

Należy podkreślić, iż odbiornikiem wód opadowych na wielu obszarach miasta Mysłowice jest sieć kanalizacyjna MPWiK Sp. z o. o. w Mysłowicach i urządzenia kanalizacyjne transportujące ścieki bezpośrednio do oczyszczalni ścieków. W związku z tym infrastruktura Przedsiębiorstwa jest szczególnie narażona na rejestrowane zmiany klimatu i zagrożona skutkami występowania nawalnych deszczy i towarzyszących im podtopień. Urządzenia przepompowni oraz sieć kanalizacyjna nie są w stanie odebrać tak dużej ilości gwałtownie napływających wód opadowych, której przepustowość jest obliczona tylko dla ścieków sanitarnych.

W przyjętej przez Radę Ministrów w 2019 roku Polityce ekologicznej państwa 2030 ustanowiono jako jeden z celów gospodarkę odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Wskazano przy tym, iż transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) wymaga podjęcia działań na wszystkich etapach cyklu życia, zaczynając od projektowania produktów, przez pozyskanie surowca, przetwórstwo, produkcję, konsumpcję, zbieranie odpadów aż po ich zagospodarowanie. W tym kontekście Mysłowice dążyć będą do usprawnienia gospodarki odpadami komunalnymi. Kluczowe będzie dążenie do zwiększania jakości odzyskiwanych odpadów, co docelowo sprzyjać będzie zwiększaniu poziomu odzysku i recyklingu odpadów. Rola Miasta w zakresie kształtowania gospodarki o obiegu zamkniętym jest ograniczona, gdyż jednostki miejskie nie mają zasadniczego wpływu na procesy produkcyjne i działalność gospodarczą. Niemniej w Mysłowicach ważnym kierunkiem działania będzie edukacja w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, wspierana przez system kontroli. Pozwoli to poprawić funkcjonalność systemu gospodarowania odpadami na terenie miasta. Estetyzacja gospodarki odpadami komunalnymi przyczyniać się będzie do zwiększania społecznej akceptacji rozwiązań systemowych i budować będzie wizerunek miasta uporządkowanego i czystego.

Mysłowice dążyć będą do wdrażania rozwiązań w zakresie zmniejszania produkcji odpadów w jednostkach publicznych i obiektach użyteczności publicznej, wzmacniając wizerunek miasta ukierunkowanego na ochronę środowiska i jego zasobów.

Tabela 5. Priorytety i kierunki działań ujęte w celu 2. Mysłowice dla środowiska

Priorytet	Kierunki działań
<p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p>	<p>2.1.1. Termomodernizacje i wykorzystanie OZE w gminnych instytucjach publicznych i jednostkach gminnych.</p> <p>2.1.2. Wdrażanie rozwiązań w zakresie zmniejszania emisyjności obiektów publicznych.</p> <p>2.1.3. Wspieranie mieszkańców i przedsiębiorców w procesie termomodernizacji oraz zmiany ogrzewania na ekologiczne z naciskiem na odnawialne.</p> <p>2.1.4. Wspieranie rozwoju i działalności inicjatyw na rzecz energooszczędności i wykorzystania OZE w mieście, np. w formie klastra energii.</p> <p>2.1.5. Prowadzenie edukacji ekologicznej na różnych poziomach organizacyjnych, w tym w odniesieniu do zarządzających obiektami publicznymi.</p> <p>2.1.6. Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz czynna i bierna ochrona przyrody.</p> <p>2.1.7. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, charakteryzującej się wysokim poziomem bioróżnorodności.</p> <p>2.1.8. Zwiększenie zdolności retencyjnych przestrzeni miejskiej.</p>
<p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>	<p>2.2.1. Modernizacja systemu wodociągowego, ukierunkowana na zmniejszenie strat wody.</p> <p>2.2.2. Wyłączenie wód opadowych z przeciążanej sieci kanalizacyjnej należącej do MPWiK Sp. z o.o. w Mysłowicach, w tym zapewnienie naturalnych odbiorników wód opadowych w postaci kolektorów wód opadowych umożliwiających odpływ nadmiaru wód opadowych do lokalnych cieków wodnych.</p> <p>2.2.3. Przystosowanie i rozwijanie systemu gospodarki wodno-ściekowej w odniesieniu do potrzeb rozwoju miasta.</p> <p>2.2.4. Zrównoważone gospodarowanie wodami opadowymi poprzez stosowanie zasady zagospodarowania opadu w miejscu jego wystąpienia oraz stopniowe uwalnianie i opóźnianie spływu wód, gdy pełne zagospodarowanie w miejscu opadu nie jest możliwe.</p>

Priorytet	Kierunki działań
	<p>2.2.5. Zwiększanie jakości odzyskiwanych odpadów oraz zwiększanie poziomu odzysku i recyklingu odpadów.</p> <p>2.2.6. Edukacja w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi – wraz z systemem kontroli, w celu poprawy funkcjonalności systemu.</p> <p>2.2.7. Estetyzacja gospodarki odpadami komunalnymi.</p> <p>2.2.8. Wdrażanie rozwiązań w zakresie zmniejszania produkcji odpadów w jednostkach publicznych i obiektach użyteczności publicznej.</p>

Źródło: opracowanie własne

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY

6. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY

6.1. ZAŁOŻENIA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY W KONTEKŚCIE USTALEŃ STRATEGII ROZWOJU MYŚŁOWICE 2030+

Mysłowice to miasto na prawach powiatu. Położone jest we wschodniej części województwa śląskiego przy autostradzie A4 i drodze ekspresowej S1. Takie położenie na skrzyżowaniu europejskich szlaków transportowych zapewnia dobre powiązania komunikacyjne z ośrodkami nie tylko krajowymi, ale i położonymi poza granicami kraju.

Mysłowice sąsiadują z gminami miejskimi. Są to miasta na prawach powiatu: Katowice, Sosnowiec, Jaworzno oraz miasta w powiecie bieruńsko-lędzińskim: Imielin, Lędziny.

Położenie miasta na skrzyżowaniu europejskich szlaków transportowych zapewnia dobre powiązania komunikacyjne z ośrodkami nie tylko krajowymi, ale i położonymi poza granicami kraju. Poprzez autostradę A4 odległość do Krakowa wynosi 67 km, do Katowic 10 km a do Wrocławia 210 km. Droga ekspresowa S1 zapewnia łączność w kierunku północnym m. in. z lotniskiem Katowice-Pyrzowice (30 km) i Częstochową (80 km) oraz południowym z Bielsko-Białą (60 km).

Widoczne jest bardzo silne, jednokierunkowe ciążenie Mysłowic (powiązania gospodarczo-przestrzenne) do Katowic. W przypadku pozostałych miast z sąsiedztwa widoczna jest przewaga powiązań do Mysłowic (zwłaszcza z Jaworzna i Sosnowca) nad powiązaniem z Mysłowic. Silne powiązania komunikacyjne występują (komunikacja publiczna) z Katowicami, słabsze z Sosnowcem, słabe i bardzo słabe z Tychami i Jaworzniem (komunikacja miejska, ruch kolejowy).

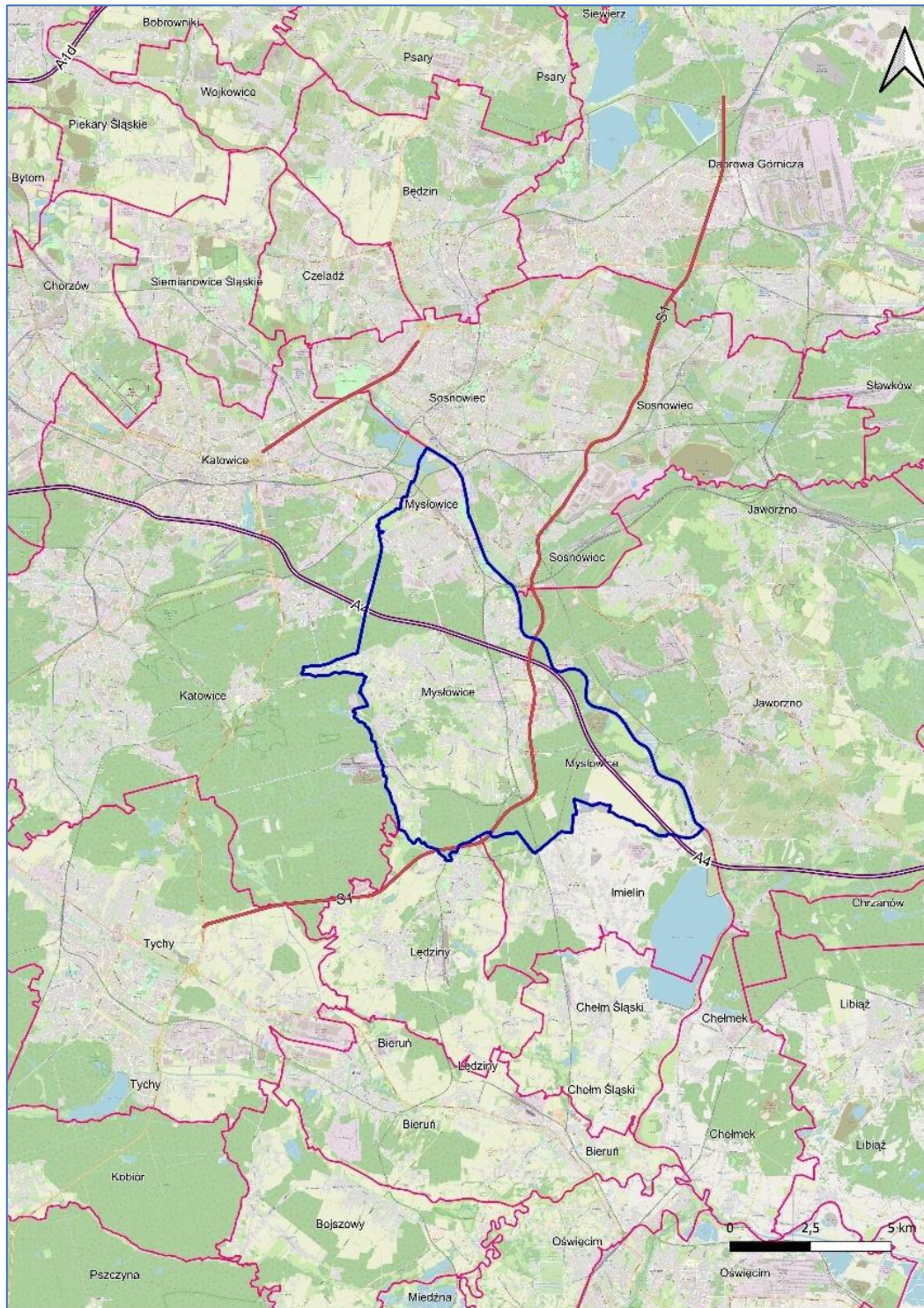
Bezpośrednie powiązania komunikacyjne Mysłowic z zewnętrznym układem drogowym zapewniają następujące ulice:

- z Katowicami – autostrada A4, ul. Obrzeźna Zachodnia i ul. Bończyka, ul. Katowicka (stanowiąca fragment drogi krajowej nr 79), ul. Świerczyny, ul. Mikołowska, ul. 3 Maja i ul. Graniczna;
- z Sosnowcem – ul. Obrzeźna Północna i ul. Krakowska;
- z Jaworzniem - autostrada A4, ul. Krakowska, ul. Nowochrzezanowska i Długa;
- z Imielinem - ul. Imielińska (DW934);
- z Lędzinami - droga S-1 oraz ul. Gagarina i ul. Murckowska;
- z Tychami - droga S-1 oraz ul. Kopalniana.

Oprócz powiązań drogowych ważną rolę w powiązaniu miasta z otoczeniem odgrywają koleje. Przez teren Mysłowic przebiegają dwie linie kolejowe realizujące przewozy pasażerskie i towarowe:

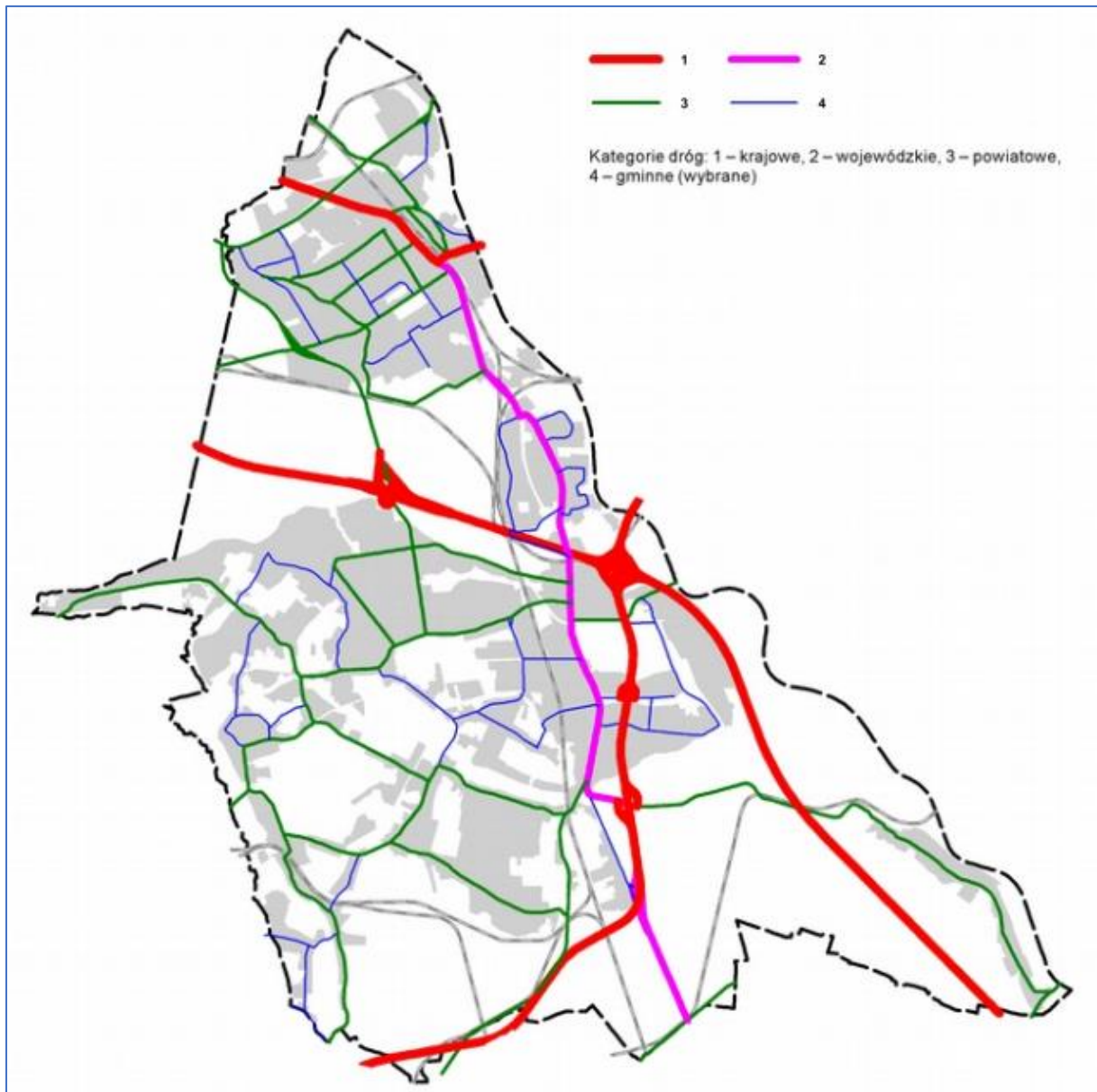
- linia E 30 oraz C-E 30 o znaczeniu międzynarodowym, prowadząca od Zgorzelca przez Gliwice, Katowice, Kraków do Przemyśla, w tym linia 134 Mysłowice – Jaworzno Szczakowa;
- linia nr 138 Katowice - Oświęcim.

Mapa 1. Położenie Mysłowic na tle sąsiednich gmin

Źródło: opracowanie własne

Mapa 2. Istniejący układ drogowy na terenie Mysłowic

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

W strukturze przestrzennej Mysłowic wyraźnie wyodrębnione są dwie części, istotnie zróżnicowane w swym charakterze zarówno pod względem funkcjonalnym, jak i pod względem struktury zainwestowania:

- część północna – silnie zurbanizowana i z występującymi różnymi formami działalności gospodarczych, w tym produkcyjnych, przy czym w ramach działalności produkcyjnych w ostatnich latach nastąpiła likwidacja przemysłu górnictwa węgla kamiennego (KWK „Mysłowice”);

- część południowa - o rozproszonej zabudowie (z wyjątkiem Brzezinki i Wesolej), starszej - wywodzącej się z zabudowy wiejskiej i nowej - zrealizowanej po 1989 r., niekiedy niedopasowanej do otoczenia, w tym zbyt intensywnej (szczególnie w formie zabudowy szeregowej).

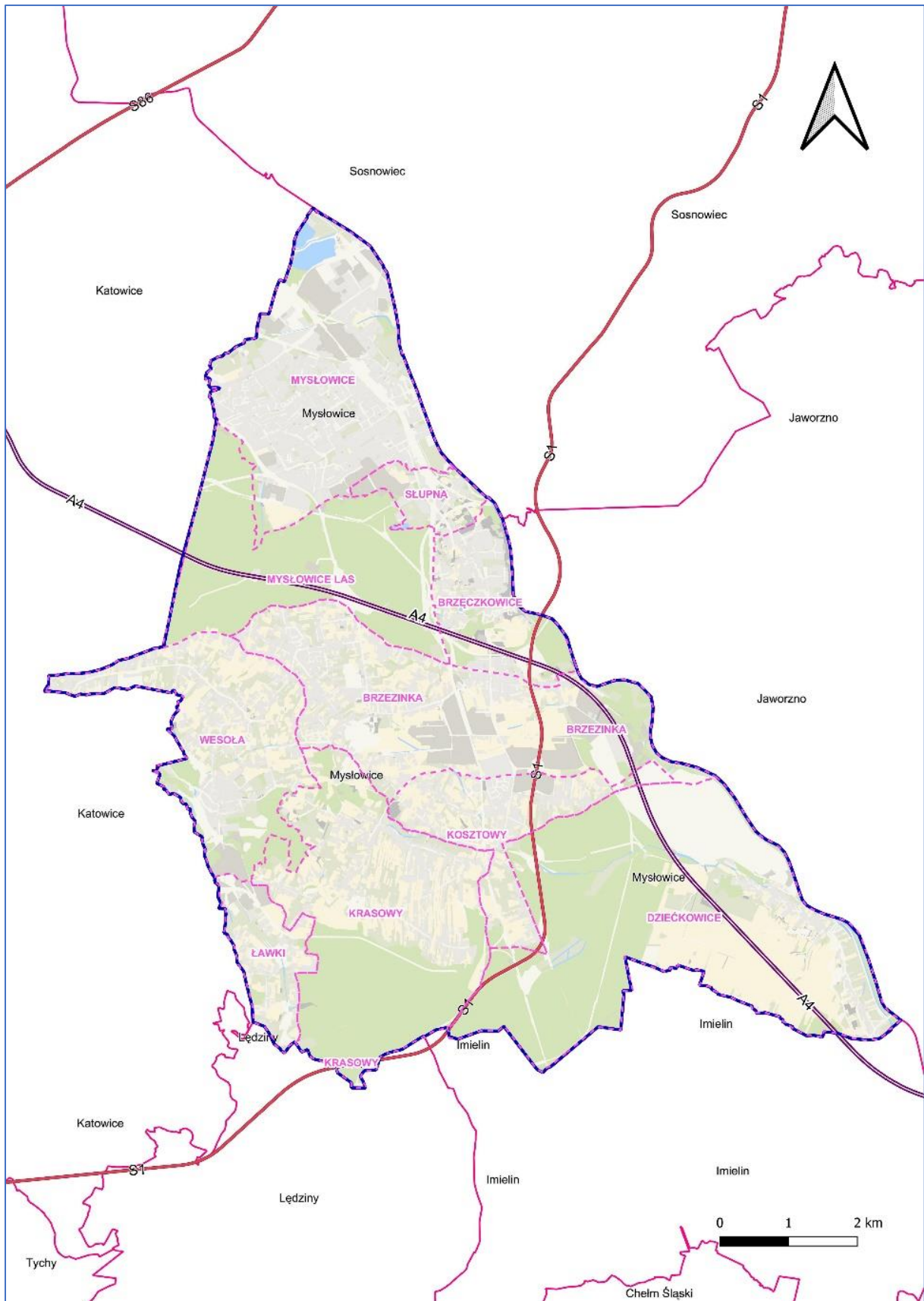
W Mysłowicach przeważają tereny otwarte - lasy oraz tereny rolne (w różnym stanie użytkowania) i zadrzewione (część z nich ma charakter terenów przemysłowych). Łączna powierzchnia lasów, terenów zadrzewionych oraz terenów rolnych, w tym odłogowanych i wód wynosi ponad 3,6 tys. ha, co stanowi ponad 56% obszaru miasta. Największy udział w powierzchni miasta mają tereny lasów (ponad 1 790 hektarów [27% obszaru Mysłowic]). Na drugim miejscu plasują się tereny rolne - uprawiane i odłogowane, zajmujące łącznie około 1 484 hektarów (ponad 22% pow. miasta); na kolejnych pozycjach sytuują się tereny różnego rodzaju nieużytków (antropogenicznych [m.in. tereny przemysłowe] i naturalnych), zajmujące blisko 475 ha oraz tereny (w różnym stopniu) zadrzewione (ponad 345 ha). Łącznie tereny te zajmują ponad 4,1 tys. ha (co stanowi około 63% powierzchni Mysłowic).

Tereny zainwestowane (razem z terenami zieleni urządzonej i zieleni innego rodzaju, m.in. ogrody działkowe) zajmują około 2 211 hektarów (jedna trzecia powierzchni miasta), a łącznie z terenami zurbanizowanymi niezabudowanymi - blisko 2,34 tys. ha, co stanowi prawie 37% obszaru Mysłowic. Największy udział wśród terenów zainwestowanych mają tereny mieszkaniowe, zajmujące (razem z zabudową zagrodową) blisko 940 ha (około 14% pow. miasta). Dominują wśród nich tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (łącznie z zabudową mieszkaniowo-usługową), zajmujące ponad 740 ha; tereny zabudowy wielorodzinnej (wraz z drobnymi usługami) liczą niespełna 180 ha. Kolejną pod względem wielkości powierzchni grupę terenów zainwestowanych tworzą tereny komunikacji (drogi i tereny kolejowe), obejmujące łącznie około 620 ha, w tym około 486 ha stanowią drogi. Tereny usług (usług publicznych oraz tereny usługowo-handlowe) zajmują ponad 226 ha, niemal tyle samo co tereny produkcyjno-usługowe (łącznie z terenami eksploatacji powierzchniowej oraz infrastruktury technicznej), liczące łącznie około 228 ha. Nieco mniej - niespełna 200 ha - zajmują różnego rodzaju tereny zieleni urządzonej (kultywowanej) oraz tereny sportowo-rekreacyjne.

W Mysłowicach występuje ponad 21 tys. budynków. Przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne (stanowią 36,5% ogółu budynków). W północnej części miasta stanowią 26,5%, zaś w części południowej - blisko 45% budynków. Budynki mieszkaniowe wielorodzinne i usługowe stanowią w skali miasta odpowiednio 5,2 i 5,9%. W północnej części miasta budynki wielorodzinne stanowią blisko 11% budynków, w części południowej - zaledwie 1,5%. Wyraźnie zaznacza się wyższy udział zabudowy wielorodzinnej zwłaszcza w jednostkach: Stare Miasto, Szopena - Wielka Skotnica i Centrum.

Mapa 3. Układ przestrzenno-funkcjonalny Mysłowic

Źródło: opracowanie własne

Istotnymi i specyficznymi wyznacznikami struktury przestrzennej miasta są:

1. doliny rzeczne, w tym przede wszystkim Czarnej Przemszy, Przemszy oraz Brynicy, Rawy, Boliny, Przyrwy i Rowu Kosztowskiego - z towarzyszącymi terenami zieleni;
2. najstarsza część miasta, tj. Stare Miasto z tzw. Starym Rynkiem i Placem Wolności (tzw. Nowy Rynek);
3. główny ciąg drogowy, ulice: Katowicka (fragment KD79) oraz Oświęcimska - gen. Ziętka - Brzezińska - Kosztowska (DW934);
4. linie kolejowe Katowice - Kraków i Katowice - Oświęcim;
5. autostrada A4 i droga ekspresowa S1;
6. zwarte obszary lasów w środkowej i południowej części miasta;
7. stawy Hubertus w północnej części miasta;
8. tereny zieleni urządzonej o wartościach przyrodniczych i historyczno-kulturowych, tj. Park Zamkowy (wraz z Parkiem Ludowym) i Park Promenada;
9. Historyczny teren po kopalni „Mysłowice”.

Miejscowości wchodzące aktualnie w administracyjny obszar Mysłowic posiadają swoją genezę oraz ukształtowały się jako odrębne jednostki osadnicze z własną historią. Dzielnicami miasta stały się stosunkowo późno. Skutkuje to ograniczoną spójnością południowych części miasta z północnym, zasadniczym rdzeniem Mysłowic. Problem ten pogłębiają istniejące bariery przestrzenne, m.in. autostrada A4 oraz zwarty kompleks lasów.

Istotnym elementem północnej części miasta są: położone na wschodzie historyczne centrum Stare Miasto (obejmujące również tzw. Nowe Miasto z okresu rozwoju miasta na przełomie XIX i XX w.) oraz dzielnica Piasek. Po zachodniej stronie torów kolejowych położone są dzielnice Centrum, Szopena - Wielka Skotnica, Bończyk - Tuwima i Janów Miejski - Ćmok. Jest to gęsto zainwestowana część miasta o charakterze śródmiejskim, cechująca się uporządkowaną na ogół zabudową mieszkaniową, o dominującym udziale zabudowy wielorodzinnej (z wyjątkiem dzielnicy Janów Miejski - Ćmok). Przeważa zabudowa o wysokiej intensywności, uformowana w stosunkowo niewielkie osiedla o zróżnicowanej formie, z których część (starsze realizacje) posiada zagospodarowane przestrzenie międzyblokowe. Charakterystyczną cechą zachodniej części tak rozumianego śródmieścia jest przemieszanie zabudowy w różnym wieku, z dominacją zabudowy jednorodzinnej.

Układ urbanistyczny śródmieścia oparty jest na dwóch osiach komunikacyjnych: południkowej - którą tworzy ul. Katowicka z Oświęcimską oraz równoleżnikowej - której rolę spełnia ul. Mikołowska, przedłużona następnie w kierunku wschodnim ulicą Krakowską. Skrzyżowanie tych osi położone jest asymetrycznie w stosunku do obszaru zurbanizowanego. Drugim istotnym elementem wpływającym na kierunki rozwoju zabudowy śródmieścia jest kształtujący się układ obwodnic: zachodniej i północnej.

W strukturze zagospodarowania śródmieścia znaczny udział mają również tereny produkcyjne (przemysłowe). Otaczają one pierścieniem zabudowę mieszkaniowo-usługową. Są w różnym stanie zagospodarowania, co często wynika z różnych faz procesów

restrukturyzacji. Północna część tego pierścienia przybiera postać pasma („północnego pasma rozwojowego”), którego osią są ulice Bończyka i Obrzeźna Zachodnia. Znaczenie tego obszaru wzrośnie po realizacji Drogowej Trasy Średnicowej (z węzłem „Janów” położonym na granicy Katowic i Mysłowic) w wariantcie tzw. sosnowieckim, tj. z przebiegiem przez południową część Sosnowca (planowany węzeł „Watta”) do wpięcia do S1 (planowany węzeł „Bór”).

W południowej części Mysłowic dominuje zabudowa mieszkaniowa i tereny niezabudowane (rolnicze i porolnicze), przy czym w rejonie Brzezinki, na osi drogi S1 rozwija się ośrodek działalności gospodarczych związanych z transportem i logistyką – możliwe są również inne formy działalności. Ośrodek ten obejmuje również tereny przy ul. Fabrycznej oraz w rejonie ul. Piaskowej i autostrady A4. Specyficznym terenem, o dużym potencjale przestrzennym (ok. 170 ha), jest obszar pomiędzy autostradą a Przemszą – byłe składowisko odpadów (pyłów dymnicowych) Elektrowni Jaworzno III. Obszar ten może uzyskać nowy kontekst przestrzenny w przypadku podjęcia idei autostrady A4-bis, w wariantcie rozpoczęcia przebiegu w rejonie obecnej stacji poboru opłat. Cały obszar, od ul. Fabrycznej, przez drogę S1, ul Piaskową i autostradę A4 można określić jako „południowe pasmo rozwojowe”. Tereny gospodarcze występują również w dzielnicy Wesoła. Pochodzą i powiązane są - w różny sposób - z kopalnią „Mysłowice- Wesoła” (wcześniej - „Wesoła”).

W strukturze terenów mieszkaniowych dominuje zabudowa jednorodzinna, przy czym postępują intensywne procesy urbanizacyjne, szczególnie w Starej Wesołej, Morgach, Laryszu-Hajdowiznie i Brzezince. Odrębnością przestrzenną i po części funkcjonalną (funkcjonujące rolnictwo) charakteryzuje się dzielnica Dzieckowice.

Stopień zachowania ładu przestrzennego jest zróżnicowany, a jednym z istotnych problemów w jego kształtowaniu jest utrzymanie zwartych struktur. Stosunkowo korzystnie kwestia ta przedstawia się w północnej części miasta. Natomiast w części południowej występująca presja na zagospodarowywanie kolejnych terenów skutkuje rozpraszaniem zabudowy, w oderwaniu od ukształtowanych układów urbanistycznych. Najbardziej niekorzystne jest zabudowywanie i zagospodarowywanie terenów w zbliżeniu do dolin cieków oraz zawężanie ich naturalnego ukształtowania.

W Mysłowicach znajduje się 27 pomników przyrody ożywionej. Są to pojedyncze drzewa.

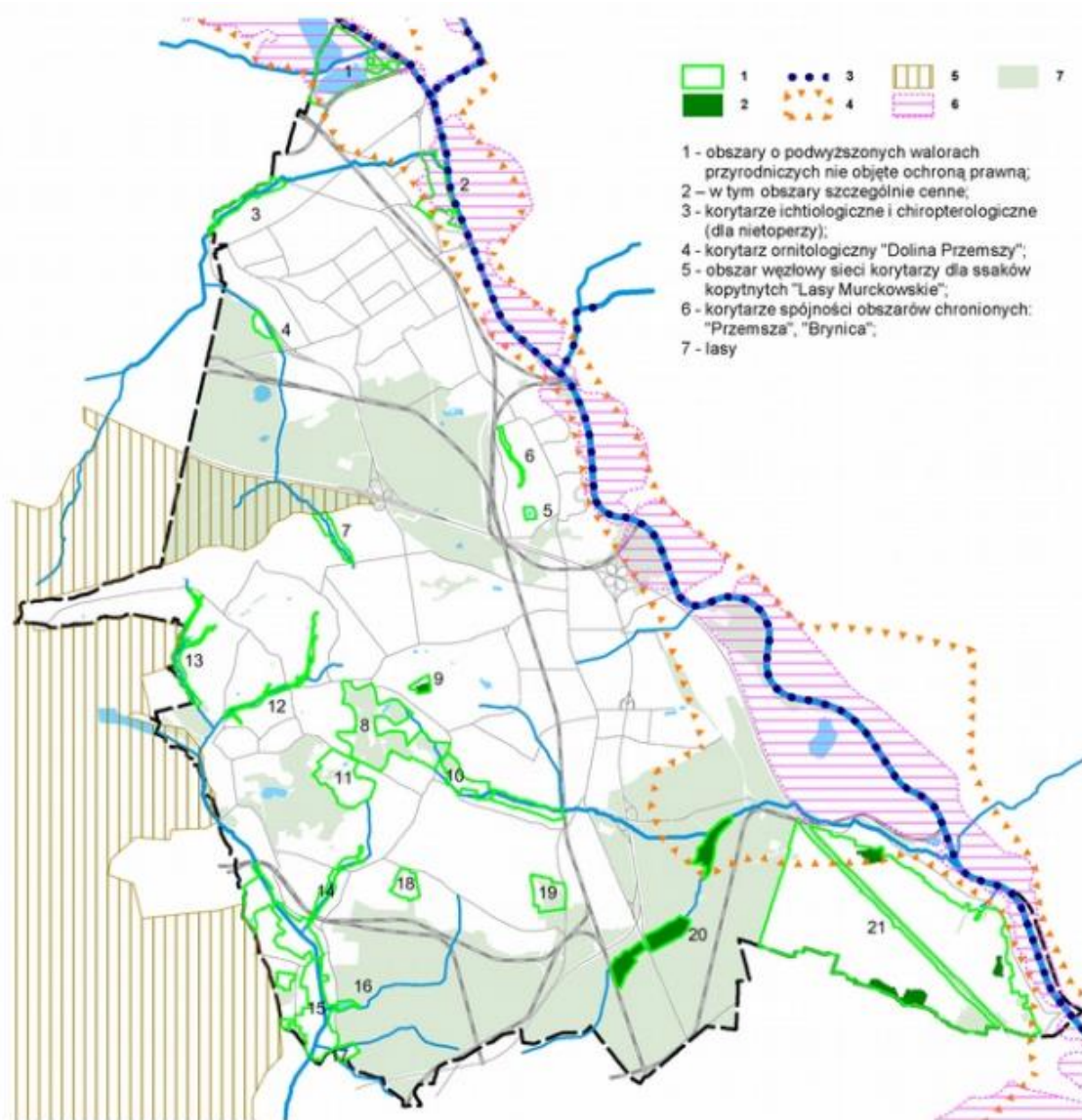
Mysłowice są miastem mocno zróżnicowanym krajobrazowo. Występują tu zarówno krajobrazy wielkomięskie i przemysłowe, jak również wiejskie czy leśne. Najwyższe walory krajobrazowe w skali miasta reprezentują zrębowe wzgórza, znajdujące się w południowej części miasta. Tereny te są dobrze eksponowane widokowo, a w ich obrębie znajdują się również atrakcyjne punkty widokowe. Do terenów o wysokich walorach krajobrazowych należy zaliczyć również Stare Miasto wraz z terenami zieleni w dolinie Przemszy. W tym przypadku o atrakcyjności krajobrazowej tego miejsca decyduje nagromadzenie wartościowych elementów kulturowych.

W opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Mysłowice (2015) wskazano obszary, które powinny być pozostawione jako tereny o głównej funkcji przyrodniczej. Są one istotne dla funkcjonowania sieci ekologicznych powiązań w mieście i regionie. Są to:

- Stawy Hubertus,
- Park Zamkowy z zadrzewieniami w dolinie Przemszy,
- Dolina Boliny,
- Dolina Boliny Południowej II w Janowie Miejskim,
- Staw w Brzęczkowicach,
- Dolina Rowu Brzęczkowickiego,
- Źródła Boliny Południowej II,
- Szybiki kopalni Dar Karola,
- Staw w Laryszu,
- Dolina Rowu Kosztowskiego,
- Łąki w Krasowach,
- Dolina doływu spod Morgów,
- Dolina doływu spod Starej Wesołej,
- Dolina doływu spod Dąbrowy,
- Dolina Przyrwy,
- Staw w Ławkach,
- Łąka w Ławkach,
- Kamieniołom Krasowy,
- Wzgórze Wygonie-Kępa,
- Łąki Rzutna,
- Pagóry Imielińskie,
- Las Grabina,
- Kamieniołom w Dzieńkowicach,
- Wzgórze nad Pasieczkami,
- Mozaika siedlisk w rejonie zbocza doliny Przemszy.

Mapa 4. Układ przyrodniczy na terenie Mysłowic

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice

Zakres interwencji przyjęty w aktualizacji Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ roku wskazuje na kontynuowanie procesów rozwoju także w odniesieniu do wymiaru przestrzennego. Należy zwrócić uwagę na dalsze pogłębianie integracji funkcjonalno-przestrzennej w ujęciu aglomeracyjnym, czego wymiarem jest m. in. Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027.

W wymiarze przestrzennym zakres interwencji przedstawiony w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ wskazuje na kluczowe przemiany jakie zajdą w mieście w odniesieniu do zagadnień związanych z aktywnością gospodarczą, transportem i komunikacją, rewitalizacją terenów zdegradowanych, przestrzenią dla funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej oraz funkcji mieszkaniowej.

1. Rozwój aktywności gospodarczej na terenie Mysłowic realizowany będzie w oparciu o istniejące zasoby terenów inwestycyjnych oraz potencjał terenów przemysłowych.
2. Rozwój powiązań komunikacyjnych i transportowych realizowany będzie w oparciu o koncepcję docelowego układu komunikacyjnego, uwzględniającą między innymi przedłużenie Drogowej Trasy Średnicowej. Ponadto zakłada się poprawę powiązań komunikacyjnych wewnątrz miasta, pomiędzy poszczególnymi dzielnicami.
3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych realizowana będzie zgodnie z koncepcjami przedstawionymi w obowiązujących programach rewitalizacji. Zakłada się przy tym rewitalizację przestrzeni o funkcjach mieszkaniowych (Stare Miasto), jak też terenów przemysłowych i pogórnich.
4. Rozwój funkcji rekreacyjnej i wypoczynkowej realizowany będzie na bazie istniejących zasobów przyrodniczych, kulturalnych, w tym przy założeniu tworzenia około Miejskich miejsc rekreacji i wypoczynku jak też stref wypoczynku i rekreacji blisko miejsc zamieszkania.
5. Rozwój funkcji mieszkaniowej jest jednym z kluczowych aspektów rozwoju Mysłowic w wymiarze strategicznym. Realizowany będzie w oparciu o wytyczne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
6. Zachowanie potencjału przyrodniczego i zwiększanie odporności przestrzeni miasta i systemu ekologicznego na zjawiska kryzysowe są kluczowym aspektem zrównoważonego rozwoju Mysłowic, także w wymiarze społecznym.

6.2. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W MYŚŁOWICACH

Mając na uwadze zakres interwencji wskazany w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ za aktualne należy przyjąć założenia polityki przestrzennej, które zdefiniowane zostały w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Priorytetowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta:

1. Tworzenie możliwości wzajemnie niekonfliktowego rozwoju wszystkich podstawowych form wykorzystania przestrzeni, poprawy ładu przestrzennego oraz podniesienia atrakcyjności środowiska miejskiego, w tym:
 - a. kształtowanie zwartych, czytelnie wyodrębnionych obszarów o podobnym charakterze użytkowania terenu;
 - b. ochrona historycznego układu urbanistycznego śródmieścia i eksponowanie obiektów posiadających walory kulturowe i historyczne;
 - c. kształtowanie zespołów zabudowy w sposób zapewniający eliminowanie funkcji konfliktowych.

2. Tworzenie warunków zaspokojenia potrzeb mieszkańców, lokalnych podmiotów gospodarczych oraz przyjezdnych, w tym:
 - a. racjonalny rozwój zabudowy mieszkaniowej, polegający na wykorzystaniu w pierwszej kolejności terenów w pełni uzbrojonych w infrastrukturę techniczną;
 - b. zwiększenie powierzchni terenów zapewniających mieszkańcom właściwe warunki rekreacji i wypoczynku;
 - c. integracja różnych środków transportu publicznego.
3. Rewitalizacja starych dzielnic miejskich i terenów przemysłowych – szczególnie tych, w których istnieje zabytkowa zabudowa o wysokich walorach architektonicznych oraz kulturowych – oraz ich integracja z organizmem miejskim, poprzez nadanie tym obszarom nowych, trwałych funkcji;
4. Zapewnienie trwałości istnienia ekologicznych funkcji środowiska miasta i wzbogacenie struktury przyrodniczej, w tym:
 - a. kształtowanie układu terenów biologicznie czynnych wzdłuż dolin rzecznych i innych cieków, powiązanie z terenami zieleni miejskiej, terenami otwartymi i lasami;
 - b. ochrona terenów o wyjątkowych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych oraz terenów istotnych dla zachowania bioróżnorodności przed zabudową oraz użytkowaniem mogącym prowadzić do ich degradacji.

Pozostałe kierunki zmian w strukturze przestrzennej obejmują:

1. Racjonalne zagospodarowanie terenów wyznaczonych na cele rozwoju budownictwa mieszkaniowego, z uwzględnieniem pierwszeństwa obszarów położonych najbliżej zwartej zabudowy i posiadających najlepsze warunki dostępu do układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej i społecznej;
2. Racjonalny, pod względem lokalizacji i rodzaju, rozwój funkcji produkcyjno-usługowych, zwłaszcza w celu stworzenia możliwości zatrudnienia dla mieszkańców gminy. Zakłada się, że rozwój aktywności gospodarczych będzie się koncentrować w tzw. pasmach północnym oraz południowym, które charakteryzuje dogodne położenie względem układu komunikacyjnego;
3. Zachowanie i utrwalanie w przestrzeni miasta terenów zieleni urządzonej lub potencjalnie urządzonej, często o niedużej powierzchni, istotnych ze względów funkcjonalnych oraz kulturowych dla struktury miasta w sposób umożliwiający włączenie ich do systemu terenów biologicznie czynnych;
4. Ograniczenie planowanej (w poprzednich dokumentach planistycznych) rozbudowy układu drogowego;
5. Wykorzystanie terenów rolniczych i porolniczych jako buforowych pomiędzy podmiejskimi dzielnicami miasta.

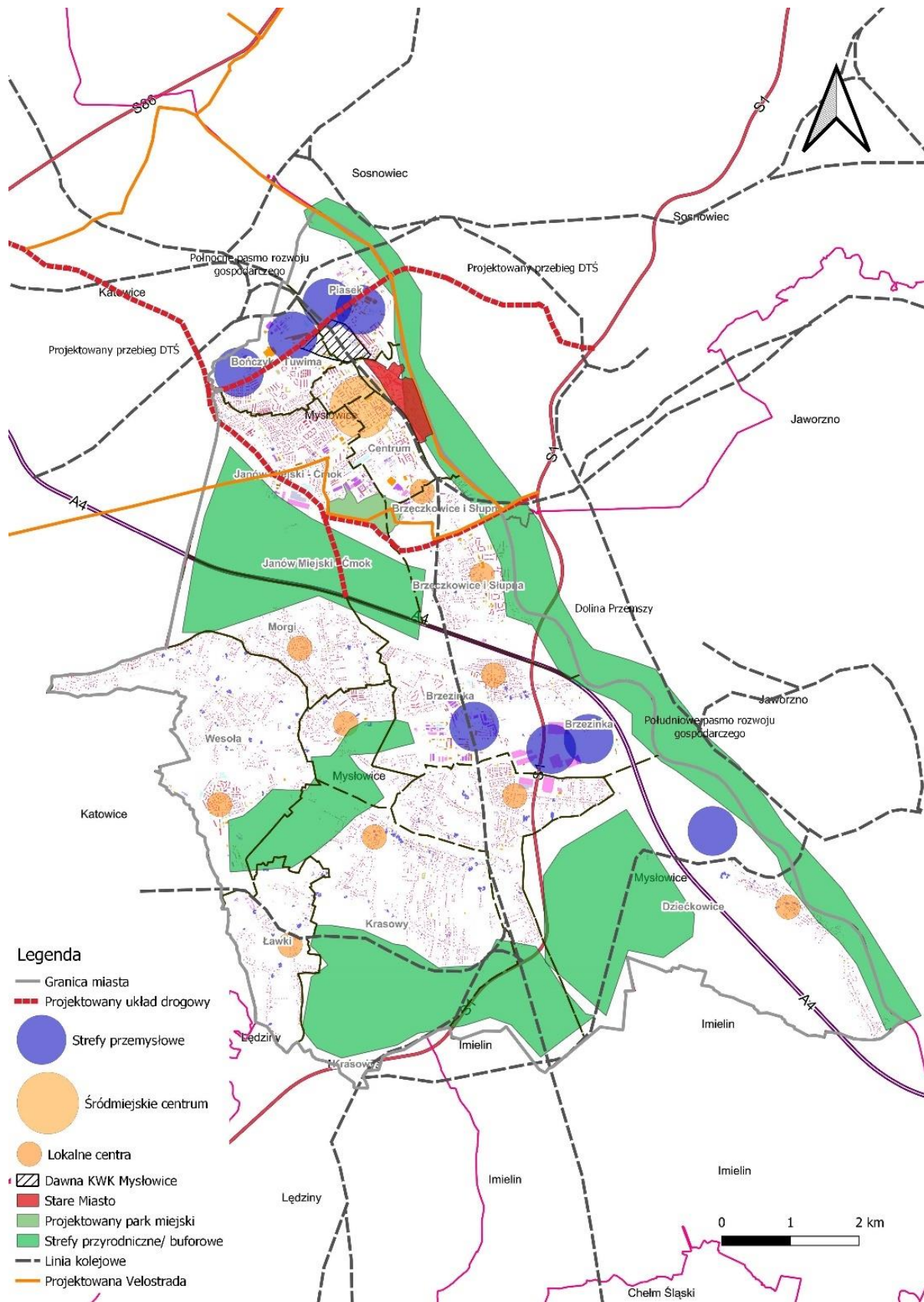
Istotnymi elementami ważnymi dla kształtowania struktury przestrzennej miasta, podlegającymi przekształceniom są:

- Teren po zlikwidowanej przemysłowej (piaskowej) linii kolejowej biegnącej od ul. Mikołowskiej (na granicy z Katowicami) na południowy-wschód, przez obszar pomiędzy Brzęczkowicami a Brzezinką, do Jaworzna, który może spełniać rolę istotnego ciągu komunikacyjnego, o niesprecyzowanej obecnie funkcji (ciąg drogowy, odtworzenie ciągu kolejowego, trasa rowerowa, itp.); nowa droga na tym przebiegu, w tym odcinek od ul. Obrzeżnej Zachodniej do planowanej drogi łączącej się z ul. Chrzanowską poprawiłaby możliwości komunikacyjne w mieście. Droga ta może stanowić istotne uzupełnienie układu komunikacyjnego;
- Teren zlikwidowanego torowiska linii piaskowej zaczynającej się na północy miasta w rejonie części myśłowickiej stawu Hubertus III, biegnącej wzdłuż rzeki Przemszy;
- Tereny po zlikwidowanej kopalni „Mysłowice” w północnej części miasta, dla których dodatkową szansą na restrukturyzację może być planowana kolej metropolitalna, z lokalizacją przystanku (tzw. „Północny”); tereny są propozycją lokalizacyjną dla szeroko rozumianych usług, dla zabudowy mieszkaniowej, jak również dla nieuciążliwej działalności produkcyjnej oraz częściowo dla sportu i rekreacji – Staw Hubertus IV solankowy, mający podlegać renaturyzacji;
- Tereny lasów po północnej stronie planowanej DTŚ (w przebiegu „jaworznickim”, w rejonie ul. Stadionowej) - zakłada się ich przekształcenie w miejski park leśny, co istotnie zwiększy potencjał Parku Słupna i możliwości rekreacyjne dla mieszkańców, szczególnie z północnej części miasta. Należy przy tym unikać nadmiernej antropopresji.

W Mysłowicach realizowane będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, ustalone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (Uchwała Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.), w postaci następujących przedsięwzięć:

- budowa DTŚ „Wschód” - etap I - węzeł Lwowska - węzeł Jęzor;
- budowa DTŚ „Wschód” - etap II - węzeł Janów (Katowice) - Bór (Sosnowiec);
- budowa Szybkiej Kolei Regionalnej (Katowice - granica z woj. małopolskim /Kraków/);
- rozbudowa CMK Katowice - Kraków;
- modernizacja linii kolejowej Katowice - Kraków (szybkie połączenie);
- modernizacja i rewitalizacja linii kolejowych - prace na liniach kolejowych nr 138, 189 na odcinku Chorzów Stary - Mysłowice Brzezinka - Oświęcim oraz Dorota - Mysłowice Brzezinka;
- budowa sieci dróg / tras rowerowych (bez lokalizacji na mapie PZPWŚI);
- budowa centrów przesiadkowych; – modernizacja linii tramwajowych;
- budowa S1 (od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku - Białej).

Mapa 5. Docelowy model funkcjonalno-przestrzenny zakładający realizację założeń Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2022 poz. 2625 ze zm.) w strategii rozwoju gminy należy uwzględnić ustalenia zawarte w dokumentach planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, tj. 1) plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy; 2) plany zarządzania ryzykiem powodziowym; 3) plan przeciwdziałania skutkom suszy.

Miasto Mysłowice leży w dorzeczu Górnej Wisły. Głównym ciekim przepływającym wzdłuż granicy wschodniej Miasta jest rzeka Przemsza. W części północno-wschodniej granicy Mysłowic płynie rzeka Brynica z dopływami Rawą i Boliną. Dopływami Przemszy oprócz wymienionej Boliny, są Biała Przemsza, która wpada do Przemszy (Czarna Przemsza) w rejonie Trójkąta Trzech Cesarzy oraz cieki: Rów Brzęczkowicki, Rów Elpor i Rów Kosztowski. W południowo-wschodniej części Mysłowic płynie rzeka Przyrwa (Ciek Ławecki). W dzielnicy Wesoła do Przyrwy uchodzi jej największy lewobrzeżny dopływ „Rów BN-Dopływ z Morgów”.

Aktualna ocena ryzyka powodziowego została przedstawiona na mapach zagrożenia powodziowego (MZP) i mapach ryzyka powodziowego (MRP). Na MZP wskazano obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=10%, tzw. wody dziesięcioletnie), o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=1%, tzw. wody stuletnie), o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (Q=0,2%, tzw. wody pięćsetletnie) oraz obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. Q=1% i Q=10%, występują ograniczenia dla zagospodarowania terenu, które wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi.

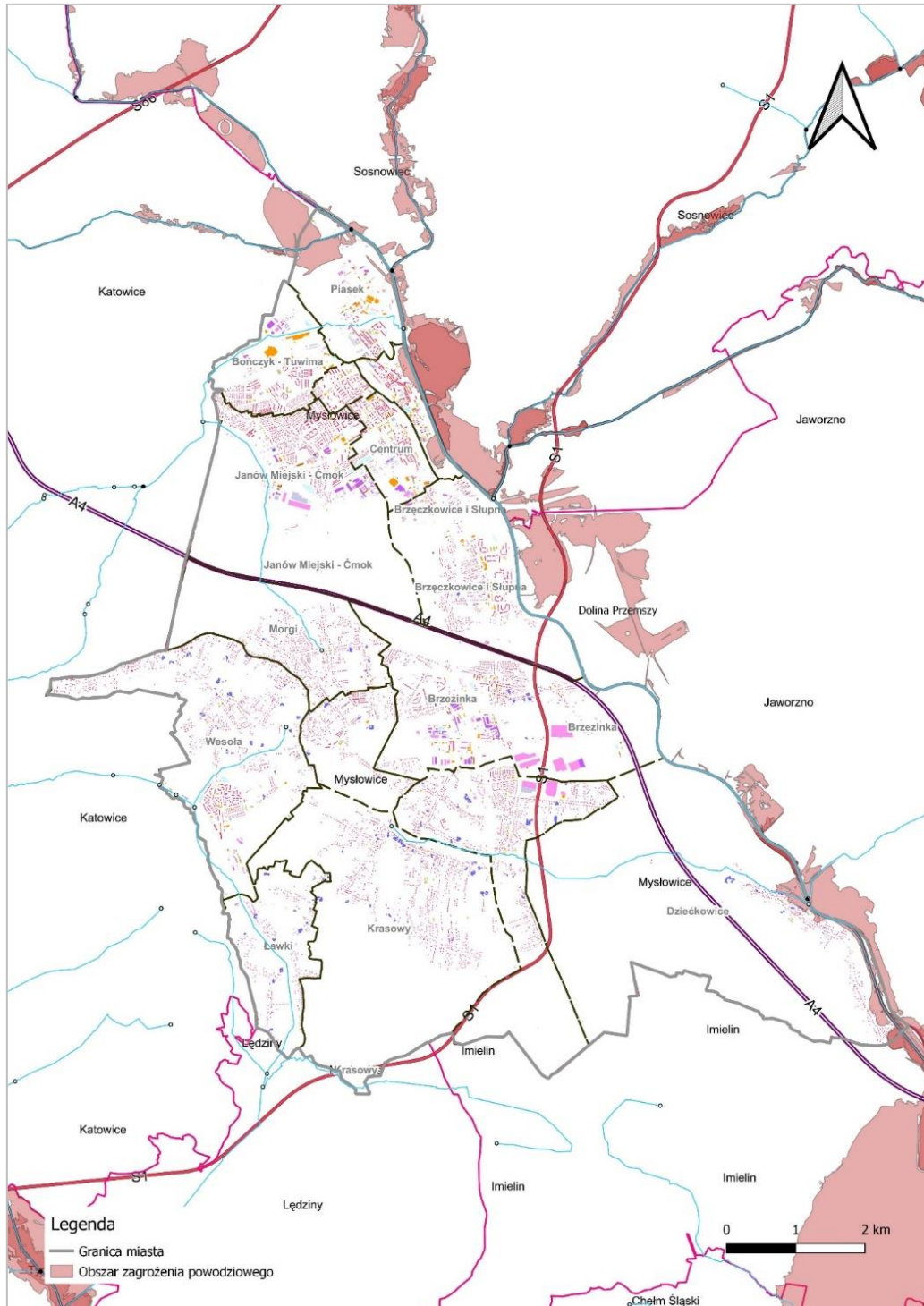
Zgodnie z Hydroportalem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, w Mysłowicach wskazano obszar szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczony dla rzeki Przemszy. Ryzyko powodziowe w wyznaczonym obszarze nie jest znaczące, nie występuje bowiem zabudowa mieszkaniowa ani gospodarcza. Dla cieków Bolina i Rawa nie zostały jeszcze opracowane mapy zagrożenia powodziowego. Rzeki te zostały zaklasyfikowane do opracowania map zagrożenia powodziowego w II cyklu planistycznym.

Na terenach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2021 ro. Poz. 624, z późn. zm.), obejmujące: gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie oraz lokalizowanie nowych cmentarzy. W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m. in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Tereny znajdujące się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne, planowane zagospodarowanie nie może naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem

powodziowym, czy stanowią zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.¹³

Mapa 6. Układ hydrologiczny na terenie Mysłowic

Źródło: opracowanie własne

¹³ Za: Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne

Stan jakościowy wód ocenia się w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Obszar Mysłowic obejmuje 8 takich obszarów.

Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. W odniesieniu do wód powierzchniowych cele te są następujące:

- nie pogarszanie stanu wód, osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi oraz substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego,
- zaprzestanie, stopniowe eliminowanie lub ograniczanie emisji substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- spełnienie wymagań szczególnych w odniesieniu do obszarów chronionych (np. obszary chronione przyrody, kąpieliska), tj. jest osiągnięcia norm i celów ustanowionych dla obszarów chronionych.

Na terenie Mysłowic położone są zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (PLRW) i podziemnych (PLGW).

Stan jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP) na terenie Mysłowic charakteryzował się złą oceną. Część z badanych JCWP zagrożona była nieosiągnięciem celu środowiskowego.

Plan gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Wisły ustala następujące cele środowiskowe:

- Dla jednolitych części wód – będących w dobrym stanie/potencjalnie ekologicznym – utrzymanie tego stanu/potencjału.
- Dla naturalnych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.
- Dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Tabela 6. Ocena stanu wód powierzchniowych wg JCWP oraz JCW jezior na terenie Myśłowic

Nazwa	Kod	Charakter	Stan wód	Zagrożenie nieosiągnięciem celu środowiskowego
Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia	RW2000921269	SZCW	Słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	Zagrożona
Rawa	RW20006212689	SZCW	Zły potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	Zagrożona
Bolina	RW20005212729	NAT	Zły stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	Zagrożona
Przemsza od zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy	RW2000821279	SZCW	Zły potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	Zagrożona
Mleczna	RW20006211889	SZCW	Umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny dobry, zły stan wód	Zagrożona
Dopływ spod Nowej Gaci	RW200062118866	NAT	Słaby stan ekologiczny, zły stan wód	Niezagrożona
Rów Kosztowski	RW2000421294	-	-	Niezagrożona
Przemsza od Białej Przemszy do ujścia	RW200010212999	NAT	Słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, zły stan wód	Zagrożona

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz nad podstawie Informatyczny System Ostoły Kraju

Szczególnym wymiarem polityk rozwoju lokalnego oraz ponadlokalnego będzie przeciwdziałanie suszy. Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS) na lata 2021-2027 – przyjęty został na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U.2021 poz. 1615).

Wg danych Planu przeciwdziałania skutkom suszy¹⁴, obszar Mysłowic w większości należy do obszaru umiarkowanie zagrożonego suszą, a swojej części północnej do obszaru silnie zagrożonego suszą.

Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Rozwiązania służące zwiększeniu zasobów wodnych na drodze retencji opierają się na odbudowie utraconych zdolności retencyjnych dorzecza oraz na zachowaniu istniejących jeszcze, naturalnych możliwości zatrzymywania wody na danym obszarze. Na retencję powierzchniową składają się: retencja jeziorna, zbiornikowa, koryt i dolin rzecznych, śnieżna oraz retencja lasu, glebowo-gruntowa i krajobrazowa.¹⁵

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

¹⁵ Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Dz.U. Poz. 1615

7. SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

7. SYSTEM ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

7.1. ZASADY WDRAŻANIA I MONITORINGU

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ jest najważniejszym dokumentem strategicznym Miasta, wyznaczającym kierunki działań, które sukcesywnie powinny być wdrażane. Jest dokumentem komplementarnym do Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, tj. stanowi uzupełnienie i rozwinięcie założeń rozwojowych regionu w wymiarze lokalnym. Spójność planowania na poziomie regionalnym i lokalnym jest kluczowa dla powodzenia realizacji zamierzeń rozwojowych. Kluczowa będzie ponadto spójność z rozwojem zaplanowanym w ujęciu powiązań funkcjonalnych.

Strategia jest dokumentem wyjściowym dla szeregu polityk rozwojowych poziomu lokalnego, w tym związanych z planowaniem przestrzennym, zagadnieniami społecznymi, promocją miasta, rewitalizacją, ochroną środowiska.

Jest dokumentem, który powinien być realizowany ponad podziałami politycznymi, angażując wszelkie możliwe zasoby i środki. Dokument strategii ukierunkowany jest na podnoszenie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że powinien być co do zasady wdrażany bez względu na kadencyjność władz samorządowych. Strategia bazuje na diagnozie środowiskowej oraz społeczno-gospodarczej i uwzględnia uwarunkowania przestrzenne rozwoju gminy. Model rozwoju gminy opiera się na faktach oraz zdiagnozowanych potrzebach mieszkańców. Ważnym wkładem w opracowaniu Strategii były szeroko zakrojone prace warsztatowe, realizowane w modelu partycypacyjnym, co oznaczało zaangażowanie różnych grup interesariuszy, m.in. organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, osób w wieku senioralnym, osób reprezentujących magistrat i podległe mu jednostki.

Kluczowym aspektem zarządzania realizacją Strategią Rozwoju Mysłowice 2030+ jest system wdrażania i monitoringu, który opierać będzie się na strukturze organizacyjnej i instytucjonalnej Miasta.

Do podmiotów wdrażających Strategię należeć będą:

- **Rada Miasta** – pełniący bieżący nadzór nad realizacją Strategii, uwzględniająca zapisy zawarte w Strategii przy tworzeniu budżetu oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej, uchwalająca zmiany zapisów Strategii, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

- **Prezydent** – podejmujący bieżące decyzje realizacyjne, przygotowujący materiały informacyjne i decyzyjne dla Rady Miasta, prowadzący działania informacyjno-promocyjne,
- **Koordynator Strategii**, gromadzący dokumentację związaną z pracami nad Strategią oraz informacje określające postępy w jej realizacji w formie sprawozdań z wykonania Strategii (przygotowywane corocznie).

Monitorowanie realizacji Strategii polegać będzie na zbieraniu informacji i analizowaniu poziomu zbieżności podejmowanych działań z określonymi w Strategii kierunkami (przypisanie inwestycji/ projektu/ów do poszczególnych kierunków działań). Uzupełnieniem monitoringu opierającego się na produktach będzie analiza wskaźnikowa, odnosząca się do wyzwań rozwoju. Monitoring będzie dokonywany corocznie.

System monitoringu stanowić będzie podstawę do ewaluacji i oceny stopnia aktualności Strategii. Aktualizacja Strategii możliwa będzie w przypadku stwierdzenia istotnych zmian uwarunkowań rozwojowych gminy. Ewaluacja prowadzona będzie zasadniczo w połowie okresu wdrażania Strategii (ewaluacja śródkresowa) oraz po zakończeniu (ewaluacja końcowa).

7.2. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Potencjalnymi źródłami finansowania działań ujętych w Strategii będą:

- środki budżetu gminy,
- środki Unii Europejskiej – w tym fundusze europejskie w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027 dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus,
- inne fundusze zewnętrzne – np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetu samorządu województwa – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne, np. fundusze celowe,
- darowizny na cele publiczne np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, mieszkańców,
- partnerstwo publiczno- prywatne.

Analizę zdolności budżetu miasta do realizacji Strategii rozwoju oparto o dane przedstawione w Wieloletniej Prognozie Finansowej (UCHWAŁA NR LXI/985/22 RADY MIASTA MYŚŁOWICE

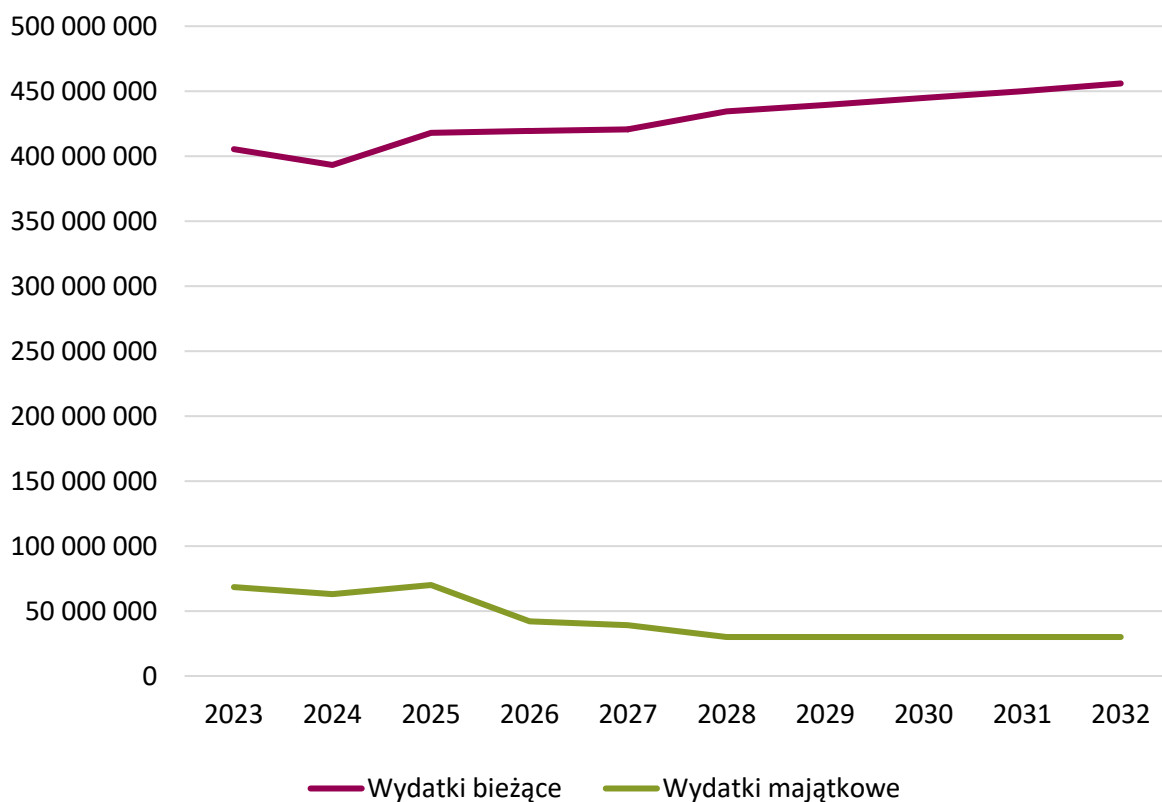

z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Mysłowic).

Dane ujęte w WPF wskazują na stabilną sytuację budżetu miasta oraz na dużą ostrożność w planowaniu przyszłych wydatków majątkowych. Widoczny jest również wzrost wydatków bieżących. Warto zauważyć, iż prognoza w zakresie wydatków bazuje na dużej niepewności związanej m. in. ze wskaźnikami inflacyjnymi, rosnącymi kosztami oraz prognozami odnoszącymi się do wzrostu gospodarczego.

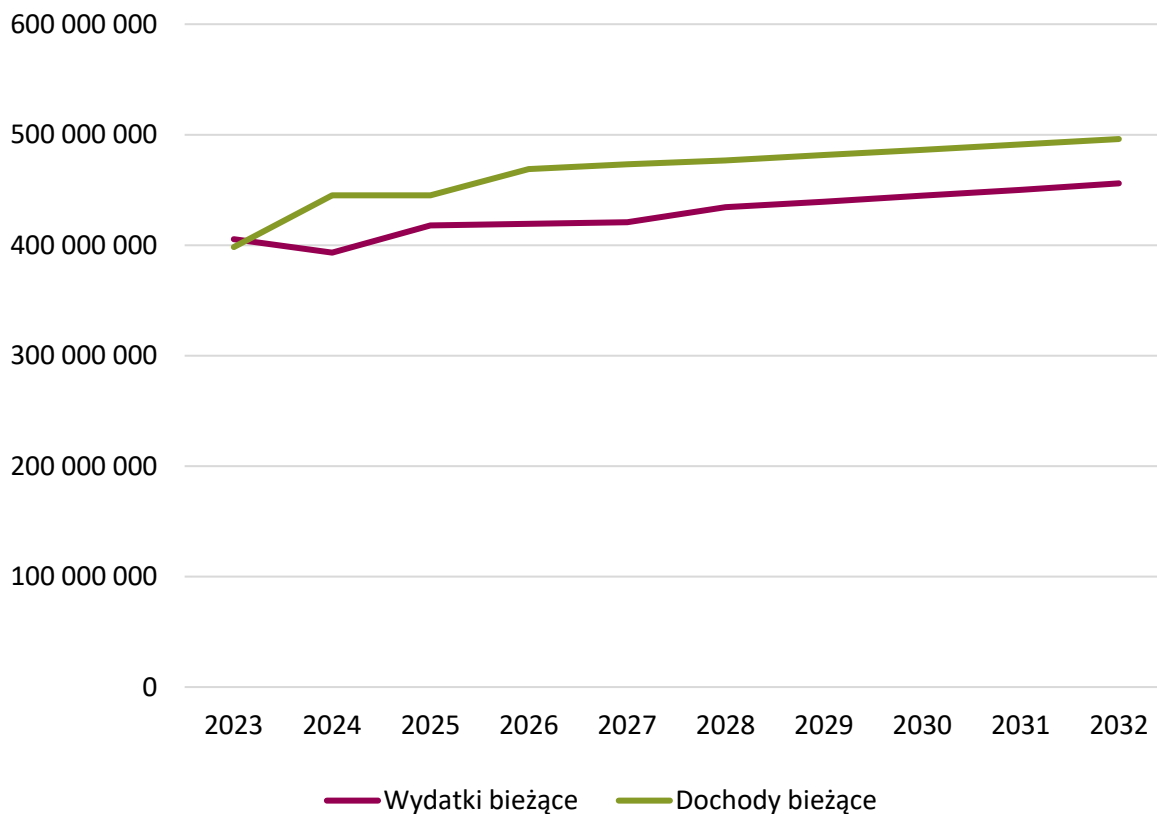
Prognoza nie uwzględnia w wydatkach majątkowych potencjału finansowania działań ze środków zewnętrznych. Widoczne jest to w dysproporcji wydatków majątkowych pomiędzy okresem po 2025 roku. Obecny stan prognozy finansowania działań rozwojowych (majątkowych) wskazuje, że do 2030 roku Mysłowice przeznaczą na nie około 370 mln zł. Wydaje się, że jest to plan minimum, bazujący na dużej ostrożności w planowaniu finansów miasta. Do zagrożeń dla zdolności miasta w realizacji działań rozwojowych należy niewątpliwie zaliczyć m.in. inflację oraz odpływ mieszkańców i starzenie się społeczeństwo, co może realnie spowodować spadki dochodów własnych miasta. Nie bez znaczenia może być także polityka fiskalna państwa. Stabilność planowania budżetu miasta widoczna jest w relacji dochodów bieżących oraz wydatków bieżących.

Wykres 2. Wydatki majątkowe i bieżące budżetu Mysłowic

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WPF

Wykres 3. Dochody bieżące i wydatki bieżące budżetu Mysłowic

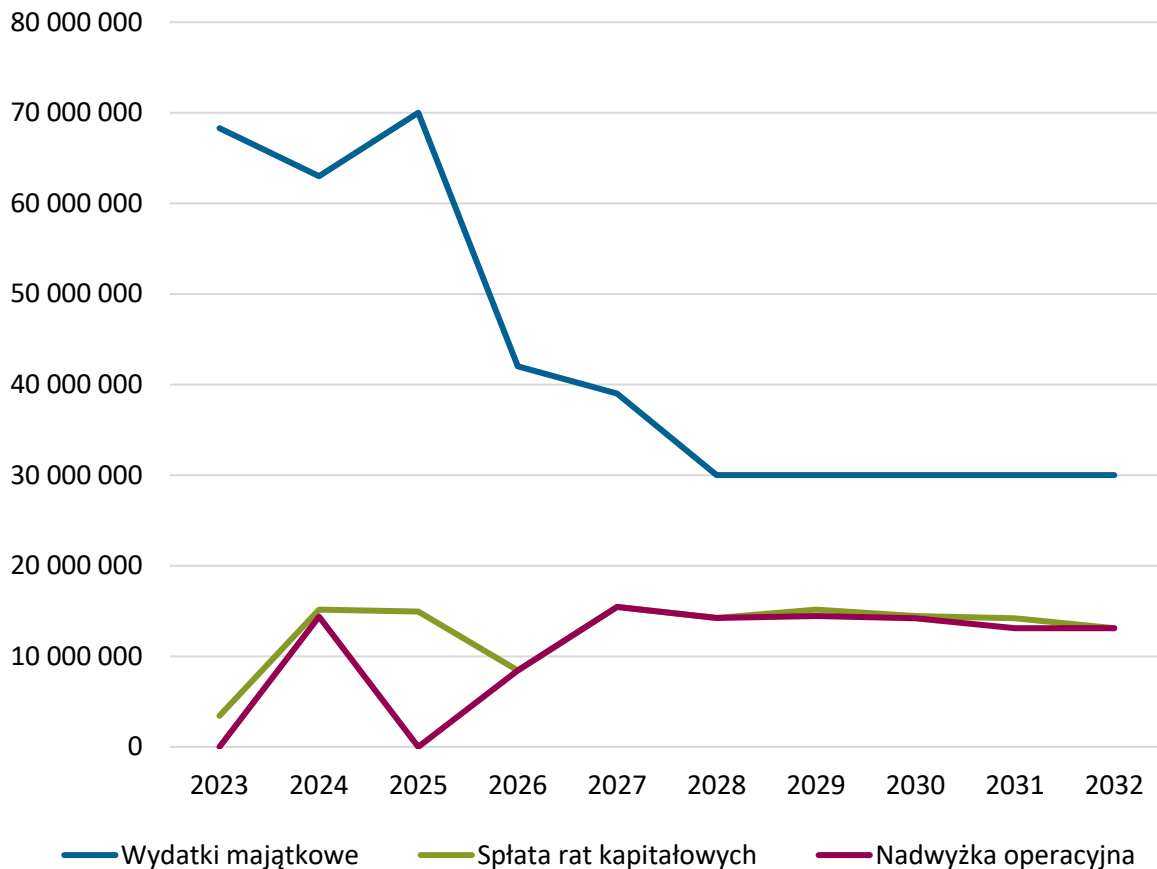

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WPF

Budżet Mysłowic charakteryzował się stabilną sytuacją, co było widoczne w danych odnoszących się do wydatków majątkowych, wielkości spłat rat kredytów i pożyczek oraz nadwyżki operacyjnej. Nadwyżka operacyjna to główny wskaźnik „poziomu bezpieczeństwa finansowego” samorządów lokalnych. Oznacza dodatnią różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi w danym roku w gminie. Im większa nadwyżka, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w wyniku negatywnych czynników zewnętrznych. Nadwyżka operacyjna jest niezbędna do realizowania inwestycji przez samorządy lokalne, a więc jest to swego rodzaju „potencjał inwestycyjny” samorządów. Nadwyżka jest też potrzebna do spłacania długu (kredyty, pożyczki, obligacje samorządowe) gminy.

Prognoza ujęta w WPF wskazuje na utrzymanie bufora bezpieczeństwa budżetu miasta. Priorytetem dla Mysłowic jest zwiększenie zdolności budżetu do realizacji działań rozwojowych. W WPF nie uwzględniono w dłuższej perspektywie potencjalnych środków zewnętrznych. Jednocześnie priorytetem będzie zwiększanie dochodów własnych Mysłowic. Pozwoli to zwiększyć zdolności miasta do realizacji inwestycji, w tym również absorpcję środków zewnętrznych.

Wykres 4. Wydatki majątkowe, spłata rat kapitałowych i nadwyżka operacyjna budżetu Mysłowic

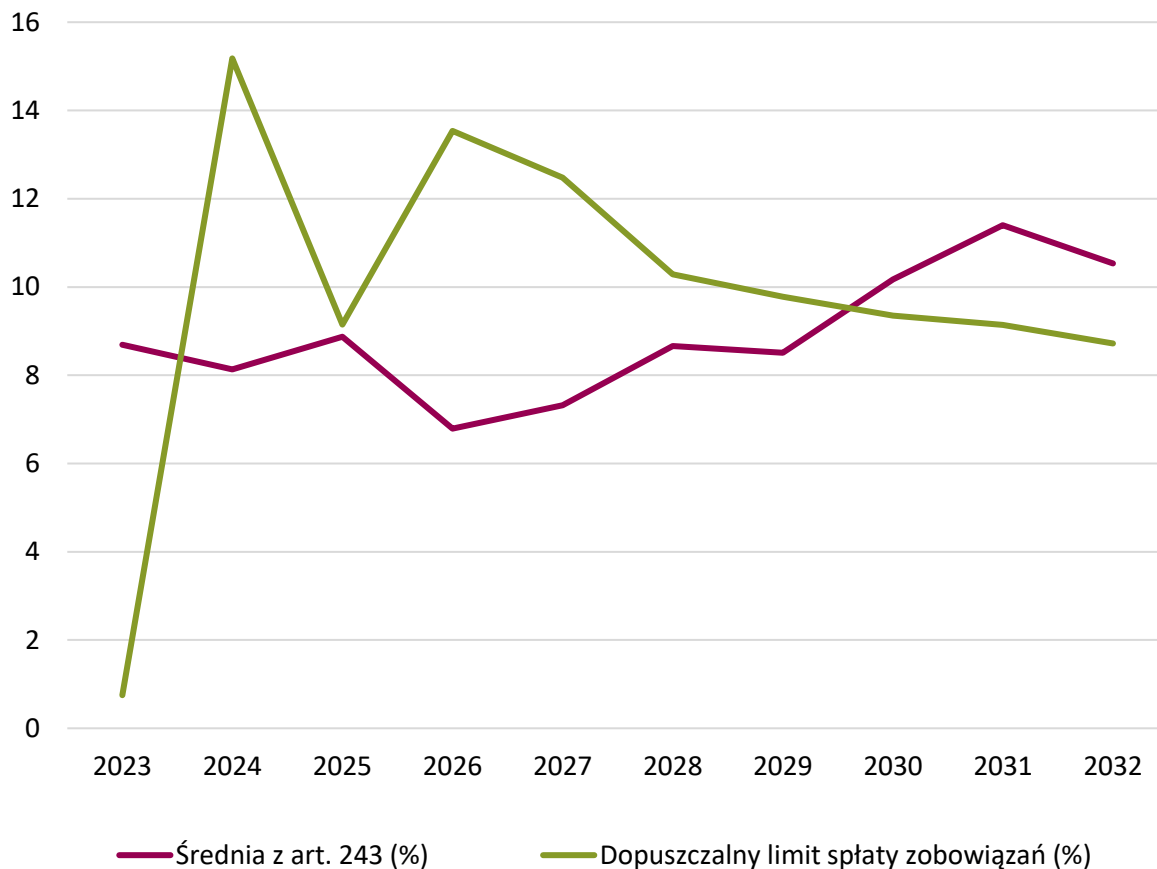

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WPF

Kolejne dane odnoszące się do realnego poziomu zobowiązań spłaty rat kredytowych w relacji do budżetu oraz dopuszczalnego limitu spłat zobowiązań, określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, potwierdzają dobrą sytuację budżetu miasta oraz ostrożnościowe podejście do planowania rozwoju.

Wskaźnik spłaty zobowiązań wskazuje na względnie stabilną sytuację budżetu miasta, odnoszącą się do poziomu zaciągniętego zobowiązania kredytowego (rocznych poziomów spłat rat kredytowych) oraz jednocześnie bieżących zobowiązań finansowych miasta (realizacja zadań miasta) i poziomu dochodów. Wskazuje również na pewną rezerwę zdolności zadłużania się miasta (różnica pomiędzy średnią z art. 243 a dopuszczalnym limitem spłaty zobowiązań) dla perspektywy pomiędzy 2024 a 2030 rokiem.

Wykres 5. Wskaźnik spłaty zobowiązań budżetu Mysłowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WPF

Analiza danych przedstawionych w WPF wskazuje na ostrożność w planowaniu budżetu miasta. Warto jednak dodać, iż prognoza nie uwzględnia w dużym zakresie środków z nowej perspektywy budżetu UE na lata 2021-2027 i innych środków pomocowych.

7.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ jest dokumentem wyjściowym dla szeregu polityk rozwojowych poziomu lokalnego, w tym związanych z planowaniem przestrzennym, zagadnieniami społecznymi, ochroną środowiska.

Poniżej przedstawiono informację nt. aktualności wytycznych z poziomu lokalnego polityk rozwoju.

Tabela 7. Ocena aktualności lokalnych planów i polityk rozwoju Mysłowic

L.p.	Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena	Rekomendacje i uwagi
1.	Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Mysłowice (przyjęte uchwałą nr L/761/21 Rady Miasta Mysłowice z dnia 21 grudnia 2021 r.)	Aktualny	Po 2023 roku konieczność opracowania tzw. planu ogólnego w wyniku zmian wprowadzonych do obowiązującej ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ spójność z polityką planowania przestrzennego wskazuje się w modelu funkcjonalno-przestrzennym.
2.	Planowanie przestrzenne	Miejski program rewitalizacji miasta Mysłowice na lata 2016 - 2020+	Aktualny	Rewitalizacja wpisuje się w kilka priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+, mając na względzie komplementarny charakter procesu rewitalizacji. Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki, • Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta, • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie. Po 31.12.2023 roku działania rewitalizacyjne w oparciu o Miejski Program Rewitalizacji nie będą mogły być kontynuowane ze względu na zapisy ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2021 poz. 485). Konieczne będzie zatem opracowanie tzw. gminnego programu rewitalizacji.
3.	Planowanie przestrzenne	Gminny program opieki nad zabytkami miasta Mysłowice na lata 2022 – 2025	Aktualny	Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki.

L.p.	Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena	Rekomendacje i uwagi
4.	Komunikacja i transport	Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla obszaru Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego”	Aktualny	Plan jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane.
5.	Ochrona środowiska	Program Ochrony Środowiska dla Miasta Mysłowice na lata 2022-2025 z perspektywą do 2029 r.	Aktualny	Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta, • Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi.
6.	Ochrona środowiska	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Mysłowice	Konieczność aktualizacji	Plan jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane, • Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta. Rekomenduje się aktualizację dokumentu, ze względu na to, że Plan został opracowany w 2016 roku. Odnosi się w części do uwarunkowań opisanych prawie 10 lat wstecz, w tym dokumentów nadrzędnych, które nie są już obowiązujące.

L.p.	Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena	Rekomendacje i uwagi
7.	Ochrona środowiska	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Myśłowice	Aktualny	<p>Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Myśłowice 2030+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi. <p>Program wpisuje się w założenia długoterminowego krajowego Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.</p>
8.	Gospodarka komunalna	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Myśłowice na lata 2017 – 2021.	Konieczność aktualizacji	<p>Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Myśłowice 2030+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe, • Priorytety 1.4. Myśłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta.
9.	Bezpieczeństwo publiczne	Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w mieście Myśłowice na lata 2018 – 2021	Konieczność aktualizacji	<p>Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Myśłowice 2030+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie, • Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane, • Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta.

L.p.	Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena	Rekomendacje i uwagi
10.	Polityka społeczna	Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Mysłowicach na lata 2021 – 2030	Aktualny	Strategia jest spójna z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej, • Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki, • Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta, • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.
11.	Polityka społeczna	Strategia rozwoju sportu w mieście Mysłowice na lata 2017-2022	Konieczność aktualizacji	Strategia jest spójna z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe.
12.	Polityka społeczna	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2030	Aktualny	Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.
13.	Polityka społeczna	Gminny program wspierania rodziny na lata 2021 – 2023	Aktualny	Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.
14.	Polityka społeczna	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na terenie Miasta Mysłowice na lata 2021 – 2023	Aktualny	Program wykazuje spójność z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+: <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.

L.p.	Obszar tematyczny	Nazwa dokumentu	Ocena	Rekomendacje i uwagi
15.	Polityka społeczna	Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną (na dany rok)	Aktualny	<p>Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej, • Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki, • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.
16.	Polityka społeczna	Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021 – 2030	Aktualny	<p>Program jest spójny z następującymi priorytetami Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie.

Źródło: opracowanie własne

7.4. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

System monitoringu stworzony został z myślą o stałej obserwacji zmian zachodzących w przestrzeni Mysłowic, które można powiązać z zakresem prowadzonej interwencji publicznej.

System monitoringu opiera się na następujących danych:

- Wskaźniki przypisane do priorytetów (zasadniczo wskaźniki produktu) – są to wskaźniki pozwalające monitorować realizację poszczególnych celów strategicznych. Jest to swoista lista sprawdzająca, odnosząca się do najistotniejszych działań, projektów, inwestycji, przedsięwzięć, które podejmowane będą przez lub z inicjatywy Miasta Mysłowice, które można przypisać do poszczególnych priorytetów. Lista tych wskaźników umożliwi faktyczne śledzenie postępów realizacji Strategii. Punktem wyjścia będą dane dla 2023 roku. Kluczowe dla pomiaru przedstawionych wskaźników będzie zorganizowanie systemu pozyskiwania danych pochodzących z rozproszonego systemu. Jednocześnie przy doborze wskaźników kierowano się zasadą możliwości pozyskania danych przez zasoby partnerów samorządowych.
- Wskaźniki oceny rezultatów realizacji Strategii – odnoszące się do wyzwań rozwojowych i oceniające oczekiwane efekty realizacji Strategii w odniesieniu do celów Strategii, analizowane na etapie oceny śródkresowej, tj. w 2026 roku oraz na etapie oceny końcowej, tj. w 2030 roku.

Szczegółowy zakres monitoringu oraz projekt corocznego raportu z realizacji Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ zostanie opracowany w formie osobnego dokumentu. Poniżej przedstawiono propozycje wskaźników produktu odnoszących się do priorytetów oraz wskaźników rezultatu odnoszących się do wyzwań rozwoju.

Tabela 8. Propozycja wskaźników produktu przypisanych do priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+; **Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu**

Priorytet	Wskaźniki pomiaru
Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej	a) Liczba projektów zgłoszonych w ramach budżetu obywatelskiego b) Liczba osób głosząca w budżecie obywatelskim c) Liczba konsultacji społecznych d) Liczba utworzonej/ zmodernizowanej infrastruktury społecznej i technologicznej, sprzyjającej integracji społecznej, włączeniu mieszkańców w procesy zarządzania rozwojem lokalnym, zwiększaniem zasięgu działań partycypacyjnych

Priorytet	Wskaźniki pomiaru
	e) Udział środków przeznaczanych na wsparcie realizacji zadań przez NGO w stosunku do wydatków bieżących
Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki	a) Liczba osób odwiedzających rocznie muzea w Mysłowicach b) Liczba wspartych obiektów zabytkowych c) Liczba szkół realizujących programy edukacyjne z zakresu lokalnej historii, kultury, dziedzictwa przyrodniczego
Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe	a) Liczba wspartych/ utworzonych stref aktywności społecznej – powiązanych z ofertą rekreacyjną, sportową, kulturalną b) Liczba wspartych/ utworzonych stref wypoczynkowych c) Liczba wspartych klubów sportowych
Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta	a) Powierzchnia obszarów rewitalizacji b) Liczba wspartych/ zmodernizowanych obiektów mieszkaniowych na obszarze rewitalizacji c) Liczba wspartych miejsc/ obiektów i przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji
Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie	a) Liczba osób korzystających z oferty Klubów Seniora b) Liczba osób wspartych w ramach usług opiekuńczych c) Liczba wspartych/ utworzonych mieszkań treningowych d) Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przeciwko mieniu na 10 tys. mieszkańców e) Liczba realizowanych programów profilaktyki zdrowia
Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes	a) Liczba uczniów średnich szkół branżowych w Mysłowicach b) Liczba/ powierzchnia podłączonych do infrastruktury sieciowej działek inwestycyjnych
Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane	a) Długość zmodernizowanych dróg b) Długość utworzonych dróg i ścieżek rowerowych c) Liczba punktów i miejsc ładowania pojazdów elektrycznych.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9. Propozycja wskaźników produktu przypisanych do priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+; Cel strategiczny 2. Mysłowice dla środowiska

Priorytet	Wskaźnik pomiaru
Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta	<ul style="list-style-type: none"> a) Liczba poddanych termomodernizacji obiektów gminnych b) Łączna moc (w MWh) instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, których właścicielem lub współwłaścicielem jest Miasto Mysłowice c) Powierzchnia wspartych parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej d) Liczba wspartych w ramach programów koordynowanych przez Miasto gospodarstw domowych w zakresie zmiany ogrzewania na ekologiczne lub odnawialne e) Liczba gospodarstw, którym udzielono wsparcia finansowego na zmianę systemu ogrzewania i termomodernizację f) Liczba zrealizowanych przez Miasto inwestycji z zakresu zwiększania retencji
Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi	<ul style="list-style-type: none"> a) Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie w stosunku do ogółu zebranych odpadów komunalnych b) Długość zmodernizowanej lub wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Propozycja wskaźników oceny rezultatów realizacji Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+

Cel strategiczny	Oczekiwany efekt	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021)	Oczekiwany trend	Częstotliwość pomiaru	Metodyka pomiaru	Uzasadnienie wyboru wskaźnika
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Wzrost aktywności społecznej mierzony liczbą organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić poziom aktywności społecznej związany z organizowaniem się mieszkańców w działalność społeczną w formie organizacji pozarządowych
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Wzrost atrakcyjności pobytowej na terenie Mysłowic	Liczba udzielonych noclegów rocznie turystom na 10 tys. mieszkańców	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik wskazuje na atrakcyjność danej przestrzeni do przyjmowania turystów/ osób nocujących, np. ze względu na ofertę turystyczną, wydarzenia kulturalne, sprawy biznesowe
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Wzrost wydatków na kulturę i dziedzictwo narodowe	Wydatki na kulturę i dziedzictwo narodowe przypadające na 1 mieszkańca	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik wskazuje na poziom inwestowania w kulturę i dziedzictwo narodowe. Jego wartość jest uzależniona bezpośrednio od zdolności budżetu miasta do wsparcia rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Wzrost aktywności fizycznej oraz rozwój oferty miejscowych klubów sportowych	Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	-	Wzrost	1 raz / 2 lata	Obliczenia własne na podstawie danych wygenerowanych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik wskazuje na poziom aktywności fizycznej mieszkańców oraz na atrakcyjność oferty lokalnych klubów sportowych

Cel strategiczny	Oczekiwany efekt	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021)	Oczekiwany trend	Częstotliwość pomiaru	Metodyka pomiaru	Uzasadnienie wyboru wskaźnika
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Podtrzymanie dobrej kondycji gospodarki oraz aktywności mieszkańców na rynku pracy	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	-	Utrzymanie stanu z 2021 roku	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik wskazuje na kondycję lokalnego i regionalnego rynku pracy
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Zwiększenie dochodów mieszkańców i przedsiębiorców oraz budżetu miasta	Dochody z podatku PIT na 1 mieszkańca	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić poziom wykorzystania atutów lokalizacyjnych dla rozwoju funkcji mieszkaniowej i gospodarczej
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Zwiększenie dochodów budżetu miasta	Dochody własne budżetu miasta z podatku CIT w przeliczeniu na 1 mieszkańca	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić poziom wykorzystania atutów lokalizacyjnych dla rozwoju funkcji gospodarczej
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Zwiększenie dochodów budżetu miasta	Dochody własne budżetu miasta z podatku od nieruchomości w przeliczeniu na 1 mieszkańca	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić poziom wykorzystania atutów lokalizacyjnych dla rozwoju funkcji gospodarczej
 Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu	Utrzymanie dodatniego salda migracji wewnętrznych	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-	Wzrost lub co najmniej utrzymanie stanu z 31.12.2021 roku	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić poziom wykorzystania atutów lokalizacyjnych dla rozwoju funkcji mieszkaniowej

Cel strategiczny	Oczekiwany efekt	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021)	Oczekiwany trend	Częstotliwość pomiaru	Metodyka pomiaru	Uzasadnienie wyboru wskaźnika
 <p>Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu</p>	Zwiększenie zdolności miasta do zatrzymania oraz przyciągania osób młodych (16-34 lata)	Ludność w wieku 16-34 lata	-	Wzrost lub co najmniej utrzymanie stanu	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Realizacja Strategii ma przede wszystkim stworzyć warunki do pozostania w mieście oraz przyciągania osób młodych. Mysłowice w efekcie realizacji Strategii powinny stać się miastem, które będzie przyciągać nowych mieszkańców, głównie w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym
 <p>Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu</p>	Poprawa dostępu do wybranych usług publicznych stanowiących o konkurencyjności oferty mieszkaniowej miasta	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	-	Wzrost	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL.	Odciążenie osób w wieku produkcyjnym posiadających dzieci pozwoli tym osobom na zwiększenie aktywności zawodowej, co pośrednio przyczyni się do wzrostu dochodów budżetowych miasta
 <p>Cel strategiczny 2. Mysłowice dla środowiska</p>	Utrzymanie potencjału terenów zielonych	Udział terenów zieleni w całkowitej powierzchni miasta	-	Utrzymanie stanu z 2021 roku	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli mierzyć efekty polityki gospodarowania przestrzenią miasta, w tym dążącej do zachowania równowagi ekologicznej, mając na uwadze presję urbanizacyjną i gospodarczą

Cel strategiczny	Oczekiwany efekt	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021)	Oczekiwany trend	Częstotliwość pomiaru	Metodyka pomiaru	Uzasadnienie wyboru wskaźnika
 Cel strategiczny 2. Mysłowice dla środowiska	Zmniejszenie wielkości zużycia wody	Wielkość zużycia wody ogółem przez system wodociągowy w Mysłowicach na 1 mieszkańca	-	Spadek	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL / opcjonalnie dane UM	Wielkość zużycia wody jest miernikiem efektywności systemu wodociągowego miasta.
 Cel strategiczny 2. Mysłowice dla środowiska	Zmniejszenie masy odpadów zmieszanych (niesegregowanych)	Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na mieszkańca	-	Spadek	1 raz / rok	Wygenerowanie danych z bazy GUS/BDL	Wskaźnik pozwoli ocenić m. in. jakość odpadów z terenu Mysłowic, jak też zachowania społeczne, dążące do zmniejszania ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Źródło: opracowanie własne

8. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU MYSŁOWICE 2030+ Z KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

8. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU MYŚLOWICE 2030+ Z KRAJOWYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Założenia Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ spójne są z założeniami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, co przedstawiono w poniższej macierzy spójności.

Tabela 11. Spójność założeń Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
<p>Cel szczegółowy 1 – Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p>	-
<p>1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska</p>	<p>Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej</p> <p>Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki</p> <p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p> <p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p> <p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych	Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta
1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów	Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi
Cel szczegółowy 2 – Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	-
2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie
2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach	Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
Cel szczegółowy 3 – Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	-
3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej
3.2. Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym	<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p> <p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p>
3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	<p>Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej</p> <p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p> <p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>
3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	-

Źródło: Opracowanie własne

Założenia Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ spójne są z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej 2030, co przedstawiono w poniższej macierzy spójności.

Tabela 12. Spójność założeń Krajowej Polityki Miejskiej 2030 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Krajowa Polityka Miejska 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
<p>Wyzwanie I: Dbałość o ład przestrzenny i estetyczny</p>	<p>Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki</p> <p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>
<p>Wyzwanie II: Niwelowanie procesów chaotycznej suburbanizacji</p>	<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>

Krajowa Polityka Miejska 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
<p>Wyzwanie III: Wzmocnienie współpracy samorządowej w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych</p>	<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p> <p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p>
<p>Wyzwanie IV: Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach</p>	<p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>
<p>Wyzwanie V: Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach</p>	<p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>
<p>Wyzwanie VI: Zapewnienie zrównoważonego i zintegrowanego systemu mobilności miejskiej w miejskich obszarach funkcjonalnych</p>	<p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p>
<p>Wyzwanie VII: Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane</p>

Krajowa Polityka Miejska 2030	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
<p>Wyzwanie VIII: Poprawa dostępności mieszkaniowej</p>	<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p>
<p>Wyzwanie IX: Poprawa zdolności inwestycyjnych miast</p>	<p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p> <p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p>
<p>Wyzwanie X: Zwiększenie wykorzystania potencjału społecznego</p>	<p>Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej</p> <p>Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie</p>
<p>Wyzwanie XI: Przyspieszenie tempa transformacji cyfrowej miast</p>	<p>Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej</p>

Źródło: Opracowanie własne

9. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU MYSŁOWICE 2030+ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

9. SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU MYŚLOWICE 2030+ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”:

- W odniesieniu do celu strategicznego A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej, w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ przewidziano realizację działań związanych z podnoszeniem konkurencyjności lokalnej gospodarki w oparciu o atuty lokalizacyjne, w tym możliwość lokowania się nowych inwestycji. Ponadto Mysłowice wspierać będą rozwój usług, także w nawiązaniu do rewitalizacji miasta. Ważnym aspektem budowania przewag konkurencyjnych gospodarki będą kierunki działań związane z modernizacją i rozwojem szkolnictwa branżowego.
- W odniesieniu do celu B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca w Mysłowicach zakłada się wzmocnienie więzi społecznych, w szczególności w oparciu o tożsamość. W Mysłowicach priorytetowo traktowane będą kwestie komunikacji społecznej. Miasto zamierza wykorzystać swoje atuty lokalizacyjne do rozwoju funkcji mieszkaniowej.
- W odniesieniu do celu strategicznego C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, w Mysłowicach zakłada się podjęcie działań adaptujących przestrzeń do wyzwań związanych ze zmianami klimatu. Ponadto ważne jest dla Mysłowic podjęcie inwestycji wzmacniających infrastrukturę techniczną chroniącą środowisko i jego zasoby, w szczególności zasoby wodne. Kluczowym zagadnieniem związanych z jakością przestrzeni jest rewitalizacja Mysłowic, wyrażająca się w brzmieniu priorytetu „Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów”.
- W odniesieniu do celu strategicznego D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym dla Mysłowic ważny jest proces przemian związanych z transformacją węglową. Miasto potrzebuje wsparcia i partnerstwa, które pozwoli wykorzystać posiadane atuty rozwojowe i rozwiązać główne problemy. Istotny dla układu funkcjonalnego Mysłowic jest wymiar komunikacji. Miasto zamierza mocniej rozwinąć narzędzia SMART – inteligentnego miasta, być przede wszystkim bliżej swoich mieszkańców. Te zagadnienia są kluczowe dla sprawnego i efektywnego zarządzania miastem.

Tabela 13. Spójność założeń Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+
Cele strategiczne i operacyjne	Priorytety
CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej	
Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka	Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka	Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	
Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych	Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie
Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniowiec	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki
Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki	Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	
Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska	Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+
Cel operacyjny: C.2. Efektywna infrastruktura	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi
Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi
CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	
Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+
Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu	Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane
Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem spojrzenia na rozwój regionalny województwa śląskiego, który zdefiniowany został w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, jest tzw. wymiar terytorialny polityki rozwoju. Miasto Mysłowice należy do Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego i ustalenia strategiczne poczynione na tym poziomie mają istotne znaczenia dla rozwoju miasta. Mysłowice aktywnie uczestniczą w realizacji założeń wspólnej strategii rozwoju dla tego obszaru, są członkiem Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.

Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 roku jest dokumentem wytyczającym cele i kierunki rozwoju miast i gmin w ujęciu ponadlokalnym, przy uwzględnieniu powiązań funkcjonalno-przestrzennych.

Subregion Centralny Województwa Śląskiego zdefiniowany został w pierwszej Strategii Rozwoju Województwa z 2000 roku. Jest jednym z czterech subregionów województwa, obejmuje swoją powierzchnią ponad 5,5 tys. km² oraz zamieszkiwany jest przez ponad 2,6 mln ludności. Subregion stanowi Miejski Obszar Funkcjonalny miasta wojewódzkiego Katowice (MOF).

Subregion Centralny składa się 14 miast na prawach powiatu, a także 19 gmin miejskich, 9 gmin miejsko-wiejskich oraz 31 gmin wiejskich w 8 powiatach. Centralną część subregionu stanowi Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, zrzeszająca 41 gmin, wokół której mieści się otoczenie funkcjonalne, skupione wokół trzech lokalnych ośrodków rozwoju – Lublińca, Pszczyny i Zawiercia. Mysłowice położone są w centralnej części subregionu.

Realizacja celów określonych w niniejszej Strategii pozwoli przyczynić się do tego, aby Subregion Centralny był miejscem sprawiedliwej transformacji, bardziej innowacyjnym, niskoemisyjnym i bardziej przyjaznym środowisku, lepiej połączonym i wspierającym rozwój

zrównoważonej mobilności, o silniejszym wymiarze społecznym, a także wspierającym rozwój lokalny, dzięki czemu bliższym jego mieszkańcom. A to z kolei pozwoli na realizację pięciu kluczowych celów polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz celu Funduszu na Rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Analiza treści priorytetów i przypisanych do nich kierunków działań przyjętych w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ pozwala stwierdzić, że w zdecydowanej większości korespondują one z celami i kierunkami rozwojowymi wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027.

Tabela 14. Spójność założeń Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
CS 1. Subregion Centralny przyjazny środowisku	
C 1.1. Poprawa jakości powietrza	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta
C 1.2. Zwiększanie odporności miast na zmiany klimatu	Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta
C 1.3. Zrównoważona gospodarka zasobami i ochrona środowiska	Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi
CS 2. Mobilny Subregion Centralny	
C 2.1. Dostępna i zrównoważona mobilność miejska	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane
CS 3. Subregion Centralny sprzyjający rozwojowi społecznemu i gospodarczemu	

Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
C 3.1. Łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków transformacji	<p>Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi</p> <p>Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki</p> <p>Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe</p> <p>Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta</p> <p>Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie</p> <p>Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes</p>
C 3.2. Łagodzenie niekorzystnych trendów demograficznych	Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie
C 3.3. Atrakcyjne warunki życia i zamieszkania	Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe
C 3.4. Zintegrowana i atrakcyjna oferta turystyczna	Priorytet 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta
CS 4. Subregion Centralny sprawnie zarządzany	
C 4.1. Wysoka jakość zarządzania rozwojem Subregionu Centralnego	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej
C 4.2. Wysoki poziom kompetencji kadr jednostek samorządu terytorialnego w Subregionie Centralnym	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej
C 4.3. Współpraca z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym Subregionu Centralnego	-

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 7. Subregion centralny województwa śląskiego

Źródło: Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027

Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+ wykazuje spójność ze Strategią Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027 z perspektywą do 2035 r., która została przyjęta uchwałą Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii nr XLIX/367/2022 z dnia 16 grudnia 2022 r.

Tabela 15. Spójność założeń Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+

Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
Priorytet A. Adaptacja do zmian klimatu i odporność GZM działająca według zasad zrównoważonego rozwoju	
Cel A1. Rozwój i zarządzanie niebiesko-zieloną infrastrukturą	Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta
Cel A2. Transformacja energetyczna i poprawa jakości powietrza	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta
Cel A3. Integrowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i komunalnymi osadami ściekowymi, z ukierunkowaniem na gospodarkę obiegu zamkniętego	Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi
Cel A4. Upowszechnianie wiedzy nt. zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju	Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze - zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta
Priorytet B. Mobilność i dostępność GZM mobilna, niskoemisyjna, spójna transportowo	
Cel B1. Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej i upowszechnienie publicznego transportu zbiorowego jako pierwszego wyboru w codziennych podróżach	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane

Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027	Powiązania wykazane w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+
Cel B2. Tworzenie warunków infrastrukturalnych i organizacyjnych do rozwoju transportu zbiorowego i drogowego	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane
Cel B3. Rozwój transportu szynowego	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane
Cel B.4. Upowszechnianie mikromobilności, w tym roweru i idei współdzielenia	Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane
Priorytet C. Przestrzeń i spójność społeczna GZM otwarta, przyjazna, dbająca o ład przestrzenny i warunki życia	
Cel C1. Racjonalne korzystanie z przestrzeni wobec kurczenia się miast i suburbanizacji	Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta
Cel C2. Aktywne podejście do wyzwań demograficznych	Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie
Cel C3. Poprawa warunków do rozwoju społeczności otwartych, aktywnych i kreatywnych	Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki
Priorytet D. Metropolitalność i innowacyjność GZM innowacyjna, silna gospodarczo, wzmacniająca kapitał ludzki	
Cel D1. Kreowanie warunków do rozwoju gospodarczego i innowacji	Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
Cel D2. Wzmacnianie funkcji metropolitalnych	-
Cel D3. Wzmacnianie konkurencyjności ośrodków akademickich i szkół w GZM	Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes
Priorytet E. Współpraca i otwartość GZM inicjująca, inspirująca, wewnętrznie zintegrowana	
Cel E1. Nowoczesne zarządzanie	-
Cel E2. Rozwój wewnętrznej i zewnętrznej współpracy GZM	Cel horyzontalny
Cel E3. Promocja GZM	Cel horyzontalny

Źródło: Opracowanie własne

W perspektywie strategicznej przyjętej dla Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ szczególną wagę ma rozwój transportu. 27 kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 901/420/VI/2023 przyjął projekt Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego, który wskazuje ramy działań inwestycyjnych dla perspektywy do 2030 roku oraz przewidywany zakres inwestycji po 2030 roku.

Plany inwestycyjne i działania na szczeblu krajowym, wynikające z ustaleń dokumentów strategicznych, zostały potraktowane jako nadrzędne uwarunkowania zewnętrzne dla inwestycji regionalnych i ponadlokalnych, niestanowiące ustaleń Regionalnego Planu Transportowego. Inwestycje zawarte w dokumentach szczebla krajowego wyznaczają ramy zmian na sieci transportowej, a inwestycje wojewódzkie są z nimi komplementarne. Plany krajowe zakłada m. in. modernizację linii kolejowych oraz rozbudowę układu komunikacyjnego w oparciu o Drogową Trasę Średnicową. Te inwestycje w znaczny sposób poprawią funkcjonalność przestrzeni Mysłowic i wpłyną na możliwości rozwoju społecznego i gospodarczego miasta.

W Regionalnym Planie Transportowym dla Województwa Śląskiego wyznaczono listę inwestycji i działań istotnych dla rozwoju regionu. Działania i inwestycje rekomendowane do realizacji z poziomu krajowego to inwestycje nieujęte w krajowych programach i strategiach, a uzupełniające zamierzenia krajowe i jednocześnie mające duże znaczenie dla regionu. W przypadku Mysłowic istotne znaczenie ma propozycja przebudowy linii kolejowej nr 134 na całym odcinku. Po 2030 r. proponowanym zakresem inwestycyjnym objęte są głównie przebudowy, modernizacje i rewitalizacje istniejących linii kolejowych. Inwestycje te zwiększają dostępność transportu publicznego, charakteryzują się jednak niską efektywnością.

W zakresie inwestycji drogowych, przewiduje się do realizacji tylko dwie inwestycje. Są to duże przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia województwa. Jednocześnie, należy nadmienić, że inwestycje te są na wczesnym etapie planowania i nie są ujęte w krajowych planach realizacyjnych. Szczególną rolę odgrywa nowy odcinek drogowy (mający stanowić alternatywę dla autostrady A4) tzw. A4bis. Odcinek ten pozwoli na zamknięcie tzw. Ringu GZM, czyli obwodnicy GZM, wewnątrz której można realizować politykę uspokajania ruchu i priorytetów dla transportu zbiorowego i odciążać ten obszar z negatywnego oddziaływania rosnącego ruchu tranzytowego. Inwestycja ta może mieć duże znaczenie dla przestrzeni miasta Mysłowice, zwiększając przepustowość komunikacyjną połączeń autostradowych pomiędzy rdzeniem aglomeracji i w jej obrębie.

Działania i inwestycje szczebla regionalnego do roku 2030 to podstawowy zakres działań i inwestycji w ramach Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego. Ich celem jest sprawne funkcjonowanie transportu w powiązaniach regionalnych.

Inwestycje w rozbudowę sieci kolejowych przewidziane są w ramach inwestycji szczebla krajowego, natomiast w ramach działań szczebla regionalnego zakładane jest uruchomienie nowych połączeń kolejowych na rozbudowanej sieci i zakup niezbędnego taboru oraz rozwój

zaplecza Spółki Koleje Śląskie Sp. z o.o. Stawiany jest również nacisk na multimodalność transportu zbiorowego, zwłaszcza w zakresie organizacyjnym poprzez wspólną informację pasażerską czy wspólny bilet.

W zakresie transportu autobusowego konieczne będzie zoptymalizowanie sieci tego transportu, aby uniknąć zjawiska „kanibalizacji” (niepotrzebnej konkurencji pomiędzy usługami autobusowymi i kolejowymi) oraz zwiększenie integracji różnych środków transportu zbiorowego. Dodatkowo konieczne będzie zwiększenie oferty przewozowej w obszarach obsługiwanych wyłącznie przez transport autobusowy.

W zakresie sieci dróg wojewódzkich zakłada się budowę obwodnic i modernizację istniejących dróg. Z punktu widzenia celów środowiskowych ważne jest, aby inwestycjom drogowym towarzyszyły działania wspomagające rozwój niskoemisyjnych środków transportu, takie jak budowa dróg rowerowych, w tym w ramach modernizacji i budowy dróg wojewódzkich, wydzielenie pasów autobusowych z dopuszczeniem pojazdów niskoemisyjnych, tworzenie stref czystego transportu czy rozbudowa sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Rozwój ruchu rowerowego wymaga budowy dróg o znaczeniu regionalnym w szczególności w ramach GZM.

Powyższe kwestie spójne są z priorytetami i kierunkami rozwoju określonymi w Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+.

Po roku 2030 zakłada się realizację inwestycji drogowych, które cechują się mniejszą efektywnością, a zarazem mniejszą realizacją celów Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego. Zakłada się kontynuowanie działań, które podjęto przed rokiem 2030 r. w szczególności zwiększania oferty przewozowej kolei regionalnych, w szczególności na modernizowanych i nowych liniach kolejowych wraz z zakupem niezbędnego taboru oraz wspomaganie transportu innowacyjnego i zeroemisyjnego, w tym rowerowego.

Inwestycje i działania realizowane na obszarze Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii będą miały kluczowe znaczenie w kontekście całego województwa. Wspierana powinna być koncepcja budowy tzw. Ringu GZM i priorytet dla alternatywnych środków transportu wewnątrz niego. Drogi samochodowe wewnątrz „ringu” powinny być uspokajane np. poprzez wyznaczenie pasów autobusowych. Wewnątrz obszaru „ringu” mocno wspierana powinna być elektromobilność, w tym powstawanie stref czystego transportu, rozbudowa sieci stacji ładowania. Należy zwiększyć dostęp do wynajmu krótkookresowego samochodów elektrycznych w obszarze całej Metropolii.¹⁶

¹⁶ Opracowanie na podstawie Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego

10. STRATEGIA ROZWOJU MYSŁOWICE 2030+ A OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

10. STRATEGIA ROZWOJU MYŚLOWICE 2030+ A OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie (Załącznik do Uchwały nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dn. 19.10.2020) wyznacza dwie główne kategorie Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) w ramach ujęcia tematycznego, tj.:

OSI konkurencyjne identyfikowane w 2 wymiarach:

- obszary cenne przyrodniczo,
- ośrodki wzrostu,

OSI problemowe identyfikowane w 3 wymiarach:

- gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
- gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza,
- gminy w transformacji górniczej.

Miasto Mysłowice zostało zakwalifikowane do obu głównych OSI tematycznych, w tym do następujących OSI:

- **Obszary cenne przyrodniczo** – Mysłowice zaliczono do obszaru o niskich walorach przyrodniczych – działania powinny objąć zagadnienia związane z ochroną środowiska, w tym przystosowaniem się do zmian klimatu, jak też związane z rozwinięciem i eksponowaniem potencjału turystycznego Mysłowic,
- **Ośrodki wzrostu** – Mysłowice zaliczono do ośrodków uzupełniających – w związku z czym w Mysłowicach zakłada się rozwój funkcji komplementarnych w stosunku do Katowic, m. in. funkcji mieszkaniowej, jak też wykorzystania atutów lokalizacyjnych dla rozwoju gospodarczego i wzmocnienie powiązań komunikacyjnych,
- **Gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze** – Mysłowice zaliczono do gmin o znacznej utracie funkcji – działania powinny objąć wykorzystanie atutów lokalizacyjnych miasta dla aktywizacji gospodarczej i społecznej, uwzględniających aspekt rewitalizacji miasta,
- **Gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza** – Mysłowice zaliczono do gmin z III obszaru problemowego (najwyższego) – działania powinny dotyczyć w szczególności wsparcia sektora komunalno-bytowego, jak rozwoju mobilności miejskiej oraz wsparcia prozdrowotnych aspektów jakości życia,
- **Gminy w transformacji górniczej** – Mysłowice zaliczono do społeczno-przestrzennego typu gmin – co oznacza konieczność podjęcia kompleksowych działań mających na celu rewitalizację społeczno-przestrzenną miasta i wykorzystanie jego atutów lokalizacyjnych dla rozwoju gospodarczego. Ważne będzie przy tym podjęcie działań na rzecz modernizacji infrastruktury sieciowej zdegradowanej przez działalność gospodarczą.

Tabela 16. Powiązanie priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ z OSI zdefiniowanymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Priorytety	OSI obszary cenne przyrodniczo	OSI ośrodki wzrostu	OSI gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze	OSI gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza	OSI gminy w transformacji górniczej
Priorytet 1.1. Miasto blisko mieszkańców – usprawnienie procesu komunikacji społecznej					X
Priorytet 1.2. Miasto dumne ze swojej historii oraz teraźniejszości – wzmocnienie więzi społecznych w oparciu o tożsamość miasta i rozwój turystyki	X	X	X		X
Priorytet 1.3. Miasto z atrakcyjną ofertą mieszkaniową, sprzyjające aktywności – rozwinięcie oferty mieszkaniowej wykorzystującej atuty lokalizacyjne, przestrzenne i usługowe	X	X	X		
Priorytety 1.4. Mysłowice dla mieszkańców, biznesu i turystów – kontynuacja rewitalizacji miasta	X	X	X	X	X
Priorytet 1.5. Miasto zintegrowane społecznie			X	X	
Priorytet 1.6. Mysłowice otwarte na biznes		X	X		X

Priorytety	OSI obszary cenne przyrodniczo	OSI ośrodki wzrostu	OSI gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze	OSI gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza	OSI gminy w transformacji górniczej
Priorytet 1.7. Miasto dobrze skomunikowane		X	X	X	
Priorytet 2.1. Miasto przystosowane do zmian klimatu i chroniące zasoby przyrodnicze – zwiększenie odporności na zmiany klimatu oraz zwiększenie bioróżnorodności systemu ekologicznego miasta	X	X	X	X	X
Priorytet 2.2. Miasto chroniące środowisko – usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami komunalnymi	X		X		X

Źródło: opracowanie własne

11. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

11. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094), zwanej dalej OOŚ, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, **strategii rozwoju**, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju.

Celem prognozy oddziaływania na środowisko było ustalenie czy zapisy Strategii Rozwoju Miasta Mysłowice 2030+ nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Należy stwierdzić, iż realizacja Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ może potencjalnie spowodować wystąpienie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Dokument definiuje plany rozwojowe, więc należy uznać, że wyznacza ramy także dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nie określa natomiast szczegółowych rozwiązań dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym realizowane przedsięwzięcia wynikające bezpośrednio ze Strategii wymagać powinny przeprowadzenia osobnych procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko.

12. SPIS MAP, RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

12. SPIS MAP, RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Mapa 1. Położenie Mysłowic na tle sąsiednich gmin.....	66
Mapa 2. Istniejący układ drogowy na terenie Mysłowic.....	67
Mapa 3. Układ przestrzenno-funkcjonalny Mysłowic.....	69
Mapa 4. Układ przyrodniczy na terenie Mysłowic.....	73
Mapa 5. Docelowy model funkcjonalno-przestrzenny zakładający realizację założeń Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+.....	77
Mapa 6. Układ hydrologiczny na terenie Mysłowic.....	79
Mapa 7. Subregion centralny województwa śląskiego.....	116
Rysunek 1. Wyzwania rozwojowe Mysłowic.....	41
Rysunek 2. Cele i priorytety Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+.....	47
Tabela 1. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze społecznej.....	20
Tabela 2. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze gospodarczej.....	25
Tabela 3. Czynniki rozwojowe SWOT Mysłowic w sferze przestrzennej.....	36
Tabela 4. Priorytety i kierunki działań ujęte w celu 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu.....	56
Tabela 5. Priorytety i kierunki działań ujęte w celu 2. Mysłowice dla środowiska.....	62
Tabela 6. Ocena stanu wód powierzchniowych wg JCWP oraz JCW jezior na terenie Mysłowic.....	81
Tabela 7. Ocena aktualności lokalnych planów i polityk rozwoju Mysłowic.....	90
Tabela 8. Propozycja wskaźników produktu przypisanych do priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+; Cel strategiczny 1. Mysłowice dla mieszkańców i biznesu.....	95
Tabela 9. Propozycja wskaźników produktu przypisanych do priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+; Cel strategiczny 2. Mysłowice dla środowiska.....	97
Tabela 10. Propozycja wskaźników oceny rezultatów realizacji Strategia Rozwoju Mysłowice 2030+.....	98
Tabela 11. Spójność założeń Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+.....	103
Tabela 12. Spójność założeń Krajowej Polityki Miejskiej 2030 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+.....	106

Tabela 13. Spójność założeń Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+	111
Tabela 14. Spójność założeń Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+	114
Tabela 15. Spójność założeń Strategia Rozwoju Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na lata 2022–2027 oraz Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+	117
Tabela 16. Powiązanie priorytetów Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ z OSI zdefiniowanymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	123
Wykres 1. Działania, które przede wszystkim należy finansować w perspektywie najbliższych lat	43
Wykres 2. Wydatki majątkowe i bieżące budżetu Mysłowic	86
Wykres 3. Dochody bieżące i wydatki bieżące budżetu Mysłowic	87
Wykres 4. Wydatki majątkowe, spłata rat kapitałowych i nadwyżka operacyjna budżetu Mysłowic	88
Wykres 5. Wskaźnik spłaty zobowiązań budżetu Mysłowice	89

Uzasadnienie

Gmina Mysłowice realizuje strategię rozwoju miasta zawartą w dokumencie „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Mysłowice 2020+”. Dokument został sporządzony w 2004 r., zaktualizowany po raz pierwszy w 2008 r. i po raz drugi w 2014 r., przyjęty uchwałą Rady Miasta Mysłowice Nr LIII/996/14 z dnia 27 marca 2014 r. *w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Strategia zrównoważonego rozwoju Mysłowice 2020+” jako aktualizacji dokumentu pn. „Strategia zrównoważonego rozwoju dla miasta Mysłowice do roku 2020”.*

Długofalowy rozwój gminy stał się nieaktualny ze względu na zmiany prawne, horyzont czasowy na jaki została opracowana dotychczasowa strategia, ale przede wszystkim na zmieniającą się sytuację gospodarczą, społeczną i przestrzenną gminy, jak i jej otoczenia. Zmiany zaszły również na poziomie dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego, skąd potrzeba powiązania celów i zadań gminy z wyznaczonymi priorytetami zawartymi w dokumentach nadrzędnych. Pomoże to m.in. w realizacji szansy, jaką dla gminy jest możliwość uzyskania wsparcia z funduszy zewnętrznych oraz skorzystania z nowych instrumentów polityki regionalnej, w szczególności w ramach nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. W związku z tym, koniecznym stało się reagowanie na nowe warunki rozwojowe i opracowanie strategii rozwoju gminy w oparciu o znowelizowane przepisy. Nowa strategia, w odróżnieniu od dotychczasowego dokumentu strategicznego określającego długofalowy rozwój gminy, wiąże planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym.

W związku z powyższym podjęto Uchwałę Nr LIV/846/22 Rady Miasta Mysłowice z dnia 28 kwietnia 2022 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Mysłowice 2030+ oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.* Wyłoniono wykonawcę dokumentu firmę Instytut Badawczy IPC sp. z o.o. z Wrocławia. Dokument został opracowany w trybie ekspercko-partycypacyjnym. Każdy etap prac przeprowadzany był przy udziale szerokiej grupy interesariuszy, reprezentujących różne środowiska:

- Radę Miasta Mysłowice,
- Rady Dzielnic,
- Mysłowicką Radę Seniorów,
- Młodzieżową Radę Miasta Mysłowice,
- Mysłowicką Radę Biznesu,
- Powiatową Radę Działalności Pożytku Publicznego,
- organizacje pozarządowe: fundacje, stowarzyszenia, organizacje pożytku publicznego,

- Zespół ds. Rewitalizacji i Strategii Rozwoju Miasta Mysłowice,
- miejskie spółki: Zakład Oczyszczania Miasta sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., Śląskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.,
- wybrane organizacje związków zawodowych (związki nauczycieli, związki górników),
- Zarząd miasta Mysłowice,
- mieszkańcy Mysłowic.

Na różnych etapach prac zorganizowano 22 spotkania z przedstawicielami w/w interesariuszy.

Projekt dokumentu był konsultowany z wszystkimi instytucjami wskazanymi w ustawie:

- Zarządem województwa śląskiego,
- gminami sąsiednimi (Katowice, Jaworzno, Sosnowiec, Imielin, Łęczyny),
- Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią,
- Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego,
- Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gliwicach,
- Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach
- mieszkańcami.

Dokument był poddany pod konsultacje zgodnie z uchwałami Rady Miasta Mysłowice:

- Uchwała NR LVI/1065/14 Rady Miasta Mysłowice z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie zasad i trybu konsultacji z mieszkańcami miasta Mysłowice,
- Uchwała NR XI/154/15 Rady Miasta Mysłowice z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

**I ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA MYSŁOWICE**

(-) Wojciech Chmiel